

BIALY WHITE EAGLE ORZEL

Łukasz Krason: „Nie mam już czasu”
➔ str. 34-35

Redaktor naczelny „Białego Orła” Marcin Bolec rozmawia z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego Piotrem Glińskim
➔ str. 44-45

Płaca minimalna w górę! Sprawdź, od kiedy obowiązuje nowa stawka
➔ str. 51

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

BEZPŁATNE KONSULTACJE W CAŁEJ FLORYDZIE

www.KravitzLawGroup.com
888-554-9998
ADWOKAT MÓWI PO POLSKU

📷 Marcin Żurawicz

Po raz pierwszy w historii prezydent Polski wziął udział w Paradzie Pułaskiego w Nowym Jorku

„DZIĘKUJĘ, POŁONIO!”

Dziękuję, że przez dziesięciolecie dajecie znakomite świadectwo o Polsce i Polakach! – tymi słowami do białoczerwonego tłumy, który w niedzielę, 1 października, zgromadził się na Manhattanie zwrócił się prezydent RP Andrzej Duda. Tego dnia Piątą Aleją w Nowym Jorku przemaszerowała 86. Parada Pułaskiego. Na jej czele jako

Wielki Marszałek kroczył Franciszek R. Piwowarczyk, zastępca komendanta głównego policji w Irvington w stanie New Jersey. Obok, jako Honorowy Marszałek, paradę prowadził minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński. Pierwszy raz w historii w paradzie wziął też udział urzędujący prezydent Polski.

➔ str. 24-27

Prezydent Andrzej Duda przemawia do zgromadzonej na 5. Alei Manhattanu Polonii podczas rozpoczęcia 86. Parady Pułaskiego

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
FL License# A1500303

UBEZPIECZENIA

**SAMOCHÓD • DOM • ŻYCIE
ZDROWIE • BIZNES**

MALGORZATA (MAGGIE) WAZIO
Licencjonowany Agent Ubezpieczeniowy

7801 Starkey Rd
Seminole, FL 33777
Tel. **727-397-1495**
Fax: 727-393-0938
Email: maggie.wazio_leo5@statefarm.com

State Farm
Mówimy po polsku

POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA NA DOMY W STANIE FLORYDA

GERARD SCHEFFLER
773-909-3346

www.gerardscheffler.com/florida
schefflergerard@gmail.com

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

FUTURE HOME REALTY

MARTA MARSZALEK
FLORIDA REALTOR®

DORADZĘ W KUPIE
SPRZEDAM TWÓJ
DOM/NIERUCHOMOŚĆ
LUB WYNAJMĘ
NA ROZSĄDNYCH
WARUNKACH

ZADZWOŃ DO MNIĘ
Jestem skuteczny
i zasłany agentem
na Florydzie

Obsługuję:
Tampa, Clearwater, Sarasota,
St. Petersburg, Palm Harbor,
New Port Richey, Odessa,
Spring Hill i okolice

727-454-8088

Na wyjątkowe zakupy do

TRADITIONAL EUROPEAN DELI

Chicago Style & European Market

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285

zapraszają właściciele - bracia: MARK i CHRIS PILNY

Oferują bogaty wybór mięs, wędlin, serów, pierogów, słodczy, polskie wędzone kiełbasy, kabanosy wieprzowe, świeże kaszanki z Chicago.

tel. 941 218 4914

e-mail: traditionaleurodeli@yahoo.com
Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Czynne: poniedziałek - zamknięte, wtorek - piątek: 10 - 18, sobota: 10 - 17, niedziela: 11 - 15.

Aleksandra Marzec

Real Estate Broker-Owner

The World Realty

☎ 305-760-9121
🌐 www.AleksandraMarzec.com

MÓWIMY PO POLSKU!

Aleksandra makes purchases convenient and exciting for buyers by offering various exclusive services. These services include but do not limit to giving access to the largest selection of homes and condos with the latest inventory and pricing, providing vital knowledge on financing, loan processing, settlement procedures, insurance, applicable permits, taxes and costs, convenient property viewing, evaluating property management, and assisting with form filling.

Partner with: Zillow, Realtor.com, Redfin, HomeLight, Referral Exchange

Star Polska

Staropolska Kuchnia jest piekarnią, delikatesami i sklepem spożywczym. Specjalizuje się w europejskiej żywności i napojach. Catering na zamówienie.

Właściciele serdecznie zapraszają na zakupy:
pon.-pt. 10-18, sob. 9-17, niedz. 9-13

4108 US Highway 19 N Center Plaza, New Port Richey, FL 34652, tel. 727-842-8535

Doświadczony pośrednik w obrocie nieruchomości pomoże w każdym rodzaju transakcji na terenie Pinellas, Pasco i Hillsborough County na Florydzie

AGNIESZKA BAK – Realtor

CHARLES RUTENBERG REALTY
1545 S Belcher Road
Clearwater, FL 33764
Cell 813-299-7854
realtoragnesbak@gmail.com

Krakus Polish Deli

WŁAŚCICIELE ZAPRASZAJĄ NA ZAKUPY I POLECAJĄ:

- smaczne i świeże polskie wędliny
- wyroby mięsne
- dania i potrawy
- pieczywo
- ciasta
- kosmetyki i zioła
- piwa i napoje
- książki
- czasopisma i prasę

7306 Southgate Blvd,
North Lauderdale, FL 33068
Tel. 954 722 8006

otwarte: poniedziałek - sobota: 10 - 6
nieczynne: niedziela

www.krakusdelifl.com

Jedyna polska wytwórnia wędlin na Florydzie

WYROBY WŁASNE – NISKIE CENY!

50 GATUNKÓW WĘDLIN PRODUKOWANYCH BEZ KONSERWANTÓW, SZTUCZNYCH BARWNIKÓW, NIE FOLIOWANE

Właściciele ponad 20 lat w biznesie – Rodzina Przywalny: Bernarda, Michał, Sylwia i Daniel

POLECAMY CODZIENNE ŚWIEŻE:

- ▶ najlepsze gatunki mięs, wędlin i wyrobów garmazeryjnych
- ▶ przygotowywane na miejscu pieczywo, ciasta, pierogi

SZEROKI ASORTYMENT IMPORTOWANYCH ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH, WIN, PIW I CZASOPISM

Przyjmujemy paczki lotnicze i morskie do Polski i Europy

EUROPEAN GOODIES & DELICATESSEN, INC

116 N. Main Ave./Drew Plaza, Clearwater, FL 33765
tel. (727) 442-0637, (727) 526-1118
GODZ. OTWARCIA: wt. - pt. 9AM - 6PM, sob. - 9AM - 4PM

PRZYJMujemy KARTY KREDYTOWE ORAZ EBT

UBEZPIECZENIA DLA POSIADACZY

Medicare

- Ubezpieczenia na leki - część D
- Ubezpieczenia suplementarne
- Plany Medicare Advantage

Kończysz niedługo 65 lat?
Przechodzisz na emeryturę?
Tracisz ubezpieczenie z pracy?

Skontaktuj się ze mną.
Oferuję bezpłatne konsultacje.

773-620-5258

Oliwier Wasilewski
agent ubezpieczeniowy
na FL, IL, WI, AZ, CO, CT

**Amerykańsko-Polski Klub
„Sobieski”**

**Zapraszamy w każdy piątek o godz. 7pm
do biblioteki lub na dyskusję
w barze w miłej atmosferze!**

4725 Lake Worth Rd., Greenacres, FL 33463

 561-967-1116 **apcsobieski@gmail.com**

 fb.com/americanpolishclub

KIEV DELI, LLC

Zawsze świeże i smaczne!

- ▶ Meats From Andy's Deli in Chicago
- ▶ Alexandra's Polish Pierogies
- ▶ Various Polish Candy & Cookies
- ▶ Variety of Polish Kielbasa
- ▶ Eastern European Meats & Products
- ▶ Cracovia Products
- ▶ And Much More

4031 Cattlemen Rd., Sarasota, FL, tel. 941-377-7427

I-75 Exit 207 W. On Bee Ridge Left on Cattlemen in Burlington Coat Factory SHN Jumping Center

**KOŃCZYSZ 65 LAT?
PRZECHODZISZ NA EMERTURĘ?
NIE WIESZ JAK WYSTĄPIĆ O**

MEDICARE?

**ZADZWOŃ PO
BEZPŁATNĄ POMOC!**

**OD 14 LAT POMAGAM POLONII
W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z
UBEZPIECZENIAMI,
EMERYTURĄ, MEDICARE I
PLANAMI EMERYTALNYMI.**

ZADZWOŃ

 773-895-8771

 813-367-7627

 3001 N. Rocky Point Dr. E, Tampa, Florida
4849 N. Milwaukee ave Unit 101, Chicago, Illinois

TOTAL CARE

Martyna Duda

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

86. Parada Pułaskiego w Nowym Jorku przeszła do historii, zapisując się w niej jako wydarzenie naprawdę wyjątkowe. Pierwszy raz w przemarszu nowojorską 5. Aleją wziął udział urzędujący prezydent Polski. Uważam, że warto docenić ten gest ze strony Andrzeja Dudy, który specjalnie pokonał ocean, aby być tego dnia z rodakami świętującymi na Manhattanie. To dowód na to, że deklaracje o tym, że Polonia jest ważna dla Polski i głowy naszego kraju, nie są tylko pustymi słowami. W pierwszą niedzielę października 5. Aleja była biało-czerwona. Trudno opisać emocje, jakie towarzyszyły osobom biorącym udział w tym wydarzeniu. Prawdziwa radość i duma, że oto jesteśmy kolejny rok z rządu w sercu Manhattanu, demonstrując na głównej arterii tej prestiżowej dzielnicy swoją obecność, jedność i siłę. Wiem, że dla większości uczestników parady, tak jak dla mnie, będzie to niezapomniane doświadczenie. Cieszę się, że kolejny raz mogłem być osobiście obecny na paradzie. Radością napawa mnie też to, jakim powodzeniem cieszyło się rozdawane przez ekipę „Białego Orła” specjalne, liczące aż 100 stron, wydanie naszej gazety. Mam nadzieję, że będzie ona miłą pamiątką dla wielu z Was. Staraliśmy się też relacjonować przebieg parady w mediach społecznościowych. Wiemy, że ten przekaz dotarł do niemal miliona osób. Cieszymy się, że byliście tego dnia z nami – czy to osobiście na 5. Alei, czy też wirtualnie. Chciałbym też wyrazić ogromny podziw i szacunek wobec organizatorów parady. Doceniam ogromny, całoroczny wysiłek, wkładany w przygotowanie tego wydarzenia

i serce, z jakim to robicie. Gratuluję Komitetowi Głównemu na czele z przewodniczącym Richardem Zawisnym, Wielkiemu Marszałkowi Franciszkowi R. Piwowarczykowi i wszystkim komitetom lokalnym, których zaangażowanie stanowi o sukcesie tego wydarzenia. Dziękuję!

Zbliżają się wybory. 15 października Polacy zdecydują o kierunku, w którym w ciągu najbliższych lat będzie zmierzać Polska. Czy wygra po raz trzeci z rządu Prawo i Sprawiedliwość, czy też większość zdobędą ugrupowania opozycyjne? Przedwyborcze sondaże, choć wskazują na lekką przewagę partii rządzącej, nie dają jednoznacznej odpowiedzi, a to oznacza, że walka może być naprawdę zacięta i liczyć się będzie każdy głos. Dlatego naprawdę zachęcam wszystkich – niezależnie od poglądów – do udziału w wyborach. To nie tylko obywatelski obowiązek, ale i przywilej. Wybory to jedyna taka okazja, by wyrazić swoje zdanie – poprzez oddanie głosu wyrazić poparcie dla zmian, jakie w ciągu ostatnich lat zaszły w naszej ojczyźnie, lub sprzeciw wobec działań rządu. Nawet jeśli mieszkamy w Stanach Zjednoczonych, to od tych wyborów zależy przyszłość kraju, do którego być może kiedyś sami wrócimy lub wrócą nasze dzieci. To także decyzja o tym, która opcja polityczna będzie decydować o wsparciu dla Polonii i polonijnych organizacji oraz inicjatyw. Zdaję sobie sprawę z tego, że dla wielu osób dojazd do punktu wyborczego to wyprawa na cały dzień – ale to tylko jeden dzień, raz na cztery lata. Myślę, że warto poświęcić ten czas.

PLUS, MINUS

PREZYDENT RP

Andrzej Duda jako pierwszy w historii prezydent Polski przyjechał do Nowego Jorku, by razem z Polonią celebrować jej święto podczas 86. Parady Pułaskiego.

WŁADZE KANADY

W kanadyjskim parlamencie nagrodzono owacjami i przedstawiono jako bohatera ukraińskiego weterana, który podczas II wojny światowej był członkiem nazistowskiej jednostki SS Galizien.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec,

Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.41 PLN | 1 PLN = 0.23 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

AEP – coroczny okres zapisowy na Medicare

 Archiwum WEM

Anual Election Period – zwany w skrócie AEP, czyli coroczny okres zapisowy, jest najważniejszym okresem w kalendarzu posiadacza Medicare. Przypada on co roku, w tym samym okresie, a mianowicie pomiędzy 15 października a 7 grudnia. Bardzo często zapominamy o tym, by właśnie w tym okresie poświęcić odrobinę czasu na to, aby odpowiednio dostosować uzupełnienia do Medicare do naszych bieżących potrzeb na następny rok kalendarzowy.

Co możemy zrobić w trakcie AEP?

W trakcie AEP możemy dokonać weryfikacji, zmiany lub zapisać się na odpowiednie plany uzupełniające do Medicare. Okres ten pozwala na następujące działania posiadaczy odpowiednich dodatków do Medicare:

1. Posiadacze Part D Medicare zwanego w skrócie PDP, czyli Planu Zniżkowego na Lekii na Receptę w trakcie AEP, mogą dokonać następujących transakcji:

- mogą zapisać się na Plan Zniżkowy na Lekii na Receptę;
- mogą zweryfikować pokrycia, cenę, apteki preferowane oraz koszty leków w obecnie posiadanym Planie Zniżkowym na Lekii na Receptę na przyszły rok kalendarzowy i sprawdzić, czy nadal spełnia on nasze oczekiwania;
- mogą zmienić obecnie posiadany Plan Zniżkowy na Lekii na Receptę na nowy, lepiej dostosowany do obecnych potrzeb oraz najbardziej efektywny cenowo Plan Zniżkowy na Lekii na Receptę na przyszły rok kalendarzowy;
- mogą zamknąć obecnie posiadany Plan Zniżkowy na Lekii na Receptę poprzez kontakt z firmą ubezpieczeniową lub wykupienie Planu typu Medicare Advantage z wbudowanym Planem Zniżkowym na Lekii na Receptę w swoje świadczenia.

2. Posiadacze Part C Medicare zwanego w skrócie MA lub MAPD, czyli Planu Medicare Advantage w trakcie AEP mogą dokonać następujących transakcji:

- mogą zapisać się na Plan Medicare Advantage;
- mogą zweryfikować pokrycia, cenę, network, świadczenia oraz koszty leków w obecnie posiadanym Planie Medicare Advantage na przyszły rok kalendarzowy i sprawdzić, czy nadal spełnia on nasze oczekiwania;
- mogą zmienić obecnie posiadany Plan Medicare Advantage na nowy, lepiej dostosowany do obecnych potrzeb oraz najbardziej efektywny cenowo Plan Medicare Advantage na przyszły rok kalendarzowy;
- mogą zamknąć obecnie posiadany Plan Medicare Advantage poprzez kontakt z firmą ubezpieczeniową lub wykupienie indywidualnego Planu Zniżkowego na Lekii na Receptę. Rozwiązanie to przywróci pokrycie Oryginalnego Medicare. W tej sytuacji pamiętajmy o wykupieniu Suplementu do Medicare, by pokryć koszty Medigap.

3. Posiadacze planów typu Medicare Supplement w trakcie AEP mogą dokonać następujących transakcji:

- powinni zweryfikować koszty posiadanego Suplementu do Medicare, które obowiązywać będą w przyszłym roku;
- mogą zapisać się na Suplement do Medicare (jeżeli zakwalifikują się pod względem medycznym);
- mogą zapisać się na Suplement do Medicare lub zmienić firmę ubezpieczającą oferującą dany Suplement do Medicare (jeżeli zakwalifikują się pod względem medycznym);
- mogą zamknąć posiadany Suplement do Medicare poprzez kontakt z firmą ubezpieczeniową i np. wykupić Plan typu Medicare Advantage.

Jak sami Państwo widzicie, opcji jest wiele i każdy posiadacz Medicare powinien poświęcić parę chwil, by przedyskutować i dopasować swoje dodatki do Medicare z agentem specjalizującym się w Medicare.

Na co powinniśmy zwrócić uwagę wybierając odpowiedniego agenta?

Oto kilka ważnych wskazówek, jak wybrać odpowiednią osobę na agenta:

- należy sprawdzić, czy agent posiada ważną licencję stanową w miejscu naszego zamieszkania;
- należy upewnić się, czy agent posiada certyfikat AHIP na następny rok kalendarzowy, uprawniający go do oferowania pełnej gamy dodatków do Medicare;
- należy upewnić się, czy agent posiada aktywne kontrakty z co najmniej kilkoma firmami ubezpieczeniowymi oferującymi dodatki do Medicare;
- sprawdzilibym również opinie o agencie

i jego dostępność po zakończeniu Corocznego Okresu Zapisowego.

Unikajcie Państwo agentów nieposiadających licencji AHIP. Nie są oni w stanie zaoferować pełnej gamy dodatków do Medicare i często bagatelizują posiadanie niezbędnych dodatków (szczególnie Planów Zniżkowych na Lekii na Receptę) dla posiadacza Medicare z prostego względu. Nie są po prostu w stanie zaoferować tych produktów, nie posiadają licencji AHIP na przyszły rok. Oczywiście później umyją rękę, jak okaże się, że brak tych uzupełnień wiąże się z dożywotnią, comiesięczną karą.

Pamiętajcie Państwo o jednej bardzo ważnej zasadzie w świecie uzupełnień do Medicare. Są to plany indywidualne. Ile osób, tyle rozwiązań. Nie istnieje jeden, najlepszy plan, który będzie najlepiej dostosowany do potrzeb wszystkich posiadaczy Medicare. Nie istnieje też jedna najlepsza firma ubezpieczeniowa oferująca najlepsze produkty na rynku Medicare. Produkty firm dostosowane są do potrzeb specyficznych grup klientów i ten sam produkt może okazać się najlepszym rozwiązaniem dla jednej osoby, a być całkiem przeciętnym dla drugiej. Dlatego tak ważna jest rozmowa z agentem posiadającym relacje i kontrakty co najmniej z kilkoma firmami ubezpieczeniowymi. Im więcej kontraktów, tym pewniejsze jest odpowiednie dostosowanie uzupełnień do Państwa specyficznych potrzeb na przyszły rok kalendarzowy. Osoby posiadające kontrakt tylko z jedną firmą nie mogą być w żadnym stopniu obiektywne. Po prostu nie dadzą nam możliwości poznania i wyboru innej, lepszej opcji z konkurencyjnej firmy.

Pamiętajmy również, że warto rozmawiać z agentem sprawdzonym na rynku – kimś, kto ma wieloletnie doświadczenie i jest osiągalny choćby telefonicznie przez cały rok.

 ROBERT SOBCZAK

OBAMACAREHOTline™

844.944.7526

www.obamacarehotline.com

medicare®
po polsku

844.654.5185

www.medicarepopolsku.com

Już od 12 lat służymy Polonii

Prezydent RP rozmawiał w Nowym Jorku o Ukrainie w NATO

Andrzej Duda przemawiał w ONZ

Europa często zapomina, że bezpieczeństwo i dobrobyt zawdzięcza obecności i zaangażowaniu Stanów Zjednoczonych. My w Polsce o tym doskonale pamiętamy – podkreślał Andrzej Duda, prezydent RP, podczas debaty generalnej 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Andrzej Duda przypomniał, że w 2025 roku ONZ będzie obchodzić 80 lat swojego istnienia. Podkreślił, że w tak niebezpiecznych czasach szczególnie potrzebujemy powrotu do myślenia i działania ojców założycieli Narodów Zjednoczonych.

Po debacie Andrzej Duda spotkał się z przedstawicielami mediów. – Mówiłem o relacjach z Rosją, ostrzegałem świat, że jesteśmy poprzez różne działania medialne atakowani, niszczeni, że mówi się nieprawdę na temat Polski – stwierdził.

Wizyta w Nowym Jorku była okazją do wielu rozmów dwustronnych. Andrzej Duda spotkał się m.in. z prezydentem Turcji Recepem Tayyipem Erdoğanem, a także z Jensem Stoltenbergiem, sekre-

Prezydent Andrzej Duda w przemówieniu podkreślił wagę współpracy z USA

 prezydent.pl

tarzem generalnym NATO. Wśród tematów rozmowy była „bardzo ważna kwestia, jaką jest to, żebyśmy jako Sojusz podjęli decyzję o zaproszeniu Ukrainy do NATO”.

Na koniec Andrzej Duda z małżonką Agatą Kornhauser-Dudą wzięli udział w przyjęciu wydawanym przez prezydenta USA Joe Bidena.

 TOMASZ RYZNER

Umowa na pierwszą elektrownię jądrową w Polsce podpisana

Elektrownia atomowa za 3 lata

– **Rozpoczynamy nową erę w obszarze gospodarczym kraju – ogłosił premier Mateusz Morawiecki podczas podpisania umowy na projekt pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce. Ma powstać w gminie Choczewo na Pomorzu.**

Umowę podpisały Polskie Elektrownie Jądrowe S.A. i konsorcjum amerykańskich firm Westinghouse i Bechtel. – Energia z atomu jest zielona i bezpieczna. Ta elektrownia cementuje współpracę polsko-amerykańską na trzech polach: bezpieczeństwa, energetyki i na polu gospodarczym – podkreślił premier. – To nie jest tylko przedsięwzięcie komercyjne. Pracujemy też strate-

gicznie, by otworzyć przemysł nuklearny w Polsce – powiedział Mark Brzezinski, ambasador USA w Polsce.

Budowa rozpocznie się za trzy lata, a pierwszy blok ma być uruchomiony w 2033 roku. Rząd przeznaczy na inwestycję 4.7 mld złotych z budżetu państwa. Planuje się, że prąd z nowych reaktorów zasili 12 mln gospodarstw domowych.

Niezależny od PPEJ jest projekt budowy elektrowni w oparciu o technologię koreańską. Jesienią ubiegłego roku w Seulu spółki ZE PAK, PGE i koreański koncern KHNP podpisały list intencyjny ws. opracowania planu budowy elektrowni w Pątnowie (woj. łódzkie).

 TOM

 <https://www.gov.pl/web/premier>

– **Energia atomowa jest zielona i bezpieczna – powiedział premier Mateusz Morawiecki**

Kto nie wygra, może mieć problem z utworzeniem rządu

Sondaże wskazują na PiS

 JaroslawKaczyński/facebook

Partia Jarosława Kaczyńskiego wygląda na mocnego faworyta do zwycięstwa w wyborach

Prawo i Sprawiedliwość nieprzerwanie prowadzi w wyścigu z Koalicją Obywatelską. Niespełna dwa tygodnie przed wyborami parlamentarnymi przewaga partii Jarosława Kaczyńskiego waha się w granicach 8 punktów.

Badania IBRIS dla portalu Onet.pl wskazywały, że gdyby wybory odbyły się 1 października, wzięłoby w nich udział 61,4 proc. ankietowanych. Według sondażu Prawo i Sprawiedliwość może liczyć na 35,1 proc. poparcia.

Drugą pozycję zajęła Koalicja Obywatelska ze stratą 8,1 pkt procent. do PiS. Partia Donalda Tuska może liczyć na 27 procent głosów. Trzeci wynik ma Trzecia Droga. Koalicję Polskiego Stronnictwa Ludowego i Polski 2050 wybrało 10,4 proc. uczestników badania.

Na kolejnych pozycjach znalazły się Lewica (10,1 proc.) i Konfederacja (9,5 proc.). Progu wyborczego (5 procent poparcia) nie przekraczali Bezparyjni Samorządowcy i Polska Jest Jedna.

Sondażu IBRIS wskazuje następujący podział mandatów w Sejmie: PiS – 195, KO – 150, Trzecia Droga – 41, Lewica – 38, Konfederacja – 35, mniejszość niemiecka – 1.

W tej sytuacji PiS nie mógłby rządzić ani samodzielnie, ani nawet z Konfederacją. Obie partie uzbięrałyby 230 mandatów (minimalna większość to 231). KO, Trzecia Droga i Lewica miałyby 229 mandatów. Szansą na stworzenie rządu byłoby udział posła mniejszości niemieckiej oraz jednego z Konfederacji.

Wybory odbędą się w niedzielę 15 października.

 TOM

Prezydent Andrzej Duda ogłosił, że Polska rozpoczyna starania o organizację letnich igrzysk olimpijskich

Polska powalczy o igrzyska

Jest naszą ambicją i zamiarem, aby rozpocząć starania o letnie igrzyska olimpijskie w naszym kraju w roku 2036 – ogłosił Andrzej Duda. W Zakopanem prezydent wziął udział w Europejskim Kongresie Sportu i Turystyki 2023.

Andrzej Duda zapowiedział wysłanie listu do prezydenta MKOl Thomasa Bacha, który zapozna władze ruchu olimpijskiego o planach polskiego rządu. – Zrobię wszystko, aby ta impreza została przyznana właśnie nam – podkreślił.

Prezydent poinformował, że w Polsce jest 5 tysięcy km dróg ekspresowych i autostrad, a najpóźniej do 2033 r. będzie o 3 tysiące km więcej.

– Do tego czasu będzie już gotowy

Centralny Port Komunikacyjny, będziemy mieli supernowoczesne lotnisko wraz z siecią połączeń kolejowych. Powinniśmy być gotowi do przeprowadzenia tak wielkiego przedsięwzięcia – oświadczył.

Niepisana zasada MKOl mówi, że prawo do organizacji igrzysk dostają kolejno przedstawiciele różnych kontynentów. W 2021 roku IO odbyły się w Tokio, w 2024 gospodarzem będzie Paryż, w 2028 roku Los Angeles, a w 2032 Brisbane. Sugerowałoby to, że w 2036 roku przyjdzie kolej na Europę.

W poprzednich latach letnie IO kosztowały gospodarzy przynajmniej 13-15 mld dolarów.

 TOMASZ RYZNER

 prezydent.pl

Chwila po ogłoszeniu ambitnych planów – od lewej: minister sportu Kamil Bortniczuk, prezydent RP Andrzej Duda i szef PKOl Radosław Piesiewicz

Kraj Kwitnącej Wiśni opiekował się dziećmi polskich zesańców

Uroczystość w ambasadzie Japonii

 prezydent.pl

Pierwsza Dama RP Agata Kornhauser-Duda wzięła udział w ceremonii upamiętnienia powrotu polskich dzieci do Polski

W ambasadzie Japonii w Warszawie odbyła się ceremonia upamiętnienia 100. rocznicy powrotu Dzieci Syberyjskich do Polski. W uroczystości wzięła udział Agata Kornhauser-Duda, małżonka prezydenta RP.

– Historia dzieci syberyjskich to wspały symbol polsko-japońskiej solidarności i przyjaźni – mówiła Pierwsza Dama. Wydarzenie było zwieńczeniem trwających od 2019 r. obchodów ewakuacji polskich sierot z Syberii do Japonii.

– Wyrazy szacunku przekazuję potomkom i krewnym Dzieci Syberyjskich. Są państwo depozytariuszami świadectwa historii, przekazywanego z pokolenia na pokolenie. Historia ta niesie niezwykle krze-

piące przesłanie – mówiła małżonka prezydenta RP, wyrażając też wdzięczność przedstawicielom Ośrodka Pomocy Społecznej Fukudenkai w Tokio, w którym przebywały polskie dzieci.

Agata Kornhauser-Duda odwiedziła ośrodek w październiku 2019 roku, a kilka miesięcy później ośrodek w Wejherowie, w którym dzieci zamieszkały po powrocie do kraju. Obie placówki nadal opiekują się dziećmi, młodzieżą, osobami niepełnosprawnymi i starszymi.

Dzięki współpracy z japońskim Czerwonym Krzyżem w latach 1920-22 do Japonii trafiło około 765 dzieci polskich zesańców. Do Polski wróciły na statkach Japońskiej Marynarki Handlowej.

 TOM

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

W Marszu Miliona Serc, który 1 października przeszedł ulicami Warszawy, wzięli udział liderzy opozycji i tłumy mieszkańców stolicy oraz przyjezdnych z całej Polski

„Tej siły już nic nie zatrzyma!”

 facebook – Rafał Trzaskowski

1 października w Warszawie odbył się Marsz Miliona Serc. Wydarzenie zostało zorganizowane pod egidą Koalicji Obywatelskiej na czele z jej liderem Donaldem Tuskiem. Zgromadzenie rozpoczęło się w samo południe na rondzie Dmowskiego, następnie uczestnicy przemaszerowali ulicami stolicy, pokonując odcinek ok. 4,5 km, aż do finalnego punktu przy Rondzie Radosława.

W wydarzeniu wzięły udział tłumy osób, zarówno mieszkańców stolicy, jak i ludzi przybyłych z praktycznie każdego regionu Polski, od morza po Podkarpacie, a nawet z zagranicy. Uczestnicy mieli ze sobą flagi biało-czerwone oraz unijne – na znak tego, że Polska należy do Unii Europejskiej i powinna w niej pozostać. Gdzieś dało się też dostrzec tęcza barwy – symbol środowisk LGBTQ+.

Czy jednak naprawdę udało się osiągnąć milion uczestników? Tak twierdzą organizatorzy marszu oraz stołeczny ratusz. „Ponad 1,000,000 biało-czerwonych serc w Warszawie!” – napisał Donald Tusk w serwisie X (dawniej Twitter). „To największa w historii Warszawy demonstracja” – dodała rzeczniczka prasowa warszawskiego ratusza. Bardziej ostrożne w szacunkach są media, które podają (m.in. ogólnopolski portal Onet), że frekwencja w kulminacyjnym momen-

cie wynosiła od 600 do 800 tys. osób. Zdecydowanie mniejszą liczbę uczestników szacuje z kolei warszawska policja, która po nagabywaniu ze strony mediów i polityków podała, że w marszu wzięło udział ok. 100 tys. osób. Co warto podkreślić, marsz przebiegł spokojnie, bez incydentów zakłócania porządku publicznego.

Rozbieżności są zatem duże, ale nie ulega wątpliwości, że Marsz Miliona Serc był sporym sukcesem Donalda Tuska i okazją do przedwyborczej mobilizacji zwolenników opozycji oraz do przekonania osób wciąż niezdecydowanych co do samego udziału w głosowaniu lub tego, na kogo oddać swój głos.

– Przychodzi ten przełomowy moment w historii naszej ojczyzny – powiedział otwierając marsz przewodniczący Platformy Obywatelskiej Donald Tusk, nawiązując do październikowych wyborów parlamentarnych. – Dzisiaj cały świat patrzy na Warszawę. Tej siły już nic nie zatrzyma. Ta zmiana jest nieuchronna – stwierdził, dodając: „My jesteśmy normalni. Nienormalna była ta władza, która działała przeciwko wszelkim polskim interesom. Gdy patrzę na tych cynicznych polityków zatruwających Bałtyk i wycinających drzewa, mówię – to nie jest Polska. To wy jesteście Polską!”. Były premier zaapelował też do niezdecydowanych, by poszli na wybory i zagłosowali „dla przy-

Na czele marszu kroczyli liderzy opozycji, m.in. szef PO Donald Tusk i prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski

szyłych pokoleń”. – Chcę wam także służyć zakończeniu wojny polsko-polskiej dzień po wyborach. Jak się pogoni agresora, to już nie ma po co walczyć – mówił Tusk.

Głos zabrał też prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. – Idziemy pełni odwagi i determinacji w kierunku przyszłości. W kierunku Polski, która jest tolerancyjna, różnorodna, europejska i uśmiechnięta – podkreślił.

Na scenie obok liderów politycznych Koalicji Obywatelskiej oraz Lewicy pojawił się też specjalny gość – Jerzy Owsiak, inicjator Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, która od ponad 20 lat mobilizuje i integruje Polaków wokół idei pomocy medycznej dla dzieci i seniorów.

Marsz zwińczył wspólny występ artystów, którzy wykonali m.in. kultowy utwór Chłopców z Placu Broni „Wolność kocham i rozumiem”. Na scenie znaleźli się m.in.: Andrzej Seweryn, Andrzej Piaseczny, Kuba Sienkiewicz, Kasia i Jacek Sienkiewicz, Katarzyna Grochola, Mateusz Damięcki, Małgorzata Ostrowska, Grażyna Wolszczak, Dorota Stalińska, Joanna Szczepkowska, Czesław Mozil, Marzena Rogalska, Arek Kłusowski, Joanna Kurowska, Kasia Moś, Magdalena Szejbal, Dorota Miśkiewicz i Majka Jeżowska.

Marsz Miliona Serc relacjonowany był na żywo m.in. w telewizji TVN. Odbił się też szerokim echem w światowych mediach. Amerykańska agencja Associated

Press opublikowała nagrania, na których można usłyszeć najważniejsze wypowiedzi lidera KO Donalda Tuska. Amerykanie pokazali również fragment przemowy prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego. Relację zamieściła też amerykańska telewizja CNN, która zacytowała słowa Tuska: „Ten olbrzym obudził się. Zmiana jest nieunikniona, na lepsze”. Agencja Reutersa odnotowała, że w marszu wzięły udział „setki tysięcy ludzi”. O Marszu Miliona Serc, który „zebrał w centrum Warszawy setki tysięcy ludzi przed kluczowymi wyborami” napisał też brytyjski dziennik „The Guardian”. „Masowa demonstracja stawia zarzut ultrakonserwatywnemu polskiemu rządowi na dwa tygodnie przed wyborami” – skomentował hiszpański dziennik „El País”. Komentarze pojawiły się też m.in. w mediach niemieckich i francuskich.

Co ciekawe, tego samego dnia w Katowicach odbyła się konwencja Prawa i Sprawiedliwości, w której wzięło udział ok. 11 tys. osób. Prezes PiS Jarosław Kaczyński odniósł się podczas konwencji do tego, co działo się w stolicy, stwierdzając, że „kłamstwo było podstawą systemu Tuska, kiedy rządził i jest podstawą kontynuacji systemu Tuska, którą jest dzisiejsza opozycja, opozycja totalna”. – Kłamstwo, kłamstwo i jeszcze raz kłamstwo – oświadczył.

Marsz Miliona Serc, który przeszedł ulicami Warszawy 1 października, zgromadził tłumy ludzi, którzy przybyli do stolicy z różnych regionów Polski

 facebook – Rafał Trzaskowski

#1 W POLSCE
DOSTĘPNA LOKALNIE

ZUBRÓWKA®

i czasy!

STARE DOBRE LASY

500 lat tradycji, ten sam wyjątkowy smak

W OBIEKTYWIE

↓ JOHNS CREEK, GA – 9 września

Elegancki bankiet z okazji 25-lecia Polskiego Klubu w Atlancie uświetnił występ zespołu Mazury Folk Dance Ensemble of Atlanta, który przedstawił polskie tańce narodowe.

↓ NEW BRITAIN, CT – 16 września

W Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain oficjalnie rozpoczął się rok szkolny. To największa polska szkoła w Connecticut, w której uczy się ok. 700 uczniów.

↓ CHICAGO, IL – 30 września

Delegacja z Polski na czele z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego Piotrem Glińskim spotkała się z gośćmi ze Związku Podhalan w Ameryce Północnej.

↓ CHICAGO, IL – 30 września

Na placu Daley Plaza w centrum Chicago załopotała polska flaga, inaugurując obchody w tym mieście Miesiąca Dziedzictwa Polskiego. Flagę wciągnął konsul generalny RP Paweł Zyzak.

↓ CHICAGO, IL – 30 września

Podczas bankietu z okazji 95-lecia Związku Klubów Polskich w USA Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa została nagrodzona Medalem Zasług dla ZKP za wieloletnie wsparcie.

↓ CHICAGO, IL – 30 września

Zjednoczenie Polskie Rzymsko-Katolickie w Ameryce (PRCUA) obchodzi 150-lecie istnienia. W jubileuszowym bankiecie wzięli udział przedstawiciele Polish American Chamber of Commerce.

↓ DOYLESTOWN, PA – 1 października

Antonina Acutis, matka bł. Carla Acutisa, przekazała relikwie swojego syna Narodowemu Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej – Amerykańskiej Częstochowie.

↓ GREAT FALLS, MD – 1 października

W 7. edycji Biegu Kościuszki wzięło kilkadziesiąt uczestników, celebrując dziedzictwo polskiego generała i inaugurując obchody Miesiąca Dziedzictwa Polskiego w USA.

↓ GARFIELD, NJ – 2 października

Złota polska jesień zawitała do oddziału Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej w Garfield, który zaprasza do skosztowania pysznych jabłek.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

POLISH CENTER OF JOHN PAUL II

Polskie Centrum im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj,
nie jutro”

John Paul II

**Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy,
imprezy patriotyczne i kulturalne oraz stałe wydarzenia programowe!**

 Niedzielne Obiady
Niedziela od godz. 15:00

 Klub Seniora
Czwartek od godz. 15:00

 Polska Szkoła
Sobota od godz. 9:00

 Disco z Dj-em
Sobota od godz. 21:00

 Biblioteka
Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

**NAJWIĘKSZY
OŚRODEK
KULTURY POLSKIEJ
NA ZACHODNIEJ
FLORYDZIE!**

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755 (biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)
E-mail: PolCenterBiuro@gmail.com | **Tel.** 727-298-8609 | www.polishcenterfl.org | Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER

CELL: (773) 909-3346

NMLS# 219524

WWW.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
MÓWIĘ PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLWANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882

Phone: 732-390-1750

E-mail: europetravelhp@gmail.com

Artyści z Teatru Baza z Warszawy wystąpili na scenie w Atlancie

Amerykańska klasyka w polskim wykonaniu

 Polski Klub w Atlancie, MŻ

Teatr Baza wystąpił we wrześniu w Atlancie

16 września publiczność zgromadzona w The Atlanta Theater miała okazję obejrzeć przedstawienie pt. „Szklana Menażeria” w reżyserii Tomasza Zadróznego, wystawione przez młodych artystów z Teatru Baza z Warszawy.

„Szklana Menażeria” to dramat autorstwa Tennessee Williamsa uznawanego za jednego z najwybitniejszych dramaturgów amerykańskich. To pierwsza i jednocześnie najbardziej autobiograficzna ze sztuk autora, będąca próbą

rozliczenia się ze swoją przeszłością i skomplikowaną sytuacją rodzinną.

Wcześniej aktorzy z powodzeniem wystawili „Szklaną Menażerię” podczas festiwalu Tennessee’go Williamsa w St. Louis, a kolejnym ich przystankiem w USA był Nowy Jork, gdzie przedstawili spektakl dwukrotnie.

Na scenie w Atlancie polscy artyści zaprezentowali także bajki dla dzieci.

Więcej informacji na temat Teatru Baza i jego repertuaru można znaleźć na stronie internetowej: www.teatrbaza.pl.

Dyżur konsularny w Clearwater

W dniach 19-20 października 2023 r. w Clearwater pod adresem: 1521 N Saturn Ave., Clearwater, FL 33755 – Polskie Centrum im. Jana Pawła II – odbędzie się dyżur konsularny.

Zapisy na dyżur za pośrednictwem strony www.e-konsulat.gov.pl (wybór placówki: dyżur konsularny-Clearwater) zostały uruchomione 27 września. Zapisy nie są przyjmowane drogą e-mailową ani telefoniczną.

Przed zarezerwowaniem wizyty w sprawie paszportowej należy sprawdzić, czy posiada się wszystkie niezbędne dokumenty. W przypadku wniosku o polski paszport po raz pierwszy trzeba posiadać polskie akty urodzenia i małżeństwa, ewentualnie decyzję w sprawie zmiany imienia i nazwiska.

Opłaty będą przyjmowane wyłącznie kartą (kredytową/debetową) lub w formie Money Order.

W celu sprawnego przyjmowania wniosków urzędnicy konsulami proszą, aby wszystkie dokumenty, opłaty, wniosek oraz fotografie były należycie przygotowane. W miarę możliwości należy także mieć wykonane kopie posiadanych dokumentów – przyspieszą to proces składania wniosku.

Podczas dyżuru załatwiane będą tylko i wyłącznie wnioski paszportowe, nie inne sprawy z zakresu prawa cywilnego itp.

Wszelkie zapytania dotyczące miejsca dyżuru, parkingu czy dojazdu należy kierować do Polskiego Centrum im. Jana Pawła II. Centrum nie udziela natomiast informacji paszportowych ani nie prowadzi zapisów na wizyty.

 Archiwum WEM

W dniach 19-20 października 2023 r. w Polskim Centrum im. Jana Pawła II w Clearwater odbędzie się dyżur konsularny, podczas którego będzie można złożyć wniosek o polski paszport

Izabela Kowal, MD
Internal medicine

Welcoming new patients

Humana and CarePlus
Medicare Advantage Plans accepted

1-727-736-5120, TTY 711

Optum - Dunedin Clinic

1460 Beltrees St., Suite 1
Dunedin, FL 34698

Optum

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

MAGDALENA DANOS
Realtor®
Gold Key of Excellence
Accredited Buyer's Representative
Accredited Luxury Home Specialist
NHBCE: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286
Iron Valley Real Estate Orlando
Team Transatlantic
magdalenadanos@gmail.com
www.ironvalleyorlando.com
225 S Eola Dr Orlando, FL 32801

Internetowa edycja „Białego Orła” w nowej odsłonie – czytaj na **BialyOrzel24.com!**

BIAŁY ORZEŁ 24 .com

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolnstitute.org
www.ampolnstitute.org

**Honorary Consulate
of the Republic of Poland**

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

**Chopin Foundation
of the United States, Inc.**

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Polonez
est. 1980

**TWOJE ZAUFANIE
JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE!**

PACZKI DO POLSKI ORAZ INNYCH KRAJÓW EUROPY

- Morskie • Lotnicze • Ekspresowe • Dokumenty – serwis 4-dniowy*
- Koperta Polonez Super Express do 2kg**

POJAZDY

- Samochody • Motory • Quady i skutery • Łodzie • Kosiarki

MIENIE PRZESIEDLEŃCZE

- Kontenery „od drzwi do drzwi” • Przeprowadzki

KONTENERY

- Duże i małe • Całe bądź częściowe

**SZYBKO, TANIO, RZETELNIE I LOKALNIE
OD PONAD 40 LAT**

ZESKANUJ KOD
i znajdź nasz punkt
w Twojej okolicy.

Polonez-America LLC

600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064
143 Doty Circle, West Springfield, MA 01089

908-862-1700 413-732-3899

polonezamerica.com

WYŚLIJ PRZED 15 PAŹDZIERNIKA!

\$10 ZNIŹKI

Z HASŁEM „SUMMER”

we wszystkich punktach wysyłkowych.

\$\$\$ OFF 10

*Serwis dostępny w: NY, NJ, PA, MA, CT. **Serwis wkrótce dostępny.

Dyskotekowe rytmy w klubie Polonia Society of Korona, Inc

Floryda się bawi!

Polonia na Florydzie tanecznym krokiem weszła w jesień. Na dyskotecę, która odbyła się w sobotę, 23 września, na Polance Klubu Polonia Society of Korona, Inc. w Bunnell na Florydzie, bawiło się doskonale kilkadziesiąt osób. O muzykę do tańca zadbał DJ Jarek.

– Poprowadził imprezę tak, że parkiet nie pustoszał ani na chwilę – relacjonuje Monika Niewiadomska, sekretarz klubu. O smaczne potrawy, dzięki którym można było uzupełnić nadwątlone taneczną zabawą siły, zadbała jak zawsze niezawodna ekipa z kuchni, a barmani dbali o odpowiednie nawodnienie i nastroje uczestników zabawy.

Informacje o kolejnych wydarzeniach w Polonia Society of Korona, Inc. można znaleźć na facebooku klubu.

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Intensywny początek roku szkolnego w Polskiej Szkole im. Marii Skłodowskiej-Curie Nr 1 w Clearwater

Narodowe czytanie i certyfikaty

 Archiwum szkoły

9 września w Polskiej Szkole w Clearwater odbyła się inauguracja nowego roku szkolnego połączona z akcją „Narodowego Czytania”

Dyrektor szkoły wręczyła uczniom certyfikaty Global Seal of Billiteracy

W sobotę, 9 września, Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie Nr 1 w Clearwater dołączyła do 12. edycji Narodowego Czytania 2023. W związku z tym prezydent Polskiego Centrum im. Jana Pawła II Jolanta Zasadna odczytała list Prezydenta RP Andrzeja Dudy, zapraszający do wspólnej lektury „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Czytanie rozpoczęła dyrektor szkoły Irena Bogusiewicz, przytaczając słowa autorki powieści: „Weź do ręki tę książkę, idź do grabowej altany, czytaj i wspominaj!”

Fragmety opisujące nadniemeńską przyrodę, krajobrazy oraz wydarzenia związane z tematyką Powstania Styczniowego czytali: Jolanta Zasadna, Irena Bogusiewicz, Filip Karbowski, Artur Karbowski, Agata Wierzychowska, Eryk Kolanko, Melania Kolanko, Michał Matecki, Zuzanna Jaworska, Katarzyna Kaczan, Dawid Kaczan, Oliwia Kaczan, Marlena Hardee i Izabella Hardee.

Akcję czytelniczną zorganizowano również w młodszych klasach, w których dzieci czytały wiersze polskich poetów.

Tego samego dnia, podczas oficjalnej inauguracji nowego roku szkolnego 2023/2024, wręczono uczniom, którzy przystąpili do egzaminu dwujęzyczności, certyfikaty stwierdzające znajomość języka polskiego. Egzamin zdało 15 uczniów. Certyfikat Global Seal of Bilingual Literacy otrzymali: Christopher Data, Filip Dziecina, Amelia Gawel, Izabella Hardee, Marlena Hardee, Oliwia Kaczan, Dawid Kaczan, Melania Kolanko, Justyna Kukuła, Patryk Kukuła, Magdalena Majerowicz, Ewa Nowak, Michał Okoniewski, Maria Stokłosinski. Certyfikaty są honorowane w amerykańskich szkołach średnich i college'ach, dając uczniom dodatkowe punkty.

 OPR. JS

Szkoła Języka Polskiego w Pompano Beach rozpoczęła zajęcia!

Nauka i zabawa

9 września nowy rok szkolny rozpoczęła Szkoła Języka Polskiego im. św. Jadwigi Królowej przy Polskiej Misji Matki Bożej Częstochowskiej w Pompano Beach na Florydzie. Uroczystości towarzyszyła msza św.

W kolejne soboty ruszyła nauka, ale uczniowie korzystają też z przyjemnej wczesnojesiennej pogody i oprócz uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych oddają się też zabawom na świeżym powietrzu.

 JS

 Archiwum szkoły

Kultowy polski zespół – **LOMBARD** – wystąpił na Florydzie

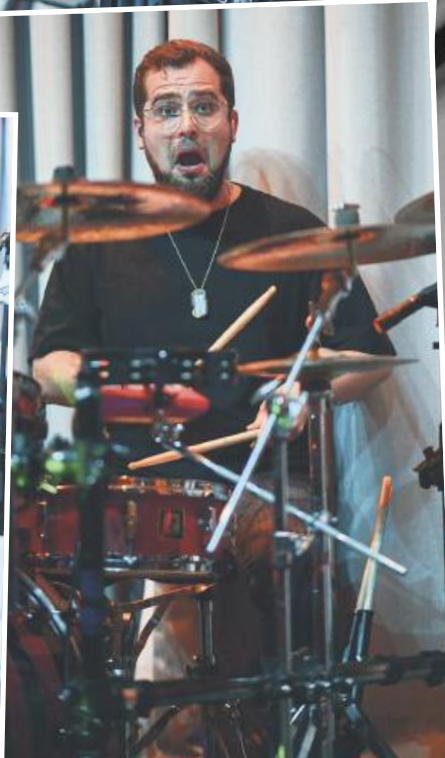
Muzyka, która łączy pokolenia

17 września w Amerykańsko-Polskim Klubie „Sobieski” w Greenacres na Florydzie odbył się koncert zespołu, o którego utworach można bez wątplenia powiedzieć, że łączą pokolenia.

Lombard, bo o nim mowa, powstał w 1981 r. i przez ponad cztery dekady działalności artystycznej wylansował wiele przebojów, które na stałe wpisały się w historię polskiej muzyki. Publiczność zgromadzona w „Sobieskim” podczas około dwugodzinnego koncertu miała okazję usłyszeć wiele z nich, między innymi kultowe „Przeżyj to sam” czy „Szklana pogoda”.

Kilka dni wcześniej w ramach amerykańskiego tournée Lombard wystąpił też w Chicago na festiwalu Taste of Polonia.

 JLS

DUŻY WYBÓR PRODUKTÓW

z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji, Polski, Węgier, Bułgarii, Danii, Niemiec, Grecji, Włoch i wielu innych krajów

- Ponad 90 rodzajów serów
- Ponad 260 wyrobów mięsnych i wędliniarskich, a także króliki i nóżki na galarecie
- Duży wybór wędzonych, świeżych i mrożonych ryb
- Czerwony i czarny kawior
- 60 rodzajów ciast z najlepszych piekarni z Nowego Jorku, Chicago, Ukrainy i Rosji
- Około 30 rodzajów słodczy
- 16 rodzajów masła
- 18 rodzajów kasz
- Świeże owoce i warzywa prosto od dostawców
- Codziennie rano świeże pieczywo
- Wypiekamy chleb z ciasta dostarczanego z Niemiec

Wszystkie zakupy pod jednym dachem – tylko w International Food & Produce Store

13325 Tamiami Trail

(w tym samym pasażu), Tel. 941-429-1500

Zawsze świeżo – zawsze tanio!

Największy rosyjski sklep w południowo-zachodniej części Florydy (3.000 stóp kw.)

Tylko u nas ekskluzywne zamówienia na wiele mięsnych i wędliniarskich wyrobów, kanadyjskie pierogi i kluski firmy Grandma's Perogies, świeże węgierskie makowce i orzechowe rolady

PRZYJMUJEMY FOOD STAMPS

INTERNATIONAL FOOD & PRODUCE STORE

13201 Tamiami Trail, North Port, FL 34287
Tel. 941-429-1239

Godziny otwarcia:
pon. – sob. 9 AM – 8 PM,
niedziela 11 AM – 7 PM

Mira Babek
Właścicielka sklepu

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

BEZPŁATNE KONSULTACJE W CAŁEJ FLORYDZIE

Lokalizacje w:

- ▶ St. Petersburg
- ▶ Clearwater
- ▶ Sarasocie

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

www.KravitzLawGroup.com
Email: Jowita@KravitzLawGroup.com

ADWOKAT MÓWI **PO POLSKU**
 888-554-9998

KULT ZNÓW ZAGRAŁ DLA POLONII

Powrót legendy

W czwartek, 21 września, w klubie Melrose Ballroom na Queensie zagrała legenda polskiego rocka alternatywnego – zespół Kult. Koncert zgromadził blisko tysięczną publiczność.

Dowodzona przez Kazika Staszewskiego formacja wystąpiła dla polonijnej publiczności dokładnie po 11 latach przerwy, gdyż poprzedni koncert Kultu miał miejsce 21 września 2012 roku w klubie Warsaw na Greenpoincie. Nic więc dziwnego, że chętnych do obejrzenia zespołu było bardzo wielu. Słuchający z doskonałej atmosfery tworzonej na koncertach muzyki Kultu nie zawiedli licznie zgromadzonych fanów, dając blisko trzygodzinny niezwykle energetyczny koncert.

W trakcie wieczoru Kult wykonał ponad 30 utworów pochodzących z różnych okresów działalności zespołu. A było w czym wybierać, ponieważ w zeszłym roku formacja obchodziła 40-lecie istnienia. Podczas kon-

certu publiczność usłyszała między innymi tak znane kawałki jak: „Piosenka Młodych Wioślarzy”, „Hej, czy nie wiecie”, „Celina”, „Baranek”, „Arahja”. Zespół dał się również namówić na bisy.

Trzy dni później, 24 września, w niedzielę, Kult wystąpił na amerykańskiej ziemi po raz drugi, grając dla Polonii w klubie Joe's Live w Rosemont w aglomeracji miasta Chicago. Również i ten koncert został wyprzedany, a Kazika i spółkę podziwiała około 2 tys. osób.

Zespół Kult powstał na początku 1982 roku w Warszawie, a swój pierwszy koncert zagrał 7 lipca 1982 roku w warszawskim klubie „Remont”. Kult to jeden z niewielu w Polsce zespołów, który aktywnie i nieprzerwanie gra od ponad 40 lat.

Organizatorem tegorocznej trasy Kultu w Stanach Zjednoczonych była firma AN Holding Group.

 MARCIN ŻURAWICZ

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

300 polskich biało-czerwonych jabłonek zakwitnie w nowojorskich parkach

Symbol przyjaźni

18 września w eleganckim hotelu Carlyle na Manhattanie w Nowym Jorku odbyło się wyjątkowe wydarzenie celebrujące projekt o nazwie „Jabłonki”. Uroczystość została zorganizowana przez fundację State of Poland, amerykańską fundację Tree Time oraz Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Jorku.

Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego Beata Daszyńska-Muzyczka dla „Białego Orła” opowiada o genezie projektu Jabłonki:

Ta inicjatywa powstała z myślą, aby znaleźć jakiś przedmiot, zjawisko, cokolwiek, co będzie dobrze identyfikowane z Polską. Każdy kraj ma coś takiego. Francja kojarzy nam się z winami, Niemcy z samochodami, a Szwajcaria z serami czy dobrą czekoladą. Szukaliśmy więc symbolu, który będzie dobrze charakteryzował nasz kraj, a jednocześnie będzie trwał. W pewnym momencie uświadomiliśmy sobie, że przecież jesteśmy sadem Europy i trzecim producentem jabłek na świecie. A jabłko to ciekawy owoc, bo symbolizuje zdrowie, dobrobyt i gościnność, a kształtem przypomina Polskę. A kiedy zaczniemy sadzić jabłonie, to zostają już one z nami na lata. Bo to nie plakat, który po wystawie zwija się i zabiera do domu. Samo drzewo to też wdzięczny, żywy organizm. Można pod nim usiąść, odpocząć i podziwiać. Czuć jego energię. A później pojawiło się również odkrycie, że niektóre jabłonie kwitną na biało i czerwono, tak więc kiedy posadzimy je razem, to będziemy mieć na wiosnę piękną biało-czerwoną flagę. Nasz pierwszy zagraniczny projekt to właśnie Nowy Jork. To była wielka przygoda, gdyż rozmowy i przygotowania trwały ponad rok. W tym wszystkim cały czas najważniejsza była i jest Polska. Jabłoń to trwała i wdzięczny symbol, którym powinniśmy się wszyscy chwalić. Drzewo rośnie, rozwija się i wydaje owoce. Dobrze więc, żeby Polska kojarzyła się w taki właśnie sposób. Jest kształt, jest zdrowy owoc, jest gościnność, z której nasz kraj jest znany. A posadzone drzewa zostaną z nami na wiele, wiele lat.

W trakcie ceremonii, nad którą patronat objął Prezydent RP Andrzej Duda, uczczono historyczne więzy przyjaźni łączące narody polski i amerykański. Wraz z tym jest zasadzenie w nowojorskich parkach ponad 300 polskich jabłoni, które wcześniej zostały przekazane przez fundację State of Poland w darze dla Nowego Jorku. Podczas poniedziałkowej ceremonii 17 z tych drzewek zostało nazwanych na cześć wybitnych Polaków i Amerykanów, którzy przyczynili się do umocnienia relacji polsko-amerykańskich.

Uroczystość rozpoczął Włodzimierz Dola, prezes fundacji State of Poland, który przybliżył obecnym ideę stojącą za całym projektem „Jabłonki”. Następnie głos zabrała Beata Daszyńska-Muzyczka, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego i zarazem inicjatorka całego przedsięwzięcia, która omówiła znaczenie jabłoni jako istotnego symbolu przyjaźni Polski i USA. Reprezentujący polskie władze Adrian Kubicki, konsul generalny RP w Nowym Jorku, w swoim przemówieniu podkreślił wkład wybranych postaci w budowanie relacji i mostów między narodem polskim i amerykańskim. Wręczył on również władzom fundacji State of Poland okolicznościowy dyplom przyznany przez prezydenta Andrzeja Dudę.

Najważniejszym punktem ceremonii była prezentacja tablic upamiętniających osoby, na cześć których nazwano podarowane jabłonie. Wśród nich znaleźli się m.in.: Tadeusz Kościuszko, Kazimierz Pułaski, Antoni Chrościelewski – zmarły w 2021 roku komendant Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce i uczestnik bitwy o Monte Cassino, śpiewak Jan Kiepura oraz powstaniec warszawski Ryszard Kossobudzki. Z Amerykanów uhonorowano m.in. prezydenta Ronalda Reagana, Meriana C. Coopera – twórcę złożonej z amerykańskich pilotów Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki, Michaela Ollisa – sierżanta, który oddał życie za polskiego żołnierza podczas wojny w Afganistanie, a także Richarda Pipesa – członka Rady Bezpieczeństwa Narodowego za czasów prezydentury Reagana.

W wydarzeniu udział wzięły rodziny odznaczonych, m.in. Daniel Pipes – syn Richarda Pipesa, aktor Patrick Willson – mąż Dagmary Domińczyk, córki uhonorowanego Mirosława Domińczyka, czy też Tomaczek Bednarek – partner Rity Cosby, córki uhonorowanego Ryszarda Kosso-

Od lewej: Tomaczek Bednarek, prezes BGK Beata Daszyńska - Muzyczka, konsul generalny Adrian Kubicki i Daniel Pipes

Na ceremonii nie zabrakło polonijnych liderów i przedstawicieli polonijnych instytucji. Obecni byli m.in.: Bogdan Chmielewski – prezes i dyrektor Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej (pierwszy z prawej), Mariusz Śniarowski – członek Rady Dyrektorów PSFCU (pierwszy z lewej), dr Iwona Korga – prezes Instytutu Piłsudskiego (w środku)

budzkiego. Na miejscu obecni byli również polonijni liderzy i przedstawiciele polonijnych instytucji.

Po oficjalnej części odbyła się gala „Jabłonki”, uświetniona występem polskiego tria jazzowego Rotker-Lynn oraz degustacją potraw i napojów bazujących na polskich jabłkach.

Rosnące już w Nowym Jorku jabłonie, których odmiany kwitną na biało i czerwono, również opatrzone plakietkami

prezentującymi wybitne osoby, na cześć których zostały nazwane. Jedna z jabłonek została posadzona obok pomnika Władysława Jagiełły w Central Parku. Inne, jak wynika z map Fundacji State of Poland, znajdują się w parkach pięciu dzielnic Nowego Jorku, m.in. w Juniper Valley Park, Flushing Meadows Corona Park i McCarren Park na Greenpointie.

Ponad 700 osób wzięło udział w balu marszałkowskim, który poprzedził 86. Paradę Pułaskiego!

Elegancja i styl

📷 Marcin Żurawicz

Tradycyjny bankiet Parady Pułaskiego, który co roku poprzedza przemarsz 5. Aleją i jest okazją dla kilkudziesięciu lokalnych kontyngentów do prezentacji swoich marszałków i miss, odbył się w tym roku po raz drugi w historii w New Jersey – w sali bankietowej Venetian w Garfield

W piątek, 22 września, w eleganckich wnętrzach Venetian w Garfield, NJ odbył się uroczysty 86. Bankiet Parady Pułaskiego. W dorocznej imprezie wzięło udział ponad 700 gości, a punktem kulminacyjnym wieczoru była prezentacja marszałków Parady Pułaskiego 2023, a także Miss Polonii poszczególnych kontyngentów zwieńczona uroczystym polonezem, który poprowadził Wielki Marszałek tegorocznej Parady Franciszek Robert Piwowarczyk.

Uroczysty bankiet

Bankiet Parady Pułaskiego przez wiele lat odbywał się w hotelu Marriott Marquis na Times Square. Tradycję tę zmieniła jednak

pandemia. W 2021 roku ze względu na wymogi sanitarne, obowiązujące wówczas w Nowym Jorku, zdecydowano się pierwszy raz w historii zmienić lokalizację balu. Na nowe miejsce wybrano pałac Venetian w Garfield w stanie New Jersey, co okazało się strzałem w dziesiątkę.

W piątkowej gali, którą poprowadzili wspólnie Aleksandra Słabisz i znany polonijny działacz Richard Mazur, wzięło udział wielu znamienitych gości, w tym liczni biznesmeni, przedstawiciele polonijnych instytucji i organizacji, a także weterani, duchowni i dziennikarze. Polskie władze reprezentowali: Adrian Kubicki – konsul generalny RP w Nowym Jorku, a także wicekonsulowie: Mateusz Dębowicz i Stanisław Starnawski. Obecni byli repre-

zentanci Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej na czele z Krzysztofem Matyszczkiem – przewodniczącym Rady Dyrektorów PSFCU oraz Bogdanem Chmielewskim – prezesem i dyrektorem wykonawczym tej instytucji. Centrum Polsko-Słowiańskie reprezentowała między innymi Agnieszka Granatowska – dyrektor wykonawcza CPS. Gościem specjalnym balu był burmistrz miasta Garfield Richard Rigoglioso. Uroczystość rozpoczęła się od prezentacji pocztów sztandarowych w wykonaniu NJ State Police Color Guard. Hymny polski i amerykański zaśpiewała Daria Niebrzydowski. Następnie inwokację wygłosił ksiądz Felix Marciniak – proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wallington.

Ponownie w New Jersey

Szanownych gości powitała przewodnicząca bankietu Heidi Jadwiga Kopala, a także Richard Zawisny – przewodniczący Komitetu Głównego Parady Pułaskiego, który podziękował również wszystkim obecnym za przybycie na bankiet.

– Ponownie spotykamy się w Garfield i niezmiernie cieszę się, widząc wypełnioną salę – zwróciła się do obecnych Heidi Jadwiga Kopala. – New Jersey najwyraźniej nam służy. Tak wielu gości jak w tym roku nie mieliśmy od wielu lat. Dziękuję wam wszystkim za obecność i poparcie naszej organizacji. Tak naprawdę to wy ją tworzyście i dzięki wam możemy kontynuować tę wspaniałą tradycję. Cieszę się, że do naszego grona co roku dołączają

Wielki Marszałek 86. Parady Pułaskiego Franciszek Piwowarczyk

Przewodnicząca komitetu organizacyjnego bankietu Jadwiga Kopala

Przewodniczący Komitetu Głównego Parady Pułaskiego Richard Zawisny

Konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki

przedstawiciele młodego pokolenia. Potrzebujemy waszej energii i spojrzenia z nowej perspektywy – dodała.

Schodząca z podium Heidi Kopala otrzymała nie tylko oklaski za swoje przemówienie, ale również kwiaty i podziękowania za wieloletnią, niestrudzoną działalność na rzecz Komitetu Głównego Parady Pułaskiego.

Wspólne dzieło Polonii

– Dużo się ostatnio mówi o Paradzie Pułaskiego – rozpoczął swoją przemowę Adrian Kubicki, konsul generalny RP w Nowym Jorku. – Otrzymałem nawet pytanie od jednego z dziennikarzy zagranicznych, kto właściwie organizuje paradę. I oczywiście mówiłem o komitecie, marszałku i innych osobach wkładających wiele pracy, aby parada mogła się odbyć, ale bardzo szybko uświadomiłem sobie, że ta moja odpowiedź jest niepełna, bo tak naprawdę Paradę Pułaskiego organizujemy my wszyscy. Nie ma przecież takiej organizacji polonijnej w okolicy Nowego Jorku, która w taki czy inny sposób nie przyczyniłaby się do tego, że ta parada jest jednym z najpiękniejszych białoczerwonych świąt i manifestacji polskości poza granicami Polski. Wspólnie tworzymy corocznie to historyczne wydarzenie, które sprawia, że możemy czuć się jeszcze bardziej dumni z tego, że jesteśmy Polakami, a inni mogą zobaczyć to, co w nas najpiękniejsze – dodał konsul.

Głos zabrał też Wielki Marszałek tegorocznej Parady Pułaskiego Franciszek Robert Piwowarczyk. – Dziękuję wszystkim za wsparcie i za wszystko, co robicie dla Polonii – powiedział. – Nikt z nas nie wybierał miejsca urodzenia, ale ja jestem dumny i szczęśliwy, że jestem Polakiem i że mogę tu być dzisiaj z Wami – dodał, w swoim przemówieniu przypominając też wspólną walkę Polski i Stanów Zjednoczonych o takie wartości jak wolność i niepodległość, a także osobę generała Kazimierza Pułaskiego.

– To, co dzisiaj widzę i te wszystkie opinie, które już usłyszałem, sprawiają, że dzisiejszy bankiet odbieram bardzo pozytywnie – dodał marszałek już w rozmowie z przedstawicielem „Białego Orła”. – Są z nami dzisiaj członkowie amerykańskiej policji, armii, służby więziennej i innych formacji. Tego chyba wcześniej nie było. Mamy dzisiaj tak wielu gości i

wszyscy są zadowoleni, tak więc ja również jestem szczęśliwy. Wierzę, że podobny sukces organizacyjny i frekwencyjny będzie również na paradzie – dodał marszałek, który w trakcie bankietu oprócz wielu wyrazów wsparcia i szeregu gratulacji otrzymał również medal od Tadeusza Antoniaka, komendanta naczelnego Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP).

W trakcie bankietu osoby zasłużone dla parady i sponsorzy otrzymali pamiątkowe medale z rąk Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego Franciszka Piwowarczyka. Z kolei Thomas J. Duch, administrator hrabstwa Bergen, wręczył marszałkowi proklamację.

Gość specjalny: Sławomir

Głównym punktem piątkowej gali była jak co roku prezentacja marszałków Parady Pułaskiego 2023, a także Miss Polonii poszczególnych kontyngentów. Uroczystego poloneza poprzedzającego prezentację poprowadził Wielki Marszałek Parady Pułaskiego 2023 Franciszek Robert Piwowarczyk.

Organizatorzy bankietu zadbali też o wyjątkową oprawę muzyczną balu. Gościem specjalnym gali był Sławomir, znany

polski wokalista stylu rock polo. Artysta wspólnie z żoną Kajrą wykonał swoje największe przeboje, takie jak „Miłość w Zakopanem”, „Megiera” czy „Cudowne”. Żywiłowy koncert spotkał się z gorącym przyjęciem publiczności, która tłumnie otoczyła scenę, śpiewając i tańcząc wraz z wokalistą i towarzyszącym mu zespołem. Na tym jednak nie koniec tegorocznych związków Sławomira z Polonią, bowiem pojawi się on również na 5. Alei podczas Parady Pułaskiego.

Część oficjalna imprezy zakończyła się błogosławieństwem udzielonym obecnym przez księdza Andrzeja Ostaszewskiego, proboszcza Parafii św. Kazimierza w Newark. Utwory „Boże, coś Polskę” i „God Bless America” wszyscy obecni odśpiewali wspólnie z Darią Niebrzydowski.

W części artystycznej zebrani goście mieli okazję podziwiać również tancerzy z Polish American Folk Dance Company. Do tańca przez całą wieczór przygrywał zespół Simone Band.

86. Parada Pułaskiego odbędzie się w niedzielę, 1 października, na 5 Alei na Manhattanie.

 MARCIN ŻURAWICZ

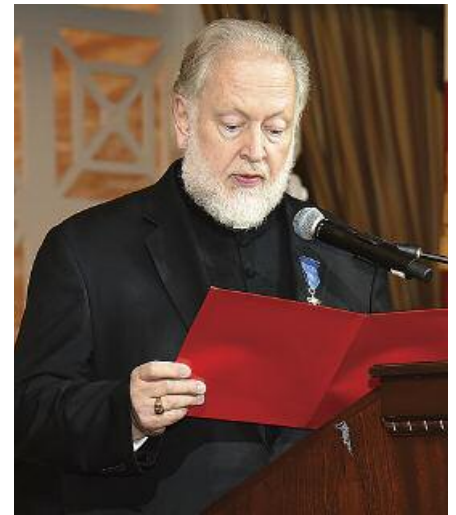

Wielki Marszałek Parady Pułaskiego 2023 Franciszek Piwowarczyk (drugi z lewej) z żoną Agatą (pierwsza z lewej) oraz Heidi Jadwigą Kopala (druga z prawej) – przewodnicząca komitetu organizacyjnego bankietu wraz z Richardem Zawisnym (pierwszym z prawej), przewodniczącym Komitetu Parady Pułaskiego

Byli Wielcy Marszałkowie Parady wraz z przewodniczącym Komitetu Parady Pułaskiego i obecnym Marszałkiem. Od lewej: Thomas Duch (2018), dr Donna Koch (2016), Richard Zawisny (przewodniczący), Franciszek Piwowarczyk (2023), Heidi Jadwiga Kopala (2020/2021), Stanisław Trojaniak (2001/2002)

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Po raz pierwszy w historii prezydent Polski wziął udział w Paradzie Pułaskiego w Nowym Jorku

„Dziękuję, Polonio!”

 Marcin Żurawicz

W uroczystym przemarszu 5. Aleją na Manhattanie udział wziął pierwszy raz w historii prezydent Polski Andrzej Duda (na zdj. w środku), obok minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński – Honorowy Marszałek 86. Parady Pułaskiego, sybiraczka i naczelna prezes Korpusu Pomocniczego Pań przy Stowarzyszeniu Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Helena Knapczyk i konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki

Dokończenie ze str. 1

Parada Pułaskiego to największe polonijne wydarzenie na Wschodnim Wybrzeżu USA. Co roku gromadzi tysiące ludzi – nie tylko tych, którzy maszerują Piątą Aleją, ale również widzów, którzy ustawieni wzdłuż trasy przemarszu wspierają uczestników i okazują swą obecnością solidarność z Polonią. Jest to też wydarzenie o wyjątkowej historii, bowiem polski pochód jest drugą najstarszą odbywającą się cyklicznie paradą w Nowym Jorku. Tradycja ta zapoczątkowana została w 1937 r. i jest kontynuowana przez kolejne pokolenia. 1 października br. do jej historii została dopisana kolejna karta – i to wyjątkowa!

Historyczna parada

Pierwszy raz w historii w Paradzie Pułaskiego w Nowym Jorku wziął udział urzędujący prezydent Polski, który przyjechał do Stanów Zjednoczonych specjalnie na to wydarzenie. Andrzej Duda był też obecny na uroczystej mszy św. odprawionej w Katedrze św. Patryka na Manhattanie, która zawsze poprzedza paradę. W tym

roku mszę św. odprawił bp Edmund Whalen, biskup pomocniczy diecezji nowojorskiej jako główny celebrans w koncelebrze z bp. Januszem Stepnowskim, biskupem diecezji łomżyńskiej w Polsce. Następnie pojawił się na 5. Alei, gdzie został serdecznie przywitany przez gromadzących się w oczekiwaniu na przemarsz uczestników parady i obserwatorów. Wiele osób przybyło specjalnie po to, by mieć okazję spotkać prezydenta i zrobić sobie z nim zdjęcie. Na miejscu pojawili się także przeciwnicy obecnego rządu, solidaryzujący się z liderem opozycji Donaldem Tuskiem. Grupa ta, choć niewielka, była dość zauważalna i głośno dała wyraz swemu niezadowoleniu, skandując hasła zachęcające do obrony demokracji w Polsce i zmiany obecnej władzy.

Prezydent RP wygłosił krótkie przemówienie, podkreślając, że możliwość uczestnictwa w Paradzie Pułaskiego uważa za wielki zaszczyt. – Przybyłem tutaj – co poczytuję sobie za wielki zaszczyt – na tę Paradę, jako pierwszy w historii prezydent RP, aby państwu z całego serca podziękować, że jesteście z Polską, że tutaj zza oceanu wspieracie swoją ojczyznę – mówił Andrzej Duda. –

Dziękuję Wam za Wasze ambicje, dziękuję za ciężką pracę, dziękuję za to, że jesteście lojalnymi obywatelami Stanów Zjednoczonych, a jednocześnie nie zapominacie o swoich polskich korzeniach – podkreślał Andrzej Duda, zwracając się do Rodaków. – Dziękuję, że przez dziesięciolecia dajecie znakomite świadectwo o Polsce i Polakach – perorował.

Prezydent odniósł się też do aktualnej sytuacji międzynarodowej, wskazując na rosyjską agresję na Ukrainę i wynikające stąd zagrożenie dla Polski. – Musimy się obronić, musimy przetrwać jako wolne, suwerenne i niepodległe państwo. Dlatego potrzebne jest nam ogromnie także dzisiaj wasze wsparcie. Jestem tutaj, by nadal prosić was o wsparcie, byście nie zapominali o Polsce, byście cały czas lobbowali u władz amerykańskich o to, aby Polska była wspierana, by sojusz pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi, także od strony USA był zacieśniany – mówił. – Dzisiaj musimy wspólnie budować przestrzeń bezpieczeństwa w naszej części Europy – podkreślił. – Niech Bóg błogosławi Rzeczpospolitą Polską, Polaków po obu stronach oceanu i we wszyst-

kich miejscach na świecie. Niech Bóg błogosławi Stany Zjednoczone i sojusz polsko-amerykański – zakończył swoją mowę, która została nagrodzona przez słuchaczy gromkimi oklaskami.

Poloneza czas zacząć!

Głos zabrał też minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński, któremu w tym roku powierzono zaszczytną funkcję Honorowego Marszałka. W swoim wystąpieniu podczas parady prof. Piotr Gliński nawiązał do hasła tegorocznej parady, które brzmiało: „Polska i Ameryka w obronie wolności” i zwrócił uwagę, że losy Kazimierza Pułaskiego stanowią wzorowy przykład życia opartego na znanym hasle „Za wolność naszą i waszą”, będącym zasadniczą myślą prowadzącą Polaków przez historię swojego kraju i świata.

– Chciałbym wam wszystkim powiedzieć, że Polska bardzo was potrzebuje: Waszego patriotyzmu, waszego wsparcia i waszej dumy z polskości. Tu w Ameryce te słowa o patriotyzmie i dumie brzmią szczególnie naturalnie – mówił. Szef polskiego resortu kultury podziękował też

© Marcin Żurawicz

W tegorocznej paradzie wzięła udział bardzo liczna reprezentacja młodzieży

organizatorom Parady Pułaskiego za ich pracę i zaangażowanie w przygotowanie tak wspaniałego wydarzenia. Słowa uznania skierował również do polskich przedstawicieli w Stanach Zjednoczonych, m.in. Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Jorku.

Po przemówieniach rozległy się dźwięki tradycyjnego poloneza, którego w pierwszej parze po 5. Alei prowadził prezydent Polski. Następnie rozpoczął się przemarsz. Na czele parady przemarszerowała Gwardia Honorowa nowojorskiej policji i straży pożarnej, a w dalszej kolejności weterani ze Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce i członkinie Korpusu Pomocniczego Pań działającego przy SWAP, przedstawiciele polskiego harcerstwa, reprezentacje Polskich Linii Lotniczych LOT i Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej oraz załoga konsulatu generalnego RP w Nowym Jorku z konsulem generalnym Adrianem Kubickim. Obecny był też ambasador RP w Waszyngtonie Marek Magierowski.

Wśród gości specjalnych na tegorocznej paradzie nie zabrakło znanych postaci ze świata sportu i kultury. Obecna była

m.in. trzykrotna mistrzyni olimpijska w rzucie młotem Anita Włodarczyk, bokser Adam Kownacki, Ziggy Rozalski – były promotor bokerskiego mistrza Andrzeja Gołoty, amerykańska dziennikarka polskiego pochodzenia Rita Cosby – córka powstańca warszawskiego Ryszarda Kosobudzkiego. Nie zabrakło też przedstawicieli władz lokalnych – choć w tym roku nie pojawił się burmistrz Nowego Jorku Eric Adams, to razem z Polonią maszerowali m.in. wóldarze Linden – Derek Armstead i Clifton Ray Grabowski. Obecni byli też Wielcy Marszałkowie z poprzednich lat, m.in. Marcin Luc czy Jadwiga Heidi Kopala. Za organizację i koordynację całokształtu parady odpowiadał Komitet Główny Parady Pułaskiego na czele z przewodniczącym Richardem Zawisym.

Atrakcją dla miłośników motoryzacji był przejazd polskich samochodów z okresu PRL-u oraz członków polonijnych klubów motocyklowych, którzy przybyli na motocyklach ozdobionych biało-czerwonymi chorągiewkami.

Z dumą i radością

Następnie na 5. Aleję wkroczyły dumne – i wyjątkowo w tym roku liczne – repre-

© Marcin Żurawicz

Wielkim Marszałkiem 86. Parady Pułaskiego w Nowym Jorku był Franciszek R. Piwowarczyk z New Jersey

© Marcin Żurawicz

Paradę jak zawsze swoją prezentacją uświetnił zespół Polish American Folk Dance Company

zentacje kontyngentów Polonii z New Jersey Connecticut, Pensylwanii i Nowego Jorku. Wśród kontyngentów można było dostrzec grupy i organizacje, dla których był to debiut na 5. Alei. Nie brakowało też tych, którzy powrócili na Manhattan po kilkuletniej przerwie. Oprócz Polonii z wymienionych wcześniej stanów obecni byli też rodacy z dalszych zakątków USA, jak choćby Razem – Stowarzyszenie Polaków z Utah. Bardzo licznie reprezentowana była polonijna młodzież. 5. Aleją przemarszerowały grupy z kilkudziesięciu polonijnych szkół, dzieci towarzyszyły też dorosłym członkom innych kontyngentów. To szczególnie godne podkreślenia, gdyż daje nadzieję, że tradycja polonijnych przemarszów sercem Manhattanu przetrwa przez kolejne lata, podtrzymywana właśnie przez tych, dla których od najmłodszych lat było to wydarzenie wpisane w ich dzieciństwo i młodość.

Poszczególne kontyngenty, na czele których maszerowali lokalni marszałkowie oraz Miss Polonia, prześcigały się w jak najbardziej wyrazistych prezentacjach. Członkowie zespołów folklorystycznych pojawili się w tradycyjnych strojach ludowych i chętnie prezentowali na 5. Alei

swe umiejętności taneczne, dając wspaniały pokaz polskiej kultury w jej najbarwniejszej odsłonie. Większość uczestników ubrana była w stroje w kolorach bieli i czerwieni, nie brakowało też biało-czerwonych flag i innych gadżetów w polskich barwach narodowych. Przemarszom często towarzyszyła muzyka. Niektóre z grup prezentowały się na przyozdobionych w niebanalny sposób platformach. Dla wszystkich niewątpliwie było to ogromne przeżycie i jedyne w swoim rodzaju doświadczenie.

Cały przemarsz trwał około 5 godzin i odbywał się 5. Aleją na odcinku od 35. Do 54. Ulicy. Na czas pochodu 5. Aleja była wyłączona z ruchu. Prezydent RP obecny był przez ponad 3 godziny trwania parady.

Na 86. Paradzie Pułaskiego nie zabrakło oczywiście przedstawicieli polonijnych mediów, w tym również ekipy „Białego Orła”, której pracę koordynował redaktor naczelny Marcin Bolec. Cieszymy się, że kolejny rok z rzędu mogliśmy poprzez swą obecność oraz wydanie specjalnej gazety mieć swój udział w tym wydarzeniu. Nie pozostaje nic innego, jak powiedzieć: do zobaczenia na 5. Alei za rok!

WEM

© Marcin Żurawicz

Paradę poprzedziła msza św. w Katedrze św. Patryka na Manhattanie z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

ROZMOWA Z KANDYDATEM NA POSŁA RP JAKUBEM BANASIEM

Szansa, aby coś się zmieniło

Jako synowi prezesa Najwyższej Izby Kontroli polityka nie jest mu obca. Jak sam twierdzi, to właśnie rozgrywki polityczne, które dotknęły jego samego i jego rodzinę, zmotywowały go do tego, aby startować do Sejmu RP w tegorocznych wyborach. Uważa, że polskiej polityce potrzebna jest dziś świeża krew i spore zmiany. Jakie? **Jakub Banaś, kandydat nr 2 na liście Konfederacji**, wyjaśnia to w wywiadzie skierowanym do amerykańskiej Polonii, o której poparcie ubiega się 14 października.

© Archiwum prywatne

Jakub Banaś uważa, że program Konfederacji łączy w sobie poszanowanie konserwatywnych, polskich wartości z postulatami gospodarczymi, które pozwolą zbudować silną Polskę i zapewnią Polakom dobrobyt

Ubiega się Pan o mandat posła po raz pierwszy w życiu. Proszę powiedzieć nam kilka słów o sobie oraz o tym, co skłoniło Pana do kandydowania w tym roku do Sejmu?

Jakub Banaś: W pierwszej kolejności motywacją dla mnie jest historia mojego ojca i rodziny. Znaleźliśmy się na kursie kolizyjnym z tzw. „dobrą zmianą”, czyli z rządem. Mój ojciec (Marian Banaś, prezes Najwyższej Izby Kontroli – red.) przez swoje zaangażowanie i wierność swoim ideałom został brutalnie zaatakowany przez służby państwa i prokuraturę po to, aby ci u władzy mogli osiągnąć swoje cele polityczne.

Nie godzę się na to, aby ojciec stał się kozłem ofiarnym, na którym ktoś zbija swój kapitał polityczny. Dlatego zdecydowałem się mu pomóc, najpierw jako doradca społeczny w Najwyższej Izbie Kontroli, żeby bronić niezależności tej instytucji, potem naturalnie przyszedł etap mocniejszego zaangażowania się w politykę i następny rozdział polegający

na wejściu w politykę partyjną. Stąd moja decyzja o kandydowaniu do Sejmu w tym roku z ramienia Konfederacji.

Jeżeli chodzi o sprawy zawodowe, to przez całe życie byłem i jestem przedsiębiorcą, prowadziłem własną firmę, najpierw w branży gastronomicznej, później w branży szkoleniowej, logistycznej. Ostatni etap mojej działalności to konsulting dla firm z sektora średnich i małych przedsiębiorstw, szczególnie z uwzględnieniem procesów sukcesyjnych. Skończyłem prawo i finanse, więc oprócz tego, że mam doświadczenie biznesowe, praktyczne, to posiadam też dobre przygotowanie teoretyczne. Pracowałem również jako manager w spółkach Skarbu Państwa, co było bardzo ciekawym doświadczeniem, które pokazało mi obszar biznesu tak zwanego państwowego i wszystkich tych powiązań z polityką.

Jedno z haseł Pana kampanii skierowanej do amerykańskiej Polonii brzmi: „Czas na zmianę”. Co dokładnie

nie chce Pan zmienić w polskiej polityce i dlaczego właśnie teraz przyszedł na te zmiany czas?

To pytanie wymaga odpowiedzi na dwóch poziomach. Pierwszy to jest samo Prawo i Sprawiedliwość. Jestem człowiekiem, który serce ma raczej po prawej stronie i uważam, że PiS zdradził te ideały, z którymi szedł do wyborów i dzięki którym odsunął od władzy Platformę Obywatelską, którą uważam za formację wielce szkodliwą dla Polski i w tej kwestii zgadzam się z PiS. Natomiast bardzo szybko Prawo i Sprawiedliwość stało się podobną formacją jak ta, z którą walczyło, a ludzie tworzący tę partię zwycięstwo w wyborach wykorzystali jako sposób na budowanie własnych majątków i robienie karier.

Uważam, że nadszedł czas na zmianę dlatego, że Prawo i Sprawiedliwość nie zbudowało i nie buduje państwa i instytucji państwowych, tylko instytucje, które są podległe partii. Interesy państwa podporządkowane są celom partyjnym i

prywatnym, co prowadzi do patologii i jest szkodliwe dla Polski, osłabia nasz kraj. Ludzie są zmęczeni już tymi dwoma kadencjami Prawa i Sprawiedliwości, trzeba wprowadzić nowych ludzi do polityki.

Kandyduje Pan z ramienia Konfederacji. Czym różni się program tej partii od pozostałych?

Kwestiami fundamentalnymi. Pierwsza kwestia, która odróżnia program Konfederacji od pozostałych partii opozycyjnych, to jest postawienie na nowoczesność i innowacje, ale z uszanowaniem i zachowaniem tradycji i naszej tożsamości. Program Konfederacji opiera się na tym, co najlepsze w historii i dziedzictwie Polski, w połączeniu z tradycją chrześcijańską, z której ta polskość wyrosła. Chcemy bronić rodziny i wartości, które stanowią o tożsamości Polski, a jednocześnie budować nowoczesne państwo i nowoczesną gospodarkę, co naszym zdaniem nie tylko się nie wyklucza, ale wręcz wyrasta jedno z drugiego. I to jest dla nas najbardziej istotne.

Mamy bardzo wolnorynkowe podejście do gospodarki, uważamy, że wolność i możliwość samodzielnego realizowania swej przedsiębiorczości są kluczowe dla rozwoju zarówno Polski, jak i całego społeczeństwa. Państwo nie może rzucać kłód pod nogi na każdym kroku osobom, które prowadzą działalność gospodarczą. Dzięki takiemu podejściu powstała wielka Ameryka, która na arenie międzynarodowej odgrywa pierwszoplanową rolę. Chciałbym, żeby taką rolę w Europie i tej części świata odgrywała Polska. Ale żeby tak się stało, Polacy muszą mieć możliwość budowania swojego dobrobytu na swojej przedsiębiorczości, na pracy, na gromadzeniu oszczędności i kumulacji kapitału. To jest fundament,

W latach 90. w Polsce mieliśmy ok. 100 tys. urzędników, dziś aparat państwowy rozrósł się do pół miliona.

Konfederacja jako jedyna partia miała odrębne zdanie zarówno co do formy i zakresu pomocy świadczonej Ukrainie, jak i wcześniej odnośnie do restrykcji covidowych. I moim zdaniem obecnie jako jedyna partia jest w stanie upomnieć się o interes Polski na arenie międzynarodowej.

44-letni Jakub Banaś urodził się w Krakowie, obecnie mieszka pod Warszawą, gdzie wraz z żoną Agnieszką wychowują dwójkę swoich dzieci

który nas różni od partii opozycyjnych i także od Prawa i Sprawiedliwości, które ma zupełnie inne podejście do społeczeństwa i wolności, chcąc niejako z góry narzucać wszystkie rozwiązania i traktując obywateli jak osoby, które sobie same nie potrafią poradzić.

A czy są w Pana programie jakieś postulaty, na które szczególnie powinna zwrócić uwagę amerykańska Polonia?

Jeżeli chodzi o Polskę, to jednym z moich postulatów jest zmiana w konstytucji pozwalająca na to, żeby przedstawiciele Polonii zasiadali w Senacie. To mógłby być taki łącznik instytucjonalny między Polonią a państwem i Polakami w kraju, i wtedy Polska miałaby wreszcie realną możliwość skorzystania z kapitału, z tej siły, którą ma Polonia, a który to potencjał w tej chwili jest w mojej opinii całkowicie marnowany.

Uważam też, że jeśli chodzi o relację, bardzo ważna jest wzajemność i mam związany z tą zasadą bardzo konkretny postulat, a mianowicie, żeby w Polsce była możliwość posługiwania się amerykańskim prawem jazdy. Polacy odwiedzający USA mają taką możliwość, dla czego nie działa to więc w drugą stronę? To niby mała rzecz, ale myślę, że ułatwiłoby życie wielu osobom, które przyjeżdżają do Polski w celach turystycznych lub w odwiedziny do rodziny. Nie musieliby być zdani na transport publiczny czy pomoc bliskich, mogliby po prostu wypożyczyć samochód i mieć swobodę.

Temat senatora Polonii był już kilka lat wcześniej podejmowany. Kto wg Pana powinien takiego przedstawiciela wybierać? Polacy w kraju i za granicą czy tylko Polonia?

Oczywiście, że tylko Polonia. Pozwólmy ludziom mieć swoich przedstawicieli, którzy naprawdę reprezentują

ich poglądy i potrzeby, to jest sedno demokracji bezpośredniej.

Jest Pan zwolennikiem wolnego rynku, rozwoju. Polska przez ostatnie kilka dekad niesamowicie się zmieniła pod tym względem. Czy wg Pana gospodarka Polski oraz znaczenie Polski na arenie międzynarodowej zmierzają w dobrym kierunku?

Ogólnie poziom życia w Polsce w ciągu ostatnich lat zauważalnie się podniósł, ale problem polega na tym, że jest to „bogactwo na kredyt”. Źródłem zasobności powinna być praca i przedsiębiorczość, a nie poleganie na transferach społecznych, czego skutkiem jest masowa konsumpcja i generowanie długu publicznego. Polska jest w tej chwili zadłużona na półtora biliona złotych, to jest gigantyczna kwota, a w przyszłym roku mają być to już dwa biliony! I Polska będzie musiała kiedyś ten astronomiczny dług spłacić. Jest realne ryzyko, że to się skończy wariantem greckim, to jest bardzo niebezpieczne dla państwa sytuacja.

Ekonomia charakteryzuje się tym, że procesy trwają. Jeżeli się uruchomi jakiś proces, to później bardzo trudno zmienić jego bieg. A teraz trwa w Polsce proces niszczenia klasy średniej. Działania obecnego rządu nie wspierają przedsiębiorczości, tylko budują szerokie warstwy społeczne uzależnione od pomocy socjalnej, a transfery na tę pomoc coraz bardziej powiększają już i tak ogromny dug publiczny. Państwo nie wspiera tych, którzy działają, pracują, produkują – czyli wnoszą coś do gospodarki, ale rozdawnictwem socjalnym kreuje pozorny dobrobyt. Ale za to wszystko przyjdzie nam zapłacić. Jestem przekonany, że mamy już pierwsze sygnały recesji, a to zwiastuje bardzo szerokie problemy w polskiej gospodarce i

zmiany układu majątkowego i społecznego w Polsce. Przecież podobne działania rządu i „życie na kredyt” przyniosły opłakane skutki w Stanach Zjednoczonych, gdzie powiększa się rzesza ludzi biednych, mimo że uczciwie pracują i następuje coraz większe rozwarstwienie między nimi a ludźmi na szczycie drabiny społecznej. Bogaci coraz bardziej się bogacą, a rośnie grono osób biednych, którzy nie mogą związać końca z końcem. Światowa recesja i galopująca inflacja mogą tylko przyśpieszyć ten proces. A tysiące osób zależnych od zasiłków socjalnych, od wsparcia państwa, to prosta droga do katastrofy ekonomicznej. Na szczęście jeszcze mamy szansę, żeby ją powstrzymać. Wybory są tą szansą. Kolejny krok w tym samym, co do tej pory kierunku, to krok w przepaść. Upadek będzie bolesny, a podnoszenie się z niego – jeszcze bardziej. Jeśli dopiero wtedy ludzie się ockną, zaczną szukać winnych – to będzie już za późno. Jest takie stare powiedzenie, że oszczędnością i pracą ludzie się bogacą – i w tym tkwi prawda. Rozdawnictwo i rosnące długi osłabiają Polskę i w konsekwencji też Polaków.

Jakie zmiany wprowadziłby Pan, aby takiego scenariusza uniknąć?

Te, o których mówi Konfederacja. Po pierwsze: należy odchudzić administrację państwową, obniżyć koszt funkcjonowania państwa i zmniejszyć zakres ingerencji państwa w gospodarkę i sprawy obywateli. Dlatego proponuję taką „Ustawę Wilczka 2.0” (tzw. Ustawa Wilczka uchwalona w grudniu 1988 r. wprowadziła w Polsce swobodę działalności gospodarczej i zakończyła okres realnego socjalizmu w polskiej gospodarce – red.). W latach 90. w Polsce mieliśmy ok. 100 tys. urzędników, dziś aparat państwowy rozrósł się do pół miliona.

Institucje powinny działać sprawnie i efektywnie, wspierać obywateli, a nie mnożyć biurokratyczne formalności, generować koszty i zapewniać „ciepłe posadki” dla znajomych.

Po drugie: trzeba w Polsce przywrócić szacunek do pieniądza publicznego. Pomoc publiczna musi być mądrzej rozdysponowywana, aby trafiała do tych, którzy naprawdę na nią zasługują. Jako Konfederacja postulujemy też zlikwidowanie co najmniej kilkunastu podatków, których koszt obsługi w niektórych województwach jest większy niż przychód z tych podatków.

Przejdźmy do tematu Stanów Zjednoczonych... Czy uważa Pan, że sojusz między Polską a USA ma się dziś dobrze?

Uważam, że ten sojusz jest nam potrzebny. Natomiast widzę ewidentny problem w układzie sił w tym sojuszu i w charakterze tej relacji. Nie jest to obecnie relacja partnerska. Polska nie przedstawia w sposób klarowny swoich żądań, nie stawia warunków, tylko spełnia każdą zachciankę partnera, który dzięki temu może występować z pozycji siły i w sposób twardy i bezwzględny wykorzystywać tę naszą naiwność – i realizować swoje własne interesy. A ja chciałbym, żeby ta relacja służyła realizacji interesów obu państw, nie tylko jednego. To wymaga zmiany naszego podejścia, mentalności – czyli znów: ludzi, którzy nas reprezentują. Owszem, uśmiech i uścisk dłoni dobrze wychodzą na zdjęciach, ale w polityce liczy się to, co stoi za tymi gestami i czy przynosi to realne i pożądane przez nas efekty. Niestety, na razie po prostu dajemy się wykorzystywać, a nie tak powinien wyglądać sojusz i partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi, które, co podkreślam, jest niezwykle istotne dla zapewnienia naszego bezpieczeństwa i bezpieczeństwa tej części Europy.

Jak ocenia Pan rolę Polski, jeżeli chodzi o wojnę w Ukrainie i ukraińskich uchodźców, którzy znaleźli się w Polsce? Czy Polska zrobiła już wystarczająco dużo, czy też powinna zrobić więcej?

Tu trzeba zwrócić uwagę na dwa aspekty. Pierwszy to jest wspaniałe zachowanie naszego społeczeństwa, które okazało tyle serca Ukraińcom w pierwszych miesiącach wojny. To jest coś niesamowitego, mogącego stanowić dla całego świata przykład solidarności i człowieczeństwa. Pomoc bliźniemu to podstawa chrześcijaństwa, zatem ta sytuacja to również dowód na to, że wartości chrześcijańskie w Polsce wcale nie umarły, wręcz przeciwnie, są nadal głęboko zakorzenione w polskiej kulturze. Należy się z tego cieszyć i ja jestem z tej postawy moich rodaków dumny.

Dokończenie ➔ **ze str. 19**

Natomiast zupełnie czym innym jest zachowanie polityków i rządu. Tu musi być znowu twardy realizm poznawczy, zrozumienie tego, jaka za całą tą sytuacją stoi gra interesów, w tym także interesów Ukrainy jako kraju i samych Ukraińców. Czym innym jest ukraińskie społeczeństwo i ludzie, którzy walczą obecnie na wojnie za wolność swojej ojczyzny, a czym innym osoby, które dbają tylko o własne pieniądze i interesy i właśnie to chronią, uciekając z kraju. To oni rozbijają się dziś po Warszawie czy innych miastach drogimi samochodami, wynajmują lub kupują apartamenty i wcale nie są skorzy do pomocy ani swojemu krajowi, ani swoim rodakom. Czym innym są ci właśnie oligarchowie i poli-

tycy, tworzący biznesową elitę Ukrainy, a czym innym ludzie, którzy walczą w ich imieniu, czy zwykli uchodźcy. To ważne, żeby polski rząd potrafił to rozróżnić i właściwie ocenić.

Niestety, w tej relacji znów okazaliśmy swoją naiwność. Jako państwo daliśmy Ukrainie wszystko, czego potrzebowała: schronienie dla jej obywateli, broń, pomoc dyplomatyczną. A co dostaliśmy w zamian? Twardą grę polityczną, która ma na celu zrealizować interesy ukraińskich oligarchów, czego doskonałym przykładem jest aktualny konflikt toczący się wokół embarga na ukraińskie zboże.

Ta naiwna postawa Polski ma bardzo poważne konsekwencje międzynarodowe. Mimo całej okazanej pomocy to Polska dziś jest postrzegana jako ta, co zdradziła Ukrainę, a kraje zachodnie, które o pomocy co prawda głośno mówiły, a po cichu nadal robiły interesy z Rosjanami, dziś wskazują palcem na Polskę i odwracają kota ogonem, zarzucając, że nie chcemy pomagać Ukrainie. Podobna sytuacja była po II wojnie światowej, kiedy to Polacy wykrwawiali się na chyba wszystkich frontach świata, a w „nagrode” dostali Jałtę. Dopóki Polska nie będzie naprawdę silna, dopóty nikt nie będzie brał pod uwagę naszego zdania. Konfederacja jako jedyna partia miała odrębne zdanie zarówno co do formy i zakresu pomocy świadczonej Ukrainie, jak i wcześniej odnośnie do restrykcji covidowych. I moim zdaniem obecnie jako jedyna partia jest w stanie upomnieć się o interes Polski na arenie międzynarodowej.

Temat imigrantów stał się jednym z dominujących w obecnej kampanii wyborczej w Polsce. Co Pan sądzi o ofercie wizowej i polityce oraz nastawieniu Polski do migracji?

To kolejny przykład, który pokazuje słabość obecnego rządu, który działa „pod publikę”, mając na celu jedynie utrzymanie się u władzy, a nie myśląc strategicznie. Polska nie ma w ogóle żadnej strategii imigracyjnej i to jest naj-

wiekszy problem. A Unia Europejska zмага się z kryzysem imigracyjnym już od wielu lat, nie rozumiem, jak można było dopuścić do tego, że Polska zupełnie nie jest przygotowana organizacyjnie do tego wyzwania.

Ten rząd działa tylko reaktywnie i to jest wielki problem. Na reakcję będzie za późno, jak już dojdzie do takiej sytuacji, jaka ma miejsce w San Francisco czy w Nowym Jorku, gdzie niekontrolowany napływ rzeszy imigrantów wywołuje kryzys za kryzysem. Gdy się to odbywa w ten sposób, to zamiast ubogacenia kulturowego i rozwoju kraju mamy getta, takie jak w Paryżu, Marsylii czy Berlinie.

To jest teraz bardzo ważne, żeby te problemy mądrze rozwiązać, w pierwszej kolejności nie dopuścić do niekontrolowanego napływu imigrantów, w drugiej mieć pomysł, jak włączyć w polską tkankę społeczną te osoby, które chcą w Polsce uczciwie żyć i pracować – tak, jak to miało miejsce w przypadku Polaków migrujących niegdyś za ocean.

To jest wielkie wyzwanie. A błędy, jakie popełniła obecna władza, są bardzo poważne. Mówi się, że kilkaset tysięcy osób wjechało do Polski i na teren Unii Europejskiej w sposób niekontrolowany i nielegalny dzięki zorganizowanemu systemowi korupcyjnemu, w który włączone były instytucje Ministerstwa Spraw Zagranicznych przy kompletnej ignorancji i bierności polskich służb specjalnych. To pokazuje słabość państwa i słabość partii, i tego, że nie ma tu prawdziwego gospodarza.

Jest Pan jednym z nielicznych kandydatów w tych wyborach, którzy bezpośrednio ubiegają się o poparcie Polonii. Dlaczego Polonia amerykańska jest dla Pana tak ważna?

Polonia w USA jest inna, ma swoją tożsamość, wiele osób ją tworzących pamięta czasy PRL-u i to, co było w nich złego. Polonia jest bardzo przywiązana do polskości, kultywuje tradycje, co budzi mój ogromny szacunek i podziw, ale jednocześnie wrosła w amerykańskie

społeczeństwo, ma kapitał, wiedzę, kontakty i inne spojrzenie na Polskę. Dobrze zorganizowana Polonia amerykańska może ogromnie pomóc Polakom i Polsce. Przecież to dzięki Polonii amerykańskiej jesteśmy w NATO, udało się wiele rzeczy przeforsować na arenie międzynarodowej. Polonia może być istotnym elementem lobbingu politycznego na rzecz Polski zarówno wśród demokratów, jak i republikanów, tego wymaga nasz interes narodowy. W Polsce trzeba też stworzyć dobre warunki do inwestowania, zamiast dawać ogromne ulgi globalnym korporacjom. To umożliwi polonijnym przedsiębiorcom rozwój działalności biznesowej w kraju nad Wisłą. Uważam, że właśnie Polonia amerykańska, która kocha Polskę, ma do niej ogromny sentyment, ceni tradycje i wartości rodzinne, chrześcijańskie, jest w stanie dać Polsce wiele więcej niż światowe banki czy fundusze inwestycyjne, które są w Polsce tylko po to, aby zarobić.

Już 14 października Polacy mieszkający bądź przebywający w USA będą mogli zagłosować w jednej z 52 komisji wyborczych na terenie kraju. Dlaczego powinni oddać głos właśnie na Pana?

Jestem twardym graczem. Moje życie nie było łatwe i lekkie. W biznesie musiałem wiele lat walczyć o przetrwanie, uczyłem się na popełnianych błędach i to mnie zahartowało, tak samo jak walka o utrzymanie niezależności Najwyższej Izby Kontroli. Nie boję się podejmować trudnych decyzji, mam zdolności organizacyjne, a wiedzę i dotychczasowe doświadczenie nabyte w biznesie będę potrafił wykorzystać w polityce. Z siłą i odwagą wszedłem w politykę i jeśli wejdę do Sejmu, to zamierzam z taką samą siłą i odwagą reprezentować Polskę i Polaków, dążąc do zmian, które są po prostu potrzebne.

Sfinansowano ze środków Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość.

Jakub Banaś urodził się

w 1979 r. w Krakowie, natomiast dzieciństwo spędził w Czchowie na Małopolsce. Uczęszczał do IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. Należał do Związku Młodzieży Chrześcijańskiej YMCA. Jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; niedawno podjął także studia doktoranckie na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Jeszcze jako student prawa aktywnie tworzył i rozwijał swoją działalność biznesową, w dalszej części swojej kariery miał także doświadczenia m.in. w branży zbrojeniowej oraz bankowości. Jest odnoszącym sukcesy przedsiębiorcą, obecnie na stanowisku prezesa zarządu swojej spółki Open Qualis, specjalizującej się w consultingu oraz restrukturyzacjach. Jest synem Mariana Banasia, który od 2019 r. sprawuje funkcję prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Tworzy udany związek małżeński z żoną Agnieszką, z którą wychowuje dwójkę dzieci – syna i córkę.

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent

MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

POLAMER

Jedyna taka polska firma!

Wysyłamy
do Polski
od ponad 50 lat:

▪ PACZKI ▪ AUTA
▪ MIENIE ▪ KWIATY
▪ UPOMINIKI

Wyślij kwiaty bądź gotowy zestaw upominkowy dla Bliskich do każdego miejsca w POLSCE

Przejrzyj naszą bogatą ofertę i zamów na www.polamerusa.com

GREENPOINT - NY
880 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349 1319

MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

WALLINGTON - NY
130 Main Ave.
Tel. 973-779 6613

Roselle - NJ - Magazyn Cargo
275 Cox St.
Tel. 908-352 9100

Pomona - NJ
1551 Rt 202
Tel. 845-354 2400

Szukamy nowych agentów

Więcej info na:
www.polamerusa.com
oraz **773-685-8222**

GRAM-X PROMOTIONS presents

PAKTOFONIKA

HIP-HOPOWA PODRÓŻ DO PRZESZŁOŚCI

SOBOTA 25 LISTOPADA

SUPPORT:

FUMO

LIVE IN
FLORIDA

POLISH AMERICAN
CLUB HUDSON
7615 NEW JERSEY AVE,
HUDSON, FL 34667

MORE INFO / TICKETS:
GRAMX.COM

GENERAL ADMISSION - 8:30 PM
MORE INFO / TICKETS:
GRAMX.COM

CONTACT:
GRAMX@GRAMX.COM

NAJWIĘKSZY POLSKI SKLEP NA FLORYDZIE ZAPRASZA!

Polecamy szeroki asortyment pierogów, wędlin, serów, ciast, produktów sprowadzonych z Polski, a także własnych wyrobów: białej kiełbasy, gołąbków, bigosu itp.

WYSYŁAMY PACZKI
DO POLSKI I EUROPY

PIEROGI INN
Polish Deli

Zawsze udane zakupy!

6611 & 6615 Superior Ave.
Sarasota, FL 34231
Tel. 941-929-0101

www.polishdelipierogiinn.com

UBEZPIECZENIA

- DOMY
- SAMOCHODY
- ŻYCIE
- PLANY EMERYTALNE

Mówię po polsku!

Zadzwoń. Porównaj. Zaoszczędź.

Krystyna Zakrzewski

727-437-5595

kzakrzewski@acg.aaa.com

32050 US 19 Noth. Plam Harbor, FL

INSTALACJA I NAPRAWA SYSTEMÓW GRZEWczyCH ORAZ KLIMATYZACJI

**Najwyższa fachowość
i najlepsza cena =**

100% SATYSFAKCJI!

Służymy Polonii w rejonie
Clearwater i okolic
od ponad 20 lat!

**Finansowanie
0% do 60
miesięcy**

AirMax Refrigeration, LLC

Skontaktuj się z Markiem!

Tel: **727-777-2524**

Fax: **727-231-9505**

e-mail: airmaxrefrigeration@gmail.com

FL LIC # CAC1816858

Authorized Dealer TRANE, Goodman i Comfortmaker

**Serwis
24H**

Aura Glow
Salon & Spa
Zaprasza
tel. **727 281 2575**

Oferujemy:

- nowoczesne techniki strzyżenia
- profesjonalną koloryzację Kevin Murphy
- zabiegi pielęgnacyjne
- zabiegi kosmetyczne
- profesjonalne przedłużanie rzęs

Właściciel,
Aleksandra Marczak
- mówi po polsku

1316 Alternate 19
Palm Harbor, FL 34683

Zapraszamy do współpracy!

Dołącz do naszego Zespołu i bądź częścią Aura Glow Team!

Zatrudnimy osoby do pracy na stanowiskach:

FRYZJER oraz **SPECJALISTA PRZEDŁUŻANIA RZĘS**

Czekamy właśnie na Ciebie!

www.AuraGlowSalon&Spa.com

ŁUKASZ KRASOŃ – kandydat nr 4 do Sejmu RP z ugrupowania Polska 2050 Szymona Hołowni – Trzecia Droga

„Nie mam już czasu”

 Archiwum rodzinne

Trudno jest być tatą na wózku?

Tak. Bo jako dorosły mam obowiązek zadbania o dwoje dzieci: o mojego syna i o mnie. Fizycznie jestem nieporadny jak dziecko. Ale nauczyłem się funkcjonować z własnym ciałem tak, żeby kompensować jego niedoskonałości. Staram się być takim tatą, żeby mój syn nie odczuwał w żadnym razie mojego braku. W piłkę z Adasiem nie zagram, ale nie samą piłką żyje człowiek.

Jak się bawisz z synem?

Bawimy się po swojemu. Jak mój Adaś był mały, to problemem było czytanie książeczek. Moje ręce nie są w stanie utrzymać książeczki. Dlatego skanowaliśmy je i wgraliśmy do cyfrowej chmury, żeby móc je następnie wyświetlać na suficie do czytania. Ja mogłem leżeć na plecach i czytać, a Adaś leżał obok mnie. Bardzo to lubił. Ba! Lubi nadal, bo nadal tak czytamy! Ale mój syn, jak każdy inny chłopiec w jego wieku, uwielbia także ciuchcie czy samochodziki. Moje bycie „statycznym” ojcem nie przeszkadza w byciu obserwatorem czy nawet uczestnikiem tych jego zabaw. Ogranicza nas wtedy wyłącznie wyobraźnia. To może być nawet zabawa taśmą malarską, z której można zrobić tor wyścigowy z drugiego pokoju do kanapy tatusia albo cokolwiek innego, co twórczo zaangażuje Adasia, a mnie uczyni celem albo podmiotem zabawy.

Dlaczego zaangażowałaś się w ruch społeczny?

Muszę się przyznać, że przed wejściem do polityki wiodłem całkiem wygodne życie. Byłem mówcą motywacyjnym (wciąż nim jestem!), miałem mnóstwo zleceń, podróżowałem po Polsce i świecie, mieszkałem w niezłych hotelach, byłem znany w tym środowisku i zarabiałem dobre pieniądze. Dawało mi to wewnętrzny spokój i poczucie spełnienia. Ale w momencie, gdy rodzi Ci się dziecko, to przestajesz myśleć wyłącznie o swojej karierze czy tylko o tym, żeby spędzić miło czas ze swoją żoną. Niepostrzeżenie zakrada się poczucie odpowiedzialności. Za tego małego człowieka. Za jego przyszłość. Ja nawet oczami wyobraźni nie musiałem wybiegać daleko w tę przyszłość i myśleć, co Adaś będzie robił w wieku 20 lat. Mnie wystarczyło marzenie, żeby Adaś w wieku 8 lat nie musiał zajmować się swoim niepełnosprawnym ojcem. Chcę, żeby Adaś mógł jak najdłużej pozostać dzieckiem, a

Łukasz Krasoń z żoną i synkiem Adasiem

ja – żebym mógł być jego tatą. Chcę rzeczywistości, w której będzie mógł przyjść do mnie asystent osobisty, który wesprze mnie w tym, czego sam nie mogę zrobić, bo grawitacja dociska mnie do ziemi. Tak, żebym mógł się ubrać, żebym mógł się udać na wózek, żebym mógł Adasia odebrać ze szkoły, tak jakbym był osobą zdrową. Chcę, żeby to wszystko, co powinien robić

tata, było w jak największym stopniu zrobione przeze mnie, a Adaś, żeby mógł pozostać dzieckiem.

Uważasz, że są możliwe takie rozwiązania systemowe, które Ci to umożliwią?

Tak. Jest to możliwe. Takie rozwiązania systemowe już widziałem, będąc na za-

chodzie. Takie rzeczy dzieją się np. w Skandynawii, w Niemczech, bardzo podobny system funkcjonuje w Wielkiej Brytanii. W wielu krajach Europy już to się dzieje. Jeżeli będę miał środki na to, żeby znaleźć sobie dobrego asystenta i on przyjdzie do mnie nawet na tych kilka godzin w ciągu dnia, żeby pomóc mi ułożyć grafik, żebym to ja mógł odbierać syna z przedszkola czy ze szkoły, to to jest warte każdych pieniędzy. To jest uczucie nie do opisania, kiedy widzę jak Adaś się cieszy na mój widok, jak skacze w moje ramiona, jak idziemy potem obok siebie na lody! Ale jest to możliwe tylko dzięki obecności asystenta, który jest dla mnie wsparciem i podporą. To on podaje mi telefon lub moją kartę płatniczą, na której znajdują się zarobione przeze mnie pieniądze, którymi płacę za lody Adasia. Ale to ja jestem z Adasiem, to on widzi we mnie swojego tatę i on czuje, że ten jego tata jest tatą na 200 procent.

Gdy Cię obserwuję, wydaje mi się, że takie życie już w tej chwili prowadzisz.

Tak. Prowadzę bardzo podobne życie. Jest ono okupione ogromnym wysiłkiem każdego dnia. Moim, ludzi wokół mnie, a zwłaszcza wysiłkiem mojej żony. Ale nie każdy ma tyle siły, co ja. Nie każdy jest tak zdeterminowany, jak ja. Nie każdemu się tak chce, bo nie każdy złapał wcześniej pewne punkty odniesienia i wie, co to znaczy być na swoim. Ja żyję na swoim od 12 lat. 12 lat temu wyprowadziłem się z rodzinnego domu w małej miejscowości na prowincji, w którym, żeby wyjść na zewnątrz, musiałem pokonać 13 schodów. To było 13 schodów do wolności. Absurd! Ale nie każdemu się udało tak zorganizować przestrzeń wokół siebie, żeby nie było takich 13 schodów. A one często powodują, że ludzie tacy jak ja nigdy nie opuszczają swoich więzień. To trzeba zmienić! Ale nikt, kto nie doświadczył tych 13 schodów, nie zrozumie kogoś, kto porusza się na wózku. Mówię to bez wartościowania, bez oceniania. Po prostu stwierdzam fakt.

Pamiętam swój pierwszy spacer z Tobą po mieście. Wydawało mi się, że jestem uwrażliwiony na Twoje potrzeby, że widzę czego Ci trzeba. Nic nie widziałem! Nie zdawałem sobie sprawy, że źle zaparkowany samochód czy nieco za wysoki krawężnik to nie jest dla Ciebie niedogodność, tylko barykada!

Widzisz? I dlatego idę do Sejmu. Bo tam potrzebne są oczy naszego środowiska, oczy kogoś, kto doświadcza wszystkich „dobrodziejstw” stanowionego prawa na własnej skórze, a nie z lektury wywiadów prasowych. Oczy kogoś, kto wie, co trzeba zrobić, żeby osoby z niepełnosprawnościami mogły stać się niezależne. Miałem czas nauczyć się jak wiele człowiek może zyskać, jeżeli stanie się niezależny. A osoby z niepełnosprawnościami w większości nigdy tej niezależności nie poznały. Chciałbym w ich imieniu zrobić wszystko, aby i one miały możliwość być maksymalnie niezależnymi bez względu na to, czy mają siłę i determinację, by o to walczyć, czy nie. Chcę zapewnić im właśnie systemowe wsparcie. By miały asystenta, by ich rodzice nie musieli się martwić o to, czy ich dzieci znajdą opiekę, gdy zabraknie rodziców. Czy trafią do jakiegoś zapomnianego ośrodka na końcu świata, bez możliwości swobodnego funkcjonowania, czy też będą mogli żyć dalej godnie na własnych warunkach?

Idę do Sejmu także dlatego, że siła NGO'ów w pewnym momencie się kończy. Zderzasz się ze ścianą systemu i dalej już niewiele da się zrobić. A system jest układany w polityce. System jest układany w parlamencie. Wiem, że lokalnie można zrobić mnóstwo fajnych rzeczy, ale efekty Twojej pracy będą sięgały jedynie stu, dwustu, tysiąca, góra kilku tysięcy ludzi. To wszystko. To jest piękne – pomóc kilku tysiącom ludzi. Tylko jeżeli takich ludzi są miliony i z poziomu organizacji pozarządowej nie jesteś w stanie wpłynąć na to, żeby ich życie było lepsze, to musisz pójść w politykę, by zasięg Twojego działania był znacznie większy.

Trudno oprzeć się wrażeniu, że w tej drodze rządzi Tobą jakiś pośpiech...

Oczywiście! Cierpię na zanik mięśni – chorobę, która może mnie zabić w każdej chwili. Mam głębokie przeświadczenie, że muszę żyć szybko! Nie mam tu na myśli szybkiej kariery, szybkich pieniędzy czy szybkich relacji. Nic z tych rzeczy! Ja muszę szybko żyć, bo chciałbym jeszcze zobaczyć efekty pracy, którą teraz wykonujemy. Ja nie mam czasu! Wielu moich znajomych, z którymi jeździłem na turnusy rehabilitacyjne, gdy byliśmy młodzi, już odeszło. Ich już nie ma. Ale są następni, którzy też za chwilę na te turnusy pojedą. I oni też chcieliby żyć w lepszym kraju, podróżować, zakładać rodziny, mieć dostęp do rynku pracy. A nawet gdy ich stan zdrowia będzie bardzo zły, chcieliby nie czuć się ciężarem dla swoich bliskich. Chcieliby mieć poczucie, że państwo ich dostrzega, że usługi są tak skonstruowane, że wszystko stoi na nogach, a nie na głowie. Odkąd pamiętam, to żaden z teoretyków, który zajmował się sprawami społecznymi, nie był w stanie ułożyć tego systemu poprawnie. Dlaczego? Bo to przeważnie byli ludzie zdrowi, którym się wydawało, że rozu-

mieją pewne rzeczy, a tak naprawdę to nigdy nie był dla nich priorytet. To zawsze był dziesiąty, dwudziesty, trzydziesty temat do zrobienia. Nigdy pierwszy! Chcę głośno powiedzieć: „dość!”. Możemy mieć praworządność, i środki z Unii Europejskiej, i prawdziwie publiczne media, i dobrze skonstruowany system podatkowy i jednocześnie możemy dobrze zbudować system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami! My musimy w końcu zacząć. Ja się nie godzę na to, żeby znowu czekać! Bo nie wiem, czy będę w stanie znowu za cztery lata wystartować w kolejnych wyborach. Pewnie stan zdrowia mi już na to nie pozwoli. Dlatego dzisiaj robię wszystko, żeby zdobyć mandat posła, abym mógł się o nas bić! Żebym mógł stanąć na

pierwszej linii i zrobić to, czego nie potrafił do tej pory zrobić nikt zdrowy.

Beneficjentami tej walki nie będą tylko osoby borykające się z niepełnosprawnością...

Oczywiście, że nie! W Polsce osób z niepełnosprawnościami jest 12 procent. Czyli ponad 4 miliony. Prawie każda z tych osób ma kogoś w rodzinie. Wystarczy, że będzie to jedna osoba, by ta liczba się podwoiła! Ale to nie wszystko. Życie pisze różne scenariusze. Gdy się zastanowimy, to musimy przyznać, że nikt z tych, którzy dzisiaj są zdrowi i w pełni sprawni, nie może być pewien, że jutro nie będzie miał takich problemów, że zawsze będzie samowystarczalny, zawsze sobie da radę sam. Niestety nie. Nikt z nas nie wie, co

może go spotkać jutro? Tu nie chodzi o straszenie, tylko o realia. Dobrze działający system dedykowany osobom z niepełnosprawnościami czy osobom starszym jest polisą ubezpieczeniową nas wszystkich. Bo nikt z nas nie jest coraz młodszy. To dotyczy także tych z nas, którzy wyjechali za granicę z powodów ekonomicznych. Oni zarabiają pieniądze poza krajem, ale w kraju zostali ich rodzice, którzy się starzeją i mogą potrzebować większego wsparcia. Dobrze skonstruowany system sprawi, że otrzymają pomoc, której oczekują. Polacy mieszkający za granicą rozumieją ten problem i wiem, że jest on przedmiotem ich troski. Walczę również o nich.

Rozmawiał
 ADAM PIŚKO

2050 Polska 2050
Szymona Hołowni

TRZECIA DROGA

MIEJSCE Nr 4 LISTA NR 2

KRASON

ŁUKASZ

WSZYSCY JESTEŚMY

RÓWNOWAŻNI

Sfinansował KKW Trzecia Droga PSL – PL2050 Szymona Hołowni

distributor of quality
construction materials + training

Zapraszamy na zakupy do Polskiego sklepu
DF Studio na Staten Island, NY.

W sklepie znajdziesz wszystko co potrzebne
do wykończenia Twojego domu.

DFStudioNYC.com
347-801-2855

The widest product range
with anthracite core in the market

Worthouse

DF STUDIO
Master Distributor

EcoFirm
Concrete

Exclusive Distributor

Wysokiej jakości materiały budowlane również z Europy dla kontraktorów i
osób prywatnych, m.in. dachy, okna, bramy garażowe, panele ściienne, podłogi drewniane.

WYŻSZE
OPROCENTOWANIE
OD 1-GO WRZEŚNIA 2023

PRCUA
150K ANNUITY SERIES

- ✓ ZARÓB WIĘCEJ
- ✓ ZASIL PLAN EMERYTALNY
- ✓ POWIĘKSZ ZWROT PODATKOWY
- ✓ DOŁĄCZ DO PRCUALife I CELEBRUJ Z NAMI

OTWIERAJĄC KONTO EMERYTALNE W NOWEJ SERII
LUB DOKONUJĄC TRANSFERU ISTNIEJĄCEGO KONTA

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150K — 3 LATA
5.00%*
APY
3 LATA GWARANTOWANE
\$1,500 minimum wpłaty

STAR 150K — 5 LAT
6.00%*
APY
1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

ELITE 150K — 8 LAT
7.00%*
APY
1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

*MINIMUM GWARANTOWANE 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

Jeżyk Marianek i jego jabłka

Pod koniec października jeżyk Marianek razem z całą rodziną robił jesienne przygotowania do zimowego długiego snu.

– Idź Marianku jeszcze pod jabłonkę i nazbieraj trochę jabłek. Będą potrzebne do spiżarni – powiedziała mama i delikatnie pogłaskała języka po sterczących igielkach.

– Tylko przynieś tyle, żeby dla każdego starczyło – wtrąciła siostrzyczka Marianka.

– Oczywiście, przecież moje kolce potrafią unieść kilka ładnych jabłek.

I Marianek poszedł pod starą jabłonkę. Pod drzewem zobaczył dwie sarenki, które z wielkim apetytem zajadały czerwone jabłka.

– Dzień dobry! Czy mogę sobie wziąć kilka jabłek?

– Oczywiście, co prawda, nie jest ich za dużo, ale dla twojej rodziny wystarczy.

Marianek pozbiierał osiem pięknych czerwonych jabłek. Dla każdego będą dwa. Już miał je nakłuwać na swoje kolce, gdy przybiegła wiewiórka Rudzia.

– Marianku, Marianku, daj mi proszę kilka jabłek, to będę miała na zimę dla swoich dzieci, które nie mogą mi pomóc zbierać, bo są chore.

– No dobrze, weź kilka, ja sobie jeszcze znajdę. A dzieciom przydadzą się witaminy.

Wiewiórka wszystkie osiem jabłek zniosła do swojej dziupli. Pod jabłonką nie było ani jednego. Marianek smutnie popatrzył na drzewo.

– Jabłoncezko, proszę daj mi kilka jabłek dla mojej rodziny.

Jabłoncezka zaszumiała, zaszumiała i tylko jedno jabłuszko językowi dała.

– Nie mam już więcej mały języku. Idź do mojej siostry, ona chyba ma jeszcze trochę jabłek.

Ale i tam nie było jabłek. Marianek wracał smutny do domu, trzymając tylko jedno jabłko. „Trudno, to jabłko będzie do spiżarni, a jutro pójde pod inną jabłonkę i pozbiieram. Najważniejsze, że małe wiewiórki będą mieć w dziupli jabłka i nie będą głodne w zimie”. Gdy tak rozmyślał, nagle nie wiadomo skąd, tuż przed jego pyszczkiem znalazło się sześć czerwonych jabłek, a trzymane przez niego w łapkach jabłko mówiło cichutko:

– Dobre serduszko przyciąga dobro! Sprawię, że nie będzie ci brakować jabłek.

Bądź szczęśliwy Marianku, bądź szczęśliwy!

SŁOWEM MALOWANE

Iwona Maraszka

Jesienny bal

Oto wrzesień minął,
na kłębuszek żar
promieni słonecznych
pracowicie zwinął.

Zaszemrał letniej wody
srebrzystym potokiem.
I przepadł gdzieś daleko
za białym obłokiem...

Ale teraz w pelerynie
z purpurowych liści,
kolorowy sen na jawie
cudna Jesień ziści.

Pomogą jej w tym śmieszne
kasztanowe ludki,
już słysząc, jak stukają
maleńkie, połyskliwe butki.

Pan Październik, wiecie,
zakochany po uszy,
na spotkanie swej pani
pośpiesznie wyruszył.

I z babiego lata podaruje jej szal,
nim się Jesień otuli,
gdy zamglonym zmierzchem
pójdą razem na bal...

Do zamku z okruchów
gwiazdzystego nieba,
gdzie Ole Zmruż Oczko,
wciąż sny dzieciom wybiera.

UWAGA, KONKURS!

Konkurs dla uczniów polskich szkół za granicą

„Rzeczpospolita Polska na uchodźstwie: droga do wolności”

Przekazujemy informację o konkursie dla uczniów z polskich szkół oraz placówek z językiem polskim, w ramach którego należy zaprojektować plakat upamiętniający bohaterów Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie. Konkurs jest elementem kampanii edukacyjnej „Misja: Wolna Polska”, organizowanej przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, a finansowanej ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Zadaniem konkursowym jest stworzenie projektu plakatu nawiązującego do te-

matyki kampanii „Misja: Wolna Polska”. To od uczestników zależy, czyją biografią się zainspirują, która historia bohaterów RP na uchodźstwie wyda im się najbardziej interesująca i warta opowiedzenia za pomocą pracy graficznej. Główny cel to upamiętnienie bohaterów RP na uchodźstwie, którzy walczyli o wolność Polski.

Konkurs skierowany jest do młodzieży uczęszczającej do szkół polskich i placówek edukacyjnych z językiem polskim, działających poza granicami Polski. Prace można zgłaszać indywidualnie lub w grupach do 3 osób, w dwóch kategoriach wie-

kowych: od 11 do 14 lat oraz od 15 do 18 lat.

Plakat może być przygotowany w dowolnej technice plastycznej lub komputerowej. Prace będą oceniane na podstawie takich kryteriów jak: zgodność pracy z tematyką konkursu, wartość artystyczna pracy, wartość edukacyjna pracy oraz kreatywność. Jury wyłoni trzy najlepsze prace w obydwu kategoriach wiekowych. Dla zwycięzców przewidziane są atrakcyjne nagrody, tj. drony rekreacyjne, głośniki i słuchawki bezprzewodowe oraz pakiety książek historycznych i gier

edukacyjnych o Polsce.

Zgłoszenia do konkursu odbywają się za pośrednictwem formularza umieszczonego na stronie www.misjawolnapolska.pl, do którego należy załączyć zdjęcie pracy wraz ze wszystkimi wymaganymi danymi. Termin nadsyłania prac upływa 30 listopada 2023 r. Więcej informacji na temat konkursu, a także regulamin i formularz zgłoszeniowy można znaleźć na stronie www.misjawolnapolska.pl

Kontakt dla uczestników: Aleksandra Marszałek e-mail: konkurs@wolnapolska.pl.

Konkurs dla uczniów z polskich szkół za granicą

NAUKA I ZABAWA

Sprawdź swoją wiedzę, czyli gra „Państwa – miasta”

Kartka papieru, długopis i... chęci! To wystarczy, by spędzić miły wieczór w gronie rodziny, a przy okazji sprawdzić swoją wiedzę i wzbogacić ją o nowe informacje. O czym mowa? Zapewne wiele osób zna grę „Państwa – miasta”.

Gra „Państwa – miasta” to popularna gra słowna, w której uczestnicy wybierają kategorie, takie jak państwa, miasta, zwierzęta, rośliny, zawody, imiona itd., a następnie starają się wymienić w każdej kategorii słowa rozpoczynające się na wyznaczoną literę. Czas na wypełnienie zadania jest ograniczony. Gra wymaga szybkiego myślenia, kreatywności i wiedzy z różnych dziedzin. Jest doskonałym sposobem na rozwijanie umiejętności logicznego myślenia i zdobywania nowej wiedzy. Ponadto jest świetnym sposobem na integrację i zabawę w gronie przyjaciół i rodziny.

Nie tylko gra „Państwa – miasta” sprawdzi się w długie, jesienne wieczory. Dobrym pomysłem będą też planszówki, które cieszą się obecnie coraz większą popularnością

 Archiwum WEM

Jesienne wieczory to okazja, by sobie ją przypomnieć, zwłaszcza, że nie wymaga długich przygotowań ani żadnych, poza wspomnianą kartą papieru i długopisem, akcesoriów. Zatem – długopisy w

dłoń i przekonajmy się, kto wyjdzie zwycięsko z takiego starcia na wiedzę i szybkość myślenia, rodzice czy może młode pokolenie?

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Październik jako Miesiąc Dziedzictwa Polskiego w USA

Październik jest wyjątkowym miesiącem dla Polonii w Stanach Zjednoczonych, ponieważ obchodzimy Miesiąc Dziedzictwa Polskiego. To czas, w którym wspominamy i celebруем bogatą historię, kulturę i tradycje Polski, które przyczyniły się do kształtowania społeczeństwa amerykańskiego.

W trakcie tego miesiąca organizowane są różnorodne wydarzenia, takie jak festiwale, wystawy, koncerty i warsztaty, które pozwalają Polonii i Amerykanom lepiej poznać polskie dziedzictwo.

Miesiąc Dziedzictwa Polskiego stanowi okazję do podkreślenia wkładu Polaków i Amerykanów polskiego pochodzenia w rozwój kultury, nauki, sztuki i przemysłu w Stanach Zjednoczonych. Jest to również czas, w którym otaczamy szczególną czcią bohaterów narodowych, artystów, naukowców oraz innych wybitnych Polaków, którzy przyczynili się do rozwoju Polski i świata.

Poprzez różnorodne wydarzenia edukacyjne i kulturalne Miesiąc Dziedzictwa Polskiego promuje zrozumienie i szacunek dla polskiego dziedzictwa w amerykańskim społeczeństwie, wzmacniając więzi między narodami i kulturami.

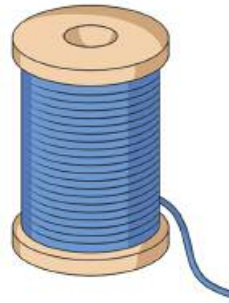

REBUSY

~~PLOM~~

--	--	--	--	--

Ć=A

KR=J + ł

--	--	--	--	--

~~T~~

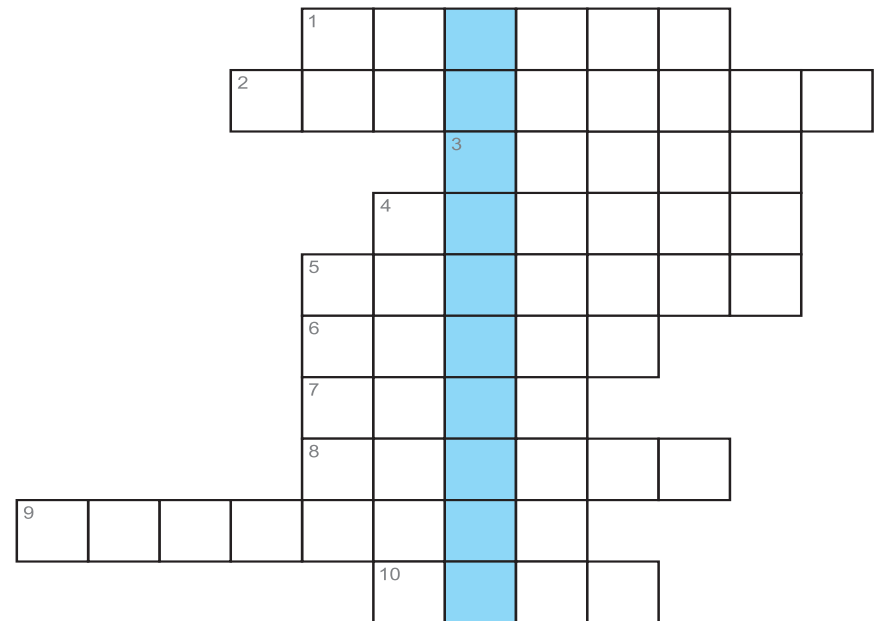
LABIRYNT

Pomóż ptaszкови trafić do gniazda

KRZYŻÓWKA

1. Jesienny owoc, popularny w Polsce
2. Inaczej rocznica
3. Czyta się je dzieciom
4. Pakujesz do niego książki i zeszyty
5. Na półkach w bibliotece
6. Inaczej wyrazy
7. Za ich pomocą zapisujesz muzykę
8. Posiada rymy
9. Brzydkie ..., wyrósł z niego piękny łąbędz
10. Inaczej kawał, dowcip

HASŁO: .....

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

KAJAK

KAJAK i KAJAKARSTWO kojarzą się z la-tem, słońcem i ciepłem. A czy wiecie, że KAJAK wymyślili Eskimosi? W pol-szczyźnie KAJAK to zapożyczenie an-gielskie, w angielszczyźnie natomiast – eskimoskie, czyli innuickie.

Pierwotny KAJAK eskimoski był przeznac-zony do polowań. Była to łódka o niemal takim samym kształcie jak współczesny KA-JAK, jednak wykonana z łączonych ze sobą skór (zwykle foczych), naciągniętych na ste-łażu zrobionym z drewna lub wielorybich

fiszbinów. Szacuje się, że ten najstarszy, eskimoski typ KAJAKA liczy sobie jakieś 4000 lat... KAJAK jako łódka sportowa czy turystyczna jest znacznie młodszy: do pol-szczyzny trafił dopiero na początku XX w., choć w Wielkiej Brytanii, uznawanej za oj-czynę europejskiego kajakarstwa, był znany i wykorzystywany w celach turystycz-nych już co najmniej pół wieku wcześniej.

NCK.PL
Źródło: [SJP PWN; USJP; SWO; ESJP; I, 608-609; W. Korycki, *Kajaki...*, Warszawa 1978]

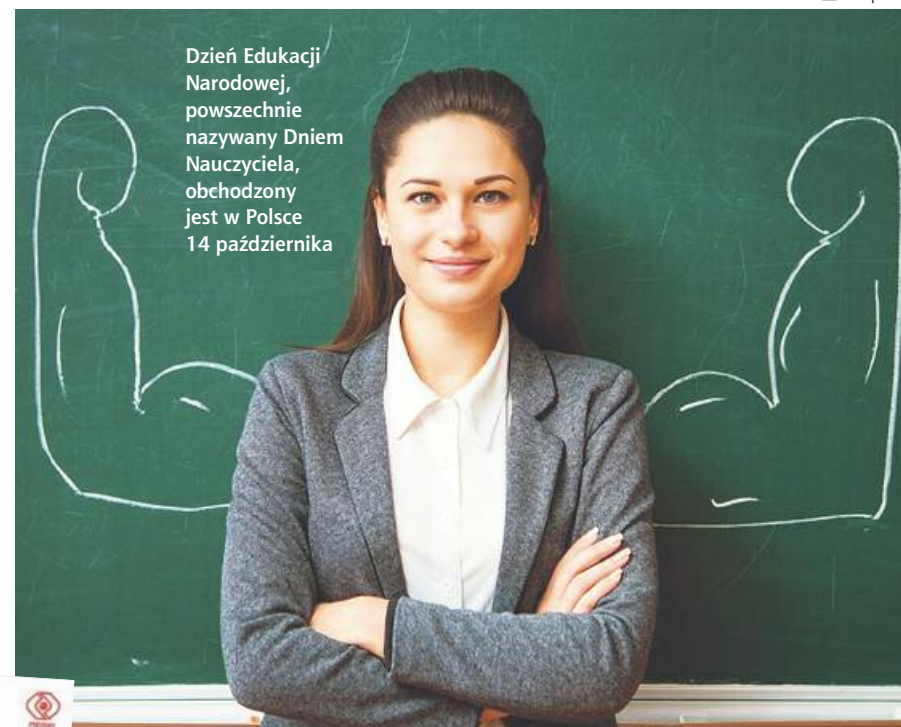
KAŹCIK RODZICA

Dzień Nauczyciela

Dzień Edukacji Narodowej, powszechnie nazywany Dniem Nauczyciela, obchodzony jest w Polsce 14 października. To doskonała okazja, by przypomnieć sobie najciekawsze książki, w których spotykamy nietuzinkowych pedagogów. Choć na co dzień rzadko o tym pamiętamy, nauczanie jest wyjątkowym zawodem, który potrafi realnie wpłynąć na losy młodych ludzi. Jak powiedziała Malala Yousafzai, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla: „Jedno dziecko, jeden nauczyciel, jedna książka i jedno pióro może zmienić świat.”

W wielu książkach postać wyjątkowego nauczyciela czy nauczycielki wybija się na główny plan, a pozycje te kojarzymy głównie dzięki wyrazistym bohaterom. I tak, na pierwsze miejsce do głowy przychodzi mi Stanisława Bozowska, czyli „**Silaczka**” Stefana Żeromskiego, postać dobrze nam znana ze szkolnej lektury. Dla przypomnienia: Bozowska była nauczycielką w zapadłej wiosce. Wierzyła, że może zmienić świat i człowieka. Ukończywszy studia mogła zrobić karierę naukową, ale nie zrobiła tego. Skazała się na życie pełne wyrzeczeń. Podnoszenie poziomu oświaty było dla niej celem ważniejszym niż budowanie własnego szczęścia. Nie zabrakło jej siły i wytrwałości, dzielnie znosiła swoje ubóstwo materialne. Mieszkała w małym i zimnym pokoiku, nie dojadła i wreszcie padła ofiarą tyfusu. Straciła życie, ale odniosła moralne zwycięstwo, gdyż zaszczepiła w chłopskich dzieciach głód nauki. Jej życie określa moralny nakaz służenia i poświęcenia się dla innych. Każdy nauczyciel powinien być wierny własnym ideałom, rzetelnie realizować powierzone mu zadania dydaktyczne i opiekuńcze.

Kolejną najbardziej klasyczną i kojarzącą się z tematem pozycją od lat pozostaje „**Stowarzyszenie umarłych poetów**” Nancy Kleinbaum – dzieło, które powstało na podstawie scenariusza wyjątkowego dramatu z brawurową rolą Robina Williama. Pasja, serce i odwaga nauczyciela literatury Johna Keatinga utrwaliła się w naszej pamięci i jestem przekonana, że każda osoba pracująca w szkole skrycie marzy o scenie na ławkach, a słowa „O, Kapitanie, mój Kapitanie!” przyprowadzają o ciarki na plecach i wzruszenie. Ekscentryczny profesor wnosi w szacowne mury ekskluzywnej szkoły ducha poezji, życia i samodzielnego myślenia. Marzeniem każdego nauczyciela z powołania jest bowiem nawiązanie tak silnej relacji ze swoimi podopiecznymi. Czym bowiem jest edukacja, jeśli nie właśnie re-

lacją, odkrywaniem talentów i oczywiście wzmacnianiem młodego człowieka.

Książka pod tytułem „**Balsam dla duszy nauczyciela**” jest źródłem bezcennej wiedzy o potędze miłości, odwadze i zdoby-

waniu autorytetu. Jest zbiorem opowieści ciekawych historii z życia klasy, nierzadko bardzo humorystycznych, często można w nich zobaczyć siebie i swoich uczniów. Opowieści z tomu „Balsam dla duszy nauczyciela” napisane są przez nauczycieli, pedagogów i byłych uczniów, pomagają zrozumieć zmagania, cierpienia, udręki i zwycięstwa, które stają się udziałem wszystkich wychowawców. Przypominają, że nauczyciele pracujący z dziećmi mają wielki wpływ na kształtowanie młodych osobowości, natomiast niektórzy uczniowie pozostają w pamięci nauczyciela na zawsze.

***
Z okazji święta Edukacji Narodowej życzę każdemu nauczycielowi, aby tworzył własną historię, bo bycie nauczycielem to nie tylko zawód, ale przede wszystkim powołanie. Każdemu uczniowi życzę, by spotkał na swej drodze takiego właśnie nauczyciela – odważnego pasjonata, który pomaga budować fundamenty pod ich przyszłe życie.

SYLWIA WADACH KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Bibliografia:

- <https://lubimyczytac.pl/najlepsze-ksiazki-o-wyjatkowych-nauczycielach-najlepsi-nauczyciele-na-lamach-ksiazek>
- <https://sciaga.pl/tekst/49815-50-charakterystykabozowskiej>
- <https://lubimyczytac.pl/ksiazka/59156/balsam-dla-duszy-nauczyciela>

2. JAKUB
BANAŚ

Czas na zmianę!
DLA SILNEJ I DUMNEJ POLSKI.

Wszystkim nam zależy na tym, aby Polska się rozwijała, zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej. Ale rozwój ten powinien czerpać z bogactwa naszej tożsamości i tradycji. Rozwijająca się Polska oparta na naszych wspólnych wartościach to SILNA POLSKA. Taką Polskę będę kreował i takiej Polski będę bronił.

Dlatego zwracam się do Was, drodzy Rodacy mieszkający za Oceanem, z prośbą o Wasz głos 14 października.

Jakub Banaś – DWÓJKA na liście KONFEDERACJI.

Bo na SILNEJ POLSCE zależy nam wszystkim!

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

Zeskanuj kod po więcej info

Pierwsza Dama RP odwiedziła trzy polskie szkoły w Nowym Jorku i razem z Polonią wzięła udział w 12. odsłonie akcji „Narodowego Czytania”

Misja: edukacja

KPRP

Pierwsza Dama RP Agata Kornhauser-Duda towarzyszyła swojemu mężowi podczas wrześniowego pobytu w Nowym Jorku. Małżonka prezydenta RP wzięła udział w lunchu wydanym przez Jill Biden, Pierwszą Damę Stanów Zjednoczonych Ameryki, uczestniczyła też w wydarzeniu UNICEF „Champions for children. Child Rights at the Heart of the SDGs”, poświęconemu prawom dzieci, oraz w dyskusji pt. „Fighting for the Future: Ukrainian Children in War”, zorganizowanej przez Stałe Przedstawicielstwa przy ONZ Belgii, Estonii, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych Ameryki wraz z Delegaturą UE w Nowym Jorku na marginesie 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w nowojorskiej siedzibie ONZ. Agata Kornhauser-Duda spotkała się też w Nowym Jorku z podsekretarz generalną ds. Komunikacji Globalnej w ONZ Melissą Fleming. Tematem ich rozmowy była m.in. kwestia rozpowszechnienia za pośrednictwem ONZ wiedzy o historii bohaterskiej rodziny Ulmów.

Pierwsza Dama RP we wrześniu odwiedziła m.in. Polską Szkołę Doksztalcącą im. Zbigniewa Herberta w Copiague

Oprócz tych aktywności Pierwsza Dama RP jak zwykle znalazła również czas

na spotkania z Polonią. Tradycją stało się już, że Agata Kornhauser-Duda uczestniczy nie tylko w warszawskim Narodowym Czytaniu, ale także tym nowojorskim. Również i tym razem, już po raz piąty, w Konsulacie Generalnym RP, wspólnie z polonijną młodzieżą, Pierwsza Dama RP czytała jedno z największych dzieł rodzimej literatury – „Nad Niemnem”. We wspólnej lekturze powieści Elizy Orzeszkowej wzięli udział uczniowie, opiekunowie i nauczyciele szkół polonijnych zgromadzonych w Centrali Polskich Szkół Doksztalcających, a także Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

Pierwsza Dama RP przypomniała zgromadzonym, że popularyzacja na całym świecie największych dzieł rodzimej literatury jest głównym celem akcji. – Chyba największym sukcesem Narodowego Czytania jest to, że jednoczy naszych Rodaków na całym świecie – stwierdziła, zapowiadając, że w przyszłym roku lekturą będzie „Kordian” Juliusza Słowackiego.

Podczas wizyt zagranicznych Agata Kornhauser-Duda zawsze dba o to, żeby w programie znalazł się punkt związany z edukacją polonijną. Tym razem Pierwsza Dama spotkała się z uczniami, rodzicami i kadrą aż trzech polskich szkół. Odwiedziła Polską Szkołę Doksztalcącą im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Riverhead, która w ze-

szłym roku obchodziła swoje 50-lecie. Pierwsza Dama pogratulowała dyrekcji szkoły i kadrze efektów pracy i podkreśliła, że nauczanie polonijne ma fundamentalne znaczenie dla ukształtowania młodego pokolenia na emigracji. Zawitała też do Polskiej Szkoły Doksztalcącej im. Zbigniewa Herberta w Copiague. Budynek auditorium wykorzystywany przez parafię i szkołę został w 2020 roku strawiony przez pożar, a sale lekcyjne uległy zniszczeniu w związku z przeprowadzoną akcją gaśniczą. Pierwsza Dama wyraziła podziw dla determinacji wszystkich zaangażowanych w odbudowę, bowiem wspólnym wysiłkiem lokalnej społeczności w ciągu niecałych dwóch lat udało się zbudować większe auditorium, a także nowy budynek kościoła. Agata Kornhauser-Duda odwiedziła także Polską Szkołę Doksztalcącą im. Kazimierza Pułaskiego na Brooklynie. Podczas spotkania Pierwsza Dama pogratulowała nauczycielom, uczniom, rodzicom i absolwentom, którzy przyczynili się do rozwoju placówki, obchodzącej w tym roku swoje trzydziestolecie.

Agata Kornhauser-Duda złożyła też wizytę w Polskim Domu Narodowym na Brooklynie, gdzie spotkała się z członkami Polsko-Amerykańskiego Zespołu Tańca Folklorystycznego oraz z zarządem Polskiego Domu Narodowego na Brooklynie.

Pierwsza Dama już po raz piąty wzięła udział w nowojorskiej odsłonie akcji „Narodowe Czytanie”, razem z Polonią zgromadzoną w konsulacie odczytując fragmenty „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Na zdj. z konsulem generalnym Adrianem Kubickim

Były rzecznik praw obywatelskich i kandydat na senatora RP Adam Bodnar spotkał się z Polonią

„Głos Polonii się liczy!”

24 września w budynku należącym do Centrum Polsko-Słowiańskiego w Nowym Jorku odbyło się spotkanie z prof. Adamem Bodnarem, kandydatem na senatora w zbliżających się wyborach parlamentarnych z listy Koalicji Obywatelskiej.

Adam Bodnar to prawnik, publicysta i nauczyciel akademicki, profesor na Uniwersytecie SWPS, doktor habilitowany nauk prawnych i działacz na rzecz praw człowieka. W latach 2010-2015 pełnił funkcję wiceprezesa Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, a w latach 2015-2021 rzecznika praw obywatelskich.

Niedzielne wydarzenie przygotowane przez Komitet Wyborczy Koalicji Obywatelskiej i Obywatelski NY odbyło się w ramach toczącej się kampanii wyborczej do Senatu RP, w której Adam Bodnar ubiega się o mandat senatora z Okręgu 44 w Warszawie, w którym głosy oddają także Polacy mieszkający za granicą. W związku z kampanią kandydat prowadzi regularne spotkania z wyborcami zarówno w czterech warszawskich dzielnicach składających się na okręg 44 (Śródmieście, Żoliborz, Bielany, Białołęka), jak i za granicami Polski.

W trakcie spotkania, które zgromadziło kilkadziesiąt osób i było również transmitowane w internecie, Adam Bodnar zapoznał obecnych z najważniejszymi punktami programu wyborczego Koalicji Obywatelskiej, a także odpowiadał na pytania z sali. Zagadnienia poruszane przez pytających były bardzo różne i nie doty-

czyły jedynie październikowych wyborów. Kilkakrotnie pojawiły się pytania o emeryturę czy też reformę sądownictwa.

– Jestem kandydatem opozycji demokratycznej z okręgu nr 44 i wszystkie głosy oddane przez Polaków za granicą liczą się do tego okręgu – powiedział Adam Bodnar, uznając zbliżające się wybory za historyczne i najważniejsze dla Polski od 1989 roku.

– Kto wie, czy gdyby nie Polonia amerykańska, to ta tradycja konstytucyjna głosowania Polaków za granicą by się w ogóle utrzymała – stwierdził profesor Adam Bodnar w rozmowie z „Białym Orłem”. – Polonia stanowi przecież sporą grupę wyborców. Ostatnie wybory parlamentarne pokazują, że to jest prawie 30 tys. głosujących. Uważam, że to jest wręcz mój obowiązek, żeby w tym szczególnym okresie tutaj być, a później oczywiście realizować te postulaty, które są przedstawiane i które mają dla Polonii znaczenie. Głos Polonii się liczy i ja przed wyborami przyjąłem taką zasadę, że połowę czasu jestem w Warszawie, a połowę za granicą. Spotkania z wyborcami są bardzo ciekawe. Padły tu dobre pytania i na swój sposób wymagające, gdyż można było doświadczyć niejednolitego spojrzenia na polską rzeczywistość – dodał.

Po spotkaniu prof. Adam Bodnar złożył kwiaty pod pomnikiem księdza Jerzego Popiełuszki na Greenpoincie. Dzień wcześniej kandydat na senatora spotkał się z Polonią w New Jersey.

 ZM

Profesor Adam Bodnar podczas spotkania w CPS

Współorganizatorzy spotkania: Izabela Barry i Zbigniew Chrzanowski z Obywatelski NY

Po spotkaniu chętni mogli zakupić książki autorstwa profesora wraz z autografem

Adam Bodnar złożył również kwiaty pod pomnikiem ks. Jerzego Popiełuszki na Greenpoincie

„Chcemy jeszcze bardziej zintegrowanej Polonii!”

Redaktor naczelny „Białego Orła” Marcin Bolec rozmawia z PIOTREM GLIŃSKIM, ministrem kultury i dziedzictwa narodowego, który podczas Parady Pułaskiego pełnił funkcję honorowego marszałka uroczystości.

© Marcin Żurawicz

„Biały Orzeł”: Spotykamy się tuż przed Paradą Pułaskiego w Nowym Jorku, której jest Pan Honorowym Marszałkiem. Co ta funkcja dla Pana oznacza?

Piotr Gliński: Nigdy bym nie przypuszczał, że będę kiedyś pełnił taką funkcję. Samo zaproszenie na paradę jest dla mnie zaszczytem, a funkcja Honorowego Marszałka to tym bardziej ogromne wyróżnienie.

Często odwiedzał Pan Stany Zjednoczone?

Pierwszy raz przyjechałem do Stanów Zjednoczonych dość późno, bo w 1990 r. w ramach stypendium dla polskich socjologów zaangażowanych w działalność opozycyjną. Odwiedziłem też wtedy Nowy Jork. Spotykałem kolegów, którzy uciekli z PRL-u, żyli na Greenpoincie. Widziałem słynne łóżko we wnęce Edwarda Redlińskiego, pisarza, autora „Konopielki”.

Miewał Pan później kontakty z Polonią w USA?

Jej problemy w pewnym sensie znam od podszewki, w czym pomógł mi właśnie półroczny pobyt na Stanfordzie, na stypendium, o którym wcześniej wspominałem. Zetknąłem się wtedy z Polonią kalifornijską, byłem w Kolorado. Nowy Jork także odwiedzałem, poznawałem tam również różnych ludzi. Z kolei teraz, podczas tej krótkiej dwudniowej wizyty, byłem w Chicago na uroczystości podniesienia flagi polskiej w związku z rozpoczęciem się w Stanach Miesiącem Dziedzictwa Polskiego, byłem też w Copernicus Center, spotkałem się z góralami. Odwiedziłem siedzibę Radia Maryja, Muzeum Polskie i Muzeum Historii Chicago, w którym prezentowana jest ciekawa wystawa o udziale Polonii w powstawaniu Chicago. Miałem też przyjemność spotkać się z nauczycielami, uczniami i rodzicami Paderewski Symphony Orchestra.

Minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński pełnił funkcję Honorowego Marszałka 86. Parady Pułaskiego w Nowym Jorku

Jak Pan postrzega Polonię?

Z szacunkiem i wdzięcznością podchodzę do jej osiągnięć. Polacy są jedną z najlepiej wykształconych grup etnicznych w USA. To Polonia pomogła nam w odzyskaniu niepodległości w 1918 roku, co jest dobrze przedstawione właśnie we wspomnianym Muzeum Historii Chicago.

Parada Pułaskiego nie jest zapewne jedynym punktem Pana wizyty w USA?

Takie wizyty to zawsze wiele zadań i wiele spraw, tym bardziej, że coraz bardziej aktywnie promujemy zarówno polską kulturę, jak i polską historię na całym świecie, także w Stanach Zjednoczonych. Muzeum Polskie w Chicago, które odwiedziłem przy okazji tego pobytu, jest jedną z blisko trzydziestu tego typu instytucji polonijnych, zrzeszonych w naszej Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek na Zachodzie. Organizacje te regularnie wspieramy poprzez różne programy i granty, a w tym roku przeprowadziliśmy

nowelizację ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, dzięki czemu zyskaliśmy możliwość systemowego wspierania m.in. właśnie instytucji polonijnych.

Jest Pan zadowolony ze współpracy z Polonią, jej organizacjami?

Ta współpraca jest coraz bardziej intensywna i lepiej zorganizowana, z czego bardzo się cieszę. Dobra wiadomość jest taka, że doprowadziliśmy do tego, iż państwo polskie może tworzyć tzw. podmioty zależne w dziedzinie kultury z podmiotami na przykład polonijnymi i utrzymywać takie instytucje, płacić czynsz, pensje, przekazywać środki na ich działalność. Już za kilka dni w Paryżu podpisujemy pierwszą taką umowę – z Biblioteką Polską w Paryżu. Następne będzie Muzeum Polskie w Rapperswilu.

Jakie są plany na tym polu, jeśli chodzi o placówki w Stanach Zjednoczonych?

Po trzech latach starań tworzymy wreszcie oddział Instytutu Pileckiego w Nowym Jorku. Wspieramy – zarówno jako ministerstwo, jak i poprzez powołany przeze mnie w 2017 r. Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego Za Granicą „Polonika” – działalność Muzeum Polskiego w Chicago. Wiemy też, że wiele instytucji i organizacji polonijnych jest zaangażowanych w ochronę polskiego dziedzictwa i promowanie tego, co w polskiej kulturze piękne i cenne – i pewnie to jest dobry czas, aby rozmawiać o tym, jak państwo polskie może im pomóc.

W Nowym Jorku był Pan nie tylko na Paradzie Pułaskiego...

Druga ważna aktywność to prezentacja strat wojennych, które odzyskujemy z USA. Podczas wizyty w konsulacie w Nowym Jorku przedstawiliśmy odzyskane dwie akwarele Zygmunta Vogla „Widok Cmentarza przy kościele Panny Marii” oraz „Widok kościoła Karmelitów w Warszawie”. Odzyskaliśmy także współcześnie skradziony rysunek „Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny” autorstwa Melchiora Steidla. W licznych rozmowach z Polonią okazało się, że właśnie ten temat – restytucji dóbr kultury – jest Polakom, także tym poza krajem, szczególnie bliski. Wszyscy jesteśmy zgodni co do słuszności tych działań.

Liczy się Pańska skuteczność?

Budujemy i modernizujemy ponad trzysta muzeów, kilka dni temu otworzyliśmy wspaniałe Muzeum Historii Polski na warszawskiej Cytadeli, ale wciąż najbardziej atrakcyjnym tematem pozostają prezentacje odzyskanych dzieł sztuki. W zasadzie co tydzień możemy pokazać kolejne odzyskane dla Polski i Polaków dobra kultury. Sukces ten wynika ze zmiany podejścia – robimy to systemowo, powołaliśmy specjalny departament, który

zajmuje się odzyskiwaniem dzieł sztuki. Obecnie prowadzimy 150 procesów restytucyjnych w 15 krajach świata. Pracy jest naprawdę wiele.

Jak trudno jest odzyskać dzieło sztuki, które ktoś posiada od dekad?

Nie jest to łatwe, czasem – w niektórych krajach – wręcz niemożliwe, ale też coraz częściej sami zgłaszają się do nas ludzie, którzy chcą zwrócić dzieło należące do Polski. Ostatnio mieliśmy taki przypadek z Niemiec. Jest to o tyle ciekawe, że z drugiej strony w Niemczech obowiązuje prawo, na podstawie którego posiadacz dzieła, który uzyskał je w „dobrej wierze”, po 30 latach jest uznawany za jego właściciela. Dotyczy to nawet przedmiotów skradzionych po wojnie, jak na przykład słynnej grafiki Kandinsky’ego, skradzionej w 1984 roku z Muzeum Narodowego w Warszawie. Dom aukcyjny w Niemczech wprawdzie wycofał się ze sprzedaży tej grafiki, ale posiadaczka zabrała ją z powrotem do domu. Niemiecki rząd zapowiadał zmianę tej ustawy, ale do tej pory tego nie zrobił.

Wróćmy do Instytutu Pileckiego. Na czym będzie polegać jego działalność?

Celem działalności Instytutu Pileckiego są badania nad dwoma totalitaryzmami, sowieckim i niemieckim, ich wpływem na polskie społeczeństwo, a także odkłamywanie narracji na temat Polaków, odkłamywanie polskiej historii z perspektywy naukowej i popularno-naukowej. Instytut broni narracji historycznej w oparciu o badania naukowe. Znamienne, że zeznania polskich ofiar i świadków zbrodni zebrane po wojnie nigdy nie zostały przetłumaczone na angielski. Dopiero powołany przez nas Instytut Pileckiego to zrobił.

Jaki był tego skutek?

Zeznania te nigdy nie były w obiegu naukowym na świecie, a więc Polska nie była obecna w wielkim sporze o narrację historyczną. Nie mogła się wobec tego bronić, kiedy część środowisk, także naukowych, rozpowszechniała nieprawdziwe opowieści o wojnie, o losach i działaniach Polaków podczas wojny. A brak obrony, brak reakcji, to przecież także bardzo wymowna „zerowa” polityka historyczna. My postanowiliśmy to zmienić, zadbać o dobre imię kraju, ale robimy to w oparciu o solidne dowody i badania naukowe. Argumenty z nich płynące są najtrudniejsze do obalenia, dlatego Instytut ma też zagorzałych przeciwników.

Nowojorski oddział Instytutu nie jest jedynym poza Polską...

Chcemy, aby Instytut Pileckiego był silną instytucją z licznymi oddziałami za granicą. Oddział berliński działa już od kilku lat. Na razie jednak żaden wysokiej rangi polityk niemiecki nie odwiedził tego miejsca. To bardzo znamienne.

© Marcin Żurawicz

Redaktor naczelny „Białego Orła” Marcin Bolec (z lewej) spotkał się na Manhattanie z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego Piotrem Glińskim tuż przed tegoroczną Paradą Pułaskiego

Gdzie jeszcze działa Instytut?

Kolejny oddział założyliśmy w szwajcarskim Rapperswilu, bo ratując tamtejsze Muzeum Polskie, zakupiliśmy zabytkowy hotel „Schwanen”, który znajduje się 150 metrów od jego dotychczasowej siedziby w zamku, nad jeziorem. Przybywają tam statki z Zurychu, a więc to miejsce szczególne i zarazem bardzo atrakcyjne. Planujemy uruchomienie kolejnych oddziałów w kolejnych krajach.

W których?

Myślimy o Belgii i Izraelu. W Nowym Jorku nareszcie znaleźliśmy lokal w prestiżowym miejscu, tuż obok miejsca, gdzie stały słynne wieże World Trade Center. Tam, w samym centrum Nowego Jorku, będziemy prezentować polską historię,

Jak Pan postrzega możliwości Polonii, jeśli chodzi o działalność na rzecz Polski?

Uwrażliwiam Polaków w USA choćby na wspomniany temat dóbr kultury, które nasza ojczyzna straciła. Polonia jest ogromnym wsparciem dla naszych działań. Wielkie znaczenie ma lobbowanie Polonii na rzecz zacieśniania naszej współpracy z USA na polu militarnym i gospodarczym. Przykładem sukcesu w tej kwestii jest np. podpisanie umowy z firmami amerykańskimi na budowę pierwszej w Polsce elektrowni atomowej.

Młoda Polonia, nie zawsze jest polskojęzyczna, jest coraz większą częścią naszej społeczności. Dostrzega Pan to?

Młodzież polonijna jest decydująca, widoczna, organizuje się w Instytucje. Byłem w Chicago w PaSO, czyli w Paderewski Symphony Orchestra. Pani, która prowadzi to miejsce, pochodzi z Wrocławia. Podczas pandemii udało im się zbudować małą akademię muzyczną. Może niewielką, ale jednak. Dorośli także podkreślają zaangażowanie młodych, na przykład przedstawiciele Copernicus Center, z którymi

miałem przyjemność rozmawiać. Wiedziałem to także w gronie górali. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że młodzi są naszą przyszłością.

Poruszyć jeszcze temat odzyskiwania dóbr kultury polskiej. Jak Polonia mogłaby pomagać Pańskiemu resortowi na tym polu?

W internecie prowadzimy dwie bazy. Pierwsza zawiera 68 tysięcy rekordów – to baza strat wojennych, a z kolei baza dzieł skradzionych po wojnie liczy 14 tysięcy obiektów. Te bazy można przeglądać, porównywać z tym, co zobaczymy na aukcjach czy w wielu innych miejscach. Pomocne jest też uwrażliwianie innych – sąsiadów, znajomych – na temat polskich strat wojennych. Szacuję się, że Polska utraciła w wyniku II wojny światowej aż pół miliona dzieł. Do tego dochodzą jeszcze dzieła skradzione po wojnie.

Czyli nie tylko wojny pozbawiały Polskę jej dziedzictwa narodowego?

W latach komunizmu mało kto kontrolował zbiory muzealne, eksponaty znikwały. Były przekazywane w ramach „wypożyczenia” przez różne instytucje komunistyczne, ale do muzeum już nigdy nie wracały.

W wojennej zawierusze mnóstwo rzeczy przepało bez śladu...

Owszem, ale dotarliśmy do niektórych niemieckich list wywozowych. Jak dobrze wiemy, Niemcy na swoich listach mieli nazwiska osób do rozstrzelania, ale mieli także wykazy dzieł sztuki do zrabowania. Były komanda do rozstrzelania ludzi, były też te zajmujące się grabieżą dóbr kultury. Apelujemy do ludzi, którzy interesują się sztuką, by informowali nas o podejrzanych obiektach, które zauważą gdziekolwiek na świecie. Często pewne symbole, napisy, oznaczenia, są widoczne na odwrocie obrazu, czasem wystarczy odsłonić na przykład tekturę zakrywającą tył dzieła.

Nie mogę nie zapytać o Muzeum Historii Polski na warszawskiej Cytadeli. Jaka była jego, nomen omen, historia?

W 2006 roku, za pierwszego rządu PiS, założono to muzeum, ale nigdy nie zbudowano jego siedziby. Nasi poprzednicy tego nie chcieli robić, w czasie 8 lat kadencji od 2007 roku nie wbili nawet symbolicznej łopaty. My to zrobiliśmy, muzeum jest już otwarte, piękne i dumne, takie, na jakie Polska zasłużyła.

Dlaczego muzeum jest tak ważne?

To miejsce dostarcza wiedzy na temat polskiej historii – takiej, jaką faktycznie była. To największa i na pewno najważniejsza spośród ponad 300 inwestycji muzealnych i prawie 8 tys. inwestycji w kulturze zrealizowanych w ciągu ostatnich niespełna ośmiu lat.

Jak Pan postrzega we współczesnych czasach rolę takich placówek?

Takie instytucje chronią i podtrzymują tożsamość narodową, dbają o dobre imię Polski, edukują, prowadzą polską narrację historyczną, prezentują materialne pamiątki naszej przeszłości, a zatem źródła naszej tożsamości, źródła wartości, które definiują nas jako wspólnotę. W dzisiejszych czasach coraz częściej uświadamiamy sobie znaczenie i wagę takich instytucji nie tylko dla kultury, ale szerzej, dla interesów państwa, dla jego bezpieczeństwa i przyszłości. Dlatego budowa tych instytucji jest dla nas tak ważna.

Ludzie chodzą do muzeów?

W Polsce muzea już dorównują kinom pod względem frekwencyjnym, co jest ogromnym sukcesem. Jest to też z pewnością efekt naszych działań – dużo inwestujemy w wystawy i kolekcje muzealne, nasze muzea są nowoczesne, multimedialne, mają coraz ciekawsze zbiory, współpracują z największymi muzeami na świecie, a to skutkuje wspaniałymi wystawami. Wykreowaliśmy pewien pozytywny snobizm na chodzenie do muzeów.

A zabytki?

Są zaopiekowane i doinwestowane. Poprzedni rząd na renowację zabytków przeznaczał około 90 mln zł rocznie na całą Polskę. My w naszym ministerialnym programie przeznaczamy już 250 mln zł rocznie. A do tego uruchomiliśmy Rządowy Program Odbudowy Zabytków. To ponad 4,3 mld zł dofinansowania dla 8 tys. projektów. Mamy też gotowy projekt ustawy powołującej Narodową Agencję Rewitalizacji Dziedzictwa, która zajmie się największymi i zarazem najtrudniejszymi projektami w tym zakresie. Polska z roku na rok jest coraz piękniejsza. Jestem przekonany, że tę misję rozwoju Polski, w której kluczową rolę pełni także Polonia, będziemy wspólnie kontynuować. Ale żeby tak było, każdy z nas musi pójść na wybory i zagłosować za Polską.

Lista polskich skarbów UNESCO: średniowieczny zespół miejski Torunia

Miasto Kopernika

Najstarsza część miasta została wytyczona w XIII w. przez zakon krzyżacki i w średniowiecznych źródłach jest nazywana wyspą. Krzyżacy w połowie XIII w. zbudowali tam zamek. Toruń, jako miasto, należące do Hanzy, już w średniowieczu odgrywał istotną rolę handlową, co doprowadziło do jego szybkiego rozwoju i rozbudowy. Pierwsze kamienice murowane pojawiły się w końcu XIII w., a 200 lat później już prawie wszystkie były zbudowane z cegły.

Średniowieczny zespół miejski Torunia został wpisany na listę UNESCO w 1997 r.

Toruńskie Stare Miasto to przede wszystkim Ratusz Staromiejski, mury obronne, bramy, baszty, kamienice i pałace mieszczańskie, dwór Świętego Jerzego oraz dwór Artusa, kościoły i spichrze. Poza tym apteki, arsenały, Collegium Maius Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Generałówka, Grzybek, kamienice patrycjuszowskie, Kolegium Jezuickie i Koszary Raclawickie oraz fort twierdzy Toruń. Najpiękniejszą panoramę Starego Miasta Torunia zobaczymy ze statku pływającego po Wiśle. Smakosze wiedzą, że w Toruniu pieką najlepsze na świecie pierniki, a kinomanii na pewno pamiętają kultowy film polski Rejs, kręcony w Toruniu.

Zabytkowe budowle powstawały od XIII w., budowane w stylu północnoniemieckiego gotyku i do dziś otoczone częściowo murami miejskimi, bramami i wieżami obronnymi. Układ ten od siedmiuset lat jest prawie niezmienny. Stojący rynku Ratusz Staromiejski przykuwa uwagę, gdyż jest uważany za jedno z najsłynniejszych osiągnięć architektury

Toruński ratusz, przed którym znajduje się pomnik Mikołaja Kopernika

mieszczańskiej w Europie. Wcześniej był administracyjnym i handlowym centrum, obecnie ma tu siedzibę Muzeum Okręgowe (zbiorach – sztuka gotycka, sztuka sakralna, wyroby artystyczne, dzieła malarstwa polskiego). Do kompleksu ratuszowego należy także dostępna dla zwiedzających 40-metrowa wieża. Przed ratuszem znajduje się pomnik Mikołaja Kopernika. Toruń jest kojarzony najbardziej z postacią wielkiego astronoma, bo jest jego miastem rodzinnym i tutaj przyszły astronom spędził dzieciństwo (w latach 1473-1491). W zabytkowej kamienicy przy ulicy Kopernika jest muzeum jemu poświęcone.

Tuż obok pomnika Mikołaja Kopernika, na jednym z rogów rynku, po 210 latach nieobecności, usadowił się... osioł (1,5 metra wysokości i 2 metrów długości), jako pręgierz służący kiedyś do karania. Dziś stanowi nie lada atrakcję dla maluchów, a też i nieco starszych, którzy z chęcią jego dosiadają i robią sobie zdjęcia.

 POT

 POT

Przygoda w najwyższych polskich górach? Wyrusz na szlak!

Tatrzański Park Narodowy

Tatry mają swój niepowtarzalny urok zwłaszcza zimą

Obejmuje obszar najwyższych polskich gór Tatr oraz kompleksy leśne przylegające do nich od północy. Są to tereny o budowie geologicznej typowej dla gór fałdowania alpejskiego. Charakterystyczne są turnie, ostre granie, jaskinie górskie, urwiste szczyty i liczne jeziora polodowcowe. Najwyższe szczyty osiągają wysokość powyżej 2000 metrów nad poziomem morza, a pierwsze miejsce pod tym względem zajmują Rysy (2499 m n.p.m.).

Istotnym walorem Tatrzańskiego Parku Narodowego są liczne jeziora polodowcowe (nazywane stawami), charakteryzujące się wyjątkową przezroczystością wody. Największe z nich to Morskie Oko (34,5 ha i 50,8 m głębokości) oraz Wielki Staw Polski. Występują tu także wywierzyska i wodospady (największym jest Wielka Sikława – 70 m). Dużą atrakcją są także Wodogrzmoty Mickiewicza.

Tatrzański Park Narodowy jest miejscem występowania wielu chronionych gatunków zwierząt i roślin. Jest stosunkowo dobrze dostępny dla ruchu turystycznego dzięki znakowanym i dobrze zagospodarowanym szlakom turystycznym.

Długość szlaków turystycznych to ponad 240 km. Turystyka narciarska – kilkadziesiąt kilometrów tras. Trasy zjazdowe, narciostady, skocznie narciarskie, trasy biegowe, tor lodowy, stok slalomowy. Kolej linowa kabiniowa, wyciągi krzeselkowe, orczykowe. Taternictwo i sport paralotniowy. Kilka tras rowerowych oraz ścieżki dydaktyczne.

Symbolem Tatrzańskiego Parku Narodowego jest kozica

OKIEM PUBLICYSTY

 Waldemar Biniński
Redaktor Naczelny
„Kuryera Polskiego”

Conectivity po polsku

Właśnie jem śniadanie w bydgoskiej Katarynce i próbuję opisać wydarzenie, które wspaniale mogłoby służyć polskiej narracji za granicą. Wracam bowiem ze Światowego Forum Mediów Polonijnych, które miało miejsce w Warszawie w dniach 22-24 września. 65 dziennikarzy z ponad 17 państw wliczając w to Australię, Stany Zjednoczone, Kazachstan, Azerbejdżan, Ukrainę, Litwę, Białoruś i kraje Europy zachodniej spotkali się, aby wymienić doświadczenia i opracować strategię: jak być zauważonym w Polsce? Stan ten trwa praktycznie od 1989 roku, gdzie media w Polsce przestały za uważać, że polska narracja za granicą mogłaby być promowana przez media polonijne, gdyby traktowano je poważnie. Przypominam tylko, że w okresie komunizmu media polonijne jako jedyne przekazywały Polakom i światu prawdziwy obraz Polski pod sowiecką okupacją. Można tutaj wymienić wiele utytułowanych nazwisk, wśród których warto wymienić Jacka Kalabińskiego i jego rewelacyjne tłumaczenie oraz brawurowe wystąpienie Lecha Wałęsy przed publiką amerykańską, które wygłosił w amerykańskim Kongresie: „My naród” („We the people”). Niewielu dzisiejszych dziennikarzy w Polsce mogłoby popisać się takim angielskim i retoryką w przekazie dla świata Anglosasów. Takich dziennikarzy byłoby znacznie więcej, gdyby polskie teraz już niepodległe państwo poważnie podchodziło do promocji Polski za granicą. Jaki jest stan polskiego dziennikarstwa poza Polską pokazało właśnie to forum, które zaistniało tylko dlatego, że minister Dziedzic przydziela bardzo skromne fundusze, aby takie wydarzenia się odbywały. Dziękujemy. Stan polskiego dziennikarstwa za granicą jest fatalny. Bywa tak, że po upadku danego medium redaktorzy po prostu nie mają pracy. Portale, gazety utrzymywane są głównie z pieniędzy samych dziennikarzy. Wizyty polityków z Warszawy zamiast pomóc środowiskom polonijnym w ich integracji dokładnie dzieli to środowisko. Relacje mediów warszawskich o życiu Polonii wplecione są w powielającą się kalkę, że w przekazie musi być zdjęcie polityka, jego nazwisko, dzieci i uśmiechnięte dziewczyny w strojach łożwickich lub góralskich. W taki to sposób utrwalany jest w Polsce obraz Polonii – prostych, niedoinformowanych ludzi, pomimo faktów, które mówią coś innego. Kiedy inne państwa współpracują ze swoimi diasporami ekonomicznie i politycznie, my utrwalamy w Warszawie i na świecie cepeliowski wizerunek Polaków za granicą. Wrócimy jednak do forum. Za brakło na nim tych, którzy za pieniądze polskiego podatnika są odpowiedzialni za współpracę z Polonią. Warszawskie media od wielu już lat nie są zainteresowane tematem Polonii, co podkreślam wyraźnie w tym tekście: mówimy o 20-milionowej polskiej diasporze, która nie funkcjonuje w polskim krwioobiegu. Najbardziej poruszające były historie naszych rodaków ze wschodu: z Białorusi, Ukrainy i Kazachstanu. Relacje Ani Paniszewy, aresztowanej przez reżim Łukaszenki, która w bardzo emocjonalnej relacji przypominała, że polscy dziennikarze z Białorusi ciągle czekają na pomoc. Relacje dziennikarek z Ukrainy, które mówiły o pomocy dla Ukrainy, ale mówiły też o pomocy dla Polaków na Ukrainie, której ciągle brakuje. Polacy z Kazachstanu ciągle czekają na repatriację, której nie ma. Szkoda, że te zagadnienia nie znajdują się w kampanii wyborczej.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

PRAWO BEZ TAJEMNIC

Jowita Wysocka
Kravitz, Esq.

Odpowiedzialność rodziców za młodych kierowców

Statystyki dotyczące prowadzenia pojazdów przez nastolatków mówią, że ryzyko wypadku jest bardzo duże. Jest to spowodowane rozproszeniem przez osoby towarzyszące, skupieniem na komórce, brakiem doświadczenia, szybką jazdą i warunkami atmosferycznymi.

Nawet najbardziej odpowiedzialni młodzi kierowcy są narażeni na większe ryzyko spowodowania wypadku samochodowego. Najczęstsze

przyczyny to odwrócenie uwagi od drogi oraz brak doświadczenia. Nastolatki nie zawsze wiedzą, jak reagować w różnych warunkach i sytuacjach na drodze. Czasami nie zdają sobie sprawy, jak śliska może być droga podczas deszczu, albo nie wiedzą, jak bezpiecznie uniknąć wypadku. Ponadto mogą nie być przyzwyczajeni do jazdy w korku, gdzie spoglądanie na telefon nawet przez ułamek sekundy może spowodować uderzenie w tył innego pojazdu.

Rodzice ponoszą zawsze prawną odpowiedzialność za nieletnich kierowców

Na Florydzie nastolatki mogą uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdu w wieku 15 lat. Jeśli nie mają ukończonych 18 lat, muszą złożyć oświadczenie o wyrażeniu zgody rodziców, które stwierdza, że rodzic lub osoba dorosła powyżej 21 lat będzie cały czas z nimi w samochodzie. Rodzic, opiekun lub „inna odpowiedzialna osoba dorosła w wieku co najmniej 21 lat” musi zaświadczyć, że osoba ubiegająca się o prawo jazdy zaliczyła 50 godzin jazdy (z tego 10 godzin jazdy w nocy). To oświadczenie oznacza, że rodzic przyjmuje na siebie pełną odpowiedzialność prawną za dziecko podczas prowadzenia samochodu.

Prawo na Florydzie mówi, że rodzic lub opiekun jest prawnie odpowiedzialny za nieletniego kierowcę, i może zostać pozwany do sądu, jeśli dziecko spowoduje wypadek. Prawo ustala również, że zarówno rodzic, jak i dziecko, ponoszą wspólną odpowiedzialność. Oznacza to, że każdy z nich może być w 100%

odpowiedzialny za pełną sumę szkód.

Rodzice mogą również ponosić całkowitą odpowiedzialność za kierowców powyżej 18 lat

Odpowiedzialność rodzica za spowodowanie wypadku niekoniecznie kończy się w momencie, gdy nastolatek kończy 18 lat. Rodzice lub inni właściciele pojazdów, którzy pozwalają innym korzystać z ich pojazdu, mogą w dalszym ciągu odpowiadać za zaniedbanie kierowcy.

W 1920 roku Sąd Najwyższy Florydy orzekł w sprawie Southern Cotton Oil Co. vs. Anderson, że pojazdy silnikowe są z natury niebezpieczne, a właściciele pojazdów mogą ponosić odpowiedzialność za sposób, w jaki są używane. Odpowiedzialność może obejmować każdego, kto korzysta z pojazdu za zgodą właściciela. Na przykład: jeśli dziecko na studiach wraca do domu rodziców podczas przerwy i powoduje wypadek, prowadząc ich samochód, rodzice mogą ponieść pośrednią odpowiedzialność za obrażenia drugiej osoby.

 Archiwum WEM

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Jowita Wysocka Kravitz jest prawnikiem zajmującym się prawem powypadkowym i zaniedbaniami medycznymi. Jest współnikiem w kancelarii prawnej Kravitz Law Group i posiada licencję na wykonywanie zawodu prawnika na Florydzie, w Massachusetts i w Nowym Jorku.
Kravitz Law Group, P.A., PO Box 83, St. Petersburg, FL 33731, Phone: 888-554-9998, Cell: 727-677-8804, Fax: 888-228-2009

ANDREW WIECZORKOWSKI, P.A.

SPRAWY: ROZWODOWE • RODZINNE • SPADKOWE (USA) • WYPADKI DROGOWE • TESTAMENTY • TRUST • IMIGRACYJNE

SZUKASZ POMOCY PRAWNEJ?

ZADZWOŃ – POMOŻEMY CI WALCZYĆ O TWOJE PRAWA.

 727-726-1200

Pierwsza konsultacja GRATIS. Mówimy po polsku!

2474 Sunset Point Road, Clearwater, FL 33765
E-mail: awlawyeradvice@gmail.com, www.lawyeradvice.com

PIJAWKI

STAWIANIE MEDYCZNYCH PIJAWEK

- Pijawki na wszelkie schorzenia
- Zadzwon – dowiesz się jak pijawki mogą Ci pomóc
- Pijawki pochodzą z hodowli – UŻYWANE SĄ JEDNORAZOWO

NOWO OTWARTY GABINET W SARASOCIE!

Zadzwoń po więcej informacji i aby umówić wizytę:

646-460-4212

Usługi przy zakupie, sprzedaży i zarządzaniu wakacyjnych domów na Florydzie

Izabella Jankowski
REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group

Kontakt: **630-617-5673**
izabella.h.jankowski@gmail.com
www.LaCasaVacations.com

**Największa
Baza Polskich
Biznesów
na Florydzie**

*Sponsorowana
przez adwokata
Agnieszkę Piasecką,
Esq.*

www.PolishFloridaBiz.com

Aby reklamować się za darmo, wyślij e-mail z proponowaną treścią ogłoszenia
i zdjęciem na adres: freepolishdirectory@yahoo.com

Wystartowała szybka kolej między Orlando a Miami

Szybkie połączenie

 Archiwum WEM

Ruszyło połączenie szybkiej kolei Brightline łączące Orlando i Miami, a także inne popularne miasta na południu Florydy.

Po dwóch opóźnieniach 22 września oficjalnie uruchomione zostało długo oczekiwane połączenie kolejowe Brightline. Podróżni mogą teraz dzięki niemu podróżować na trasie Orlando-Miami. Na trasie pociągu znajdują się także inne popularne miasta na południu Florydy.

Brightline to usługa szybkiej kolei pasażerskiej na Florydzie. Na początku tego roku przeszła ona do historii jako najszybsza na południowym wschodzie, osiągając prędkość 200 km/h. Obecnie obsługuje ona połączenia w Orlando, Miami, Aventura, Fort Lauderdale, Boca Raton i West Palm Beach. W najbliższej przyszłości do listy tej ma też dołączyć Tampa.

Stacja Brightline w Orlando zlo-

Ceny biletów w jedną stronę zaczynają się od \$79

kalizowana jest w sąsiedztwie Terminalu C na Międzynarodowym Porcie Lotniczym w Orlando (MCO). Dokładnie pod adresem 10705 Jeff Fuqua Blvd. South, Orlando, Floryda 32827.

Jeśli chodzi o koszty podróży koleją Brightline, będą się one zaczynać od 79 dolarów za bilety SMART

w jedną stronę. Za bilet PREMIUM w jedną stronę trzeba będzie zapłacić co najmniej 149 dolarów.

Podróż pociągiem Brightline ze stacji Orlando do stacji Miami będzie trwała 2 godziny i 59 minut. Z trasę z Orlando do West Palm Beach pociąg pokona w 2 godziny.

Lotniska na Florydzie najlepsze w kraju

Odlotowy ranking

 TPA

Pasażerowie linii lotniczych docenili w tym roku lotniska na Florydzie. Znalazły się one w czołówce zestawienia przygotowanego przez J.D. Power.

Jak pokazuje opublikowany 20 września raport stworzony przez J.D. Power ogólna ocena lotnisk, wystawiona przez pasażerów linii lotniczych, poprawia się pomimo problemów, jakie ostatnio nękały podróżnych. W zestawieniu danych North American Airport Satisfaction Study znalazły się także lotniska z Florydy. Są one jednymi z lepiej ocenianych.

Jak wykazało badanie, w tym roku podróżni byli bardziej zadowoleni z obsługi w portach lotniczych. Głównym problemem, na jaki wskazywali, nadal pozostaje jednak zatłoczenie.

Port lotniczy w Tampie zajął 1. miejsce w zestawieniu dużych lotnisk

Jak w badaniu wypadły lotniska na Florydzie? W kategorii największych portów lotniczych 5. miejsce zajął Miami International Airport (MIA). Wśród dużych lotnisk najlepsze okazało się Tampa International Airport (TPA). Zajął 1. miejsce w rankingu.

W kategorii portów lotniczych średniej wielkości docenione zostały Southwest Florida International Airport (RSW) i Palm Beach International Airport (PBI). Zajął odpowiednio miejsce 2. i 4. w czołówce.

Rosną ceny benzyny na Florydzie Padnie rekord?

Ceny benzyny na Florydzie wzrosły w pierwszej połowie września, a średni koszt galonu wyniósł 3.69 dolara – o 8 centów więcej niż w niedzielę, 10 września.

„Światowe dostawy paliwa nadal się kurczą, wywierając presję na wzrost cen ropy, a co za tym idzie, cen benzyny” – przekazał Mark Jenkins, rzecznik The Auto Club Group (AAA). Z powodu cięć produkcji ropy przez OPEC, cena ropy w USA zatrzymała się w piątek 15 września na poziomie 90.77 dolarów za baryłkę, co stanowi najwyższą cenę w tym roku.

Co to oznacza dla Florydy? Mieszkańcy stanu wydają średnio 55 dolarów na napełnienie baku. Niedzielną średnią dla stanu pozostała jednak o 16 centów niższa od tegorocznego rekordu – 3.85 dolara za galon.

Cena benzyny w USA zaliczyła tegoroczny rekord wysokości

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond

**POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.**

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsenność, Moczenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

**24 LATA DOŚWIADCZENIA.
TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.**

 250.480.7899

WWW.LESZEKRICHMOND.COM

JESTEM by POMÓC

Okresy, w których florydzki parki jest najmniej i najbardziej zatłoczony

Kiedy najlepiej wybrać się do Disney World?

 Disney World

O tym, jak zatłoczony potrafi być Walt Disney World wie chyba każdy fan bajkowego miejsca. Każdego roku przez jego bramy przechodzi ponad 58 milionów ludzi. Jak się okazuje, są jednak dni, w których florydzką atrakcję odwiedza nieco mniejsza liczba turystów. Kiedy wypadają?

Odpowiedzi na to pytanie postanowił udzielić serwis turystyczny Disneya – MagicGuides. Twórcy raportu przeanalizowali dane dotyczące frekwencji w parkach, linii przejazdów, zatłoczenia i temperatury. Na tej podstawie wytypowali najlepsze dni w nadchodzącym roku na odwiedzenie Disney World, a także trzech pozostałych parków tematycznych Disneya w środkowej Florydzie: Epcot, Animal Kingdom i Hollywood Studia.

Jak się okazuje, najlepszymi dniami na wizytę w disneyowskich

Co roku Disney World na Florydzie odwiedza niemal 60 milionów turystów

parkach mogą być wtorki, środy i czwartki. Są one zwykle nieco mniej zatłoczone. Podobnie lipiec i sierpień – ze względu na wysokie temperatury panujące w stanie.

Równocześnie MagicGuides opublikowało dane dotyczące naj-

bardziej zatłoczonych dni w parku Disneya w Orlando. Są to: 2 stycznia – tuż przed tygodniem Dnia Prezydenta, około miesiąc po Święcie Pracy, tydzień po Święcie Dziękczynienia aż do tygodnia poprzedzającego Boże Narodzenie. AM

Prywatna kolej alternatywą dla transportu publicznego?

 Brightline

Floryda ma za sobą pierwszy test sprawdzający, czy prywatne połączenia szybkimi pociągami pasażerskimi sprawdzą się w Stanach Zjednoczonych. Mowa tu o uruchomieniu nowej linii Brightline na Florydzie. W piątek 22 września kursowanie rozpoczął nowy pociąg między Miami a Orlando, osiągając prędkość 200 km/h.

Właściciel Brightline, Fortress Investment Group, zainwestował 5 miliardów dolarów wierząc, że ostatecznie 8 milionów ludzi rocznie postawi na 3,5-godzinny i 378-kilometrową trasę między największymi ośrodkami turystycz-

nymi stanu. Podróż będzie około 30 minut krótsza niż dotychczasowy średni czas przejazdu między obydwojmi miastami. Firma pobiera od pasażerów podróżujących 158 dolarów za podróż w obie strony w klasie biznes i 298 dolarów w pierwszej klasie, przy czym rodziny i grupy mogą kupić cztery bilety w obie strony za 398 dolarów. Codziennie odbywać się mają 32 kursy.

Firma Brightline – która w 2018 roku uruchomiła przejazd na odcinku 112 km między Miami a West Palm Beach – oferuje pierwszą od stulecia prywatną międzymiastową usługę pasażerską w USA. AM

Dzięki uruchomieniu we wrześniu nowego połączenia kolejowego trasę między Miami i Orlando będzie można pokonać w 3,5 godziny

Minimalna płaca w górę

Od soboty 30 września godzinowa stawka minimalna na Florydzie poszła w górę. W ramach zatwierdzonej przez wyborców zmiany przepisów podnoszącej płacę minimalną na Florydzie, wzrosła ona o dolara z końcem września z 11 do 12 dolarów za godzinę.

Przypomnijmy, że 3 listopada 2020 roku wyborcy z Florydy zatwierdzili 2. poprawkę, która zmienia konstytucję Florydy w celu wprowadzenia do niej stopniowego podwyższenia stawki minimalnej do 15 dolarów za godzinę do roku 2026. Według dyrektora generalnego Florida Policy Institute, Sadafa Knighta, w momencie głosowania płaca minimalna na Florydzie wynosiła 8,65 dolara za godzinę, czyli znacznie poniżej dochodu wystarczającego na życie. Według Knighta z pierwszej podwyżki płacy minimalnej do 10 dolarów za godzinę w 2021 roku skorzystało około 600,000 pracowników w całym stanie. AM

TEACHERS
federal credit union

Grażyna Maciejewska
Mortgage Loan Officer

C: 203-948-6084
E: grazynam@teachersfcu.org

NMLS # 773354
Lending in almost all states.

AKADEMIA MALUCHA

PRZY POLSKIEJ SZKOLE W CLEARWATER

Zaprasza wszystkie dzieci od 3 do 5 lat

Otwarta od poniedziałku do piątku od 9:00 do 12:00

Oplata już od \$30 /dzień

Nie czekaj!

ZAPISY TRWAJĄ

NASZ ADRES:
1521 N SATURN AVE
CLEARWATER
33755

LICZBA MIEJSC OGRANICZONA !!!

INFORMACJE: AKADEMIAMALUCHAFL@GMAIL.COM

„SWOIM ŻOŁNIERZOM Z AMERYKI OSWOBODZONA POLSKA”

Krzyż Żołnierzy Polskich z Ameryki

Chcąc dać wyraz uznaniu, jakim Polska darzyła zasługi wojenne członków wychodźstwa ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, już 1 kwietnia 1920 r. marszałek Józef Piłsudski zatwierdził specjalne, okolicznościowe odznaczenie. Jego wizerunek jest do dzisiaj wykorzystywany w działalności polonijnych środowisk kombatanckich w Stanach Zjednoczonych.

Ponad 20 tysięcy polskich żołnierzy ochotników mieszkających w USA i Kanadzie wniosło znaczący wkład w odzyskanie i utrzymanie przez Polskę niepodległości w latach 1918–1920. Najpierw na zachodnim froncie I wojny światowej, a następnie już w Polsce, dali przykład zaangażowania oraz bohaterstwa. W ich szeregach biło się wielu członków Związku Sokółów Polskich z Ameryki. Dla wyróżnienia i upamiętnienia ich walki zostało ustanowione specjalne pamiątkowe odznaczenie – Krzyż Żołnierzy Polskich z Ameryki.

Dla Ojczyzny ratowania...

Już od końca 1917 r. Polacy przeszkoleni w obozach na terenie Kanady systematycznie przybywali drogą morską do Europy, zasilając szeregi Armii Polskiej we Francji, nazywanej Błękitną Armią lub Armią Hallera. W lipcu 1918 r. stoczyli ciężkie boje z Niemcami w Szampanii, pod Saint-Hilaire-le-Grand. Wiosną 1919 r. wszystkich żołnierzy wyposażonych w nowoczesny sprzęt wojskowy przewieziono kolejną do Polski.

Udział amerykańskich polonusów w wysiłku militarnym odradzającej się Polski najbardziej zaznaczył się podczas wojny z Zachodnioukraińską Republiką Ludową oraz Rosją bolszewicką. Najlepszym przykładem ich wkładu w zwycięstwo w 1920 r. są walki 13. Dywizji Piechoty na Kresach Południowo-Wschodnich Rzeczypospolitej.

Uniemożliwiła ona zdobycie Lwowa przez 1. Armię Konną, odpierając jej kolejne ataki i zadając bolszewikom dotkliwe straty. Już po Bitwie Warszawskiej, we

wrześniu 1920 r., ścigała wojska Siemiona Budionnego, a potem uczestniczyła w ofensywie na Wołyniu. Żołnierze zza oceanu brali ponadto udział w przejmowaniu terenów Pomorza z rąk Niemców oraz jego zabezpieczeniu.

Ojczyzna swemu obrońcy

Chcąc dać wyraz uznaniu, jakim Polska darzyła zasługi wojenne członków wychodźstwa ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, już 1 kwietnia 1920 r. marszałek Józef Piłsudski zatwierdził specjalne, okolicznościowe odznaczenie. Było to spowodowane również demobilizacją części roczników żołnierzy z Ameryki i ich powrotem do domu. Należy podkreślić, że polscy żołnierze mogli nosić jedynie odznaki zatwierdzone przez Naczelnego Wodza. Krzyż posiadał wyłącznie charakter pamiątkowy, niedający ich właścicielom żadnych profitów. Nazwa odznaczenia była kilkukrotnie modyfikowana. W wojskowych rejestrach można odnaleźć określenia: „Krzyż Zdemobilizowanych Hallerczyków”, „Krzyż Ochotników Polskich z Ameryki” lub „Odnaka swoim żołnierzom z Ameryki-Odrodzona Polska”.

Była to odznaka o wymiarach 55x55 mm, wykonywana z wytłaczanej miedzianej blachy. Posiadała formę heraldycznego krzyża w typie strzałkowym, o ostro ściętych końcach, z orłem w koronie pośrodku. Przestrzeń pomiędzy jej ramionami wypełniona została wychodzącymi na zewnątrz promieniami. Na ramionach krzyża umieszczono napis: „SWOIM

1. Odnaka pamiątkowa Krzyża Żołnierzy Polskich z Ameryki – wersja późniejsza
2. Odnaka pamiątkowa Krzyża Żołnierzy Polskich z Ameryki, 1920 r.
3. Przypinka z odznaką pamiątkową Krzyża Żołnierzy Polskich z Ameryki, I poł. XX w.
4. Odnaka pamiątkowa Krzyża Żołnierzy Polskich z Ameryki (egzemplarz bez wstążki), 1920 r.

ŻOŁNIERZOM Z AMERYKI OSWOBODZONA POLSKA”.

Z kolei na wychodzących promieniach wytłoczono kolejne etapy szlaku bojowego: „SZAMPANJA”, „LWÓW”, „WOŁYŃ”, „POMORZE”. Odwrotna strona odznaczenia pozostała gładka. Integralnym elementem krzyża była wstążka o szerokości 2,5 cm, składająca się z dwóch pasów w kolorach białym i czerwonym, która przepleciona była przez wycięcia w środku odznaczenia. Ta wersja Krzyża Żołnierzy Polskich z Ameryki wykonywana była w zakładzie warszawskiego grawera Józefa Chylińskiego. Wytworzono kilkadziesiąt tysięcy egzemplarzy tego odznaczenia. W późniejszym okresie wykonywana była wersja zmodyfikowana. Zmniejszono w

niej wymiary krzyża (40x40 mm), dodano złączenie oraz pokryto białą emalią jego ramiona.

Większość z wyprodukowanych odznaczeń została przyznana tysiącom żołnierzy, którzy jeszcze podczas wojny polsko-bolszewickiej lub po jej zakończeniu powrócili do USA i Kanady. W latach 30. Krzyż Żołnierzy Polskich z Ameryki został uznany za oficjalne odznaczenie Rzeczypospolitej. Jego wizerunek jest do dzisiaj wykorzystywany w działalności polonijnych środowisk kombatanckich w Stanach Zjednoczonych, zwłaszcza Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce.

PYTANIA DO ADWOKATA

Agnieszka Piasecka
Attorney
& Counselor
at Law

PRAWO NA FLORYDZIE

Mecenas Agnieszka Piasecka odpowiada na wybrane pytania czytelników na tematy prawne. Dla ochrony prywatności, imiona osób i niektóre fakty zostały zmienione.

Jestem starszą osobą i mieszkam na Florydzie, ale posiadam w Polsce majątek i konta bankowe. Ze względu na wiek nie mogę często podróżować do Polski i chciałabym udzielić osobie mieszkającej w Polsce pełnomocnictwa do wszystkich czynności prawnych w Polsce. Czy mogę to załatwić na Florydzie, czy też muszę udać się z tym do konsulatu? Czy jest to bezpieczne?

Maria z Clearwater, FL

Droga Pani Mario

Może Pani załatwić sprawę udzielenia pełnomocnictwa przed notariuszem na Florydzie bez konieczności podróży do konsulatu polskiego. Pełnomocnictwo takie można sporządzić od razu w języku polskim, podpisać przed polskojęzycznym notariuszem, a następnie opatrzyć klauzulą apostille. Pełnomocnictwo do Polski najlepiej przygotować zgodnie z wymogami prawa polskiego co do jego treści, natomiast jego forma powinna być zgodna z prawem Florydy. W celu ustalenia, jakie informacje powinny być wyszczególnione w polskim pełnomocnictwie, zalecam skonsultować się z adwokatem znającym prawo polskie. Moja kancelaria może pomóc w przygotowaniu takiego pełnomocnictwa oraz w uzyskaniu do niego klauzuli apostille uwiarygodniającej uprawnienia notariusza. Na Florydzie organem wydającym klauzulę apostille jest Departament Stanu. Dokument opatrzony certyfikatem apostille może być przedłożony właściwym władzom, urzędom i in-

stytucjom innego państwa bez konieczności dodatkowej legalizacji w konsulacie. Poprawnie sporządzone i notaryzowane pełnomocnictwo opatrzone klauzulą apostille pozwoli Pani uniknąć konieczności podróży do Polski.

Jeżeli natomiast chodzi o kwestię bezpieczeństwa udzielenia osobie trzeciej pełnomocnictwa do wszystkich czynności prawnych, to należy pamiętać, że podpisując ten dokument, upoważnia Pani inną osobę do działania w Pani imieniu bez Pani zgody i nadzoru sądu. Na mocy pełnomocnictwa do wszystkich czynności prawnych pełnomocnik ma możliwość zarządzania wszystkimi sprawami finansowymi i osobistymi mocodawcy, czyli osoby udzielającej pełnomocnictwa. Na przykład pełnomocnik ma prawo zarządzać, zbywać, sprzedawać i przekazywać w formie darowizny nieruchomości i mienie osobiste mocodawcy, otwierać i zamykać jego rachunki bankowe oraz z nich korzystać, w tym wypłacać pieniądze z rachunków bankowych mocodawcy, podpisywać w jego imieniu deklaracje podatkowe, zawierać i

rozwiązywać umowy prawne, zaciągać długi i przekazać majątek mocodawcy jako zabezpieczenie, jeśli pełnomocnik pożyczka pieniądze w jego imieniu. To tylko niektóre z uprawnień, jakie mocodawca przekazuje swojemu pełnomocnikowi. W niektórych przypadkach, pełnomocnik ma prawo do otrzymania rozsądnej zapłaty za usługi świadczone na podstawie pełnomocnictwa.

Tak więc niezwykle ważne jest, żeby zachować ostrożność w udzielaniu pełnomocnictwa, a osoba wyznaczona na pełnomocnika powinna być osobą, którą się bardzo dobrze zna i której się całkowicie ufa. Być może nie jest konieczne udzielanie tej osobie pełnomocnictwa do wszystkich czynności prawnych i wówczas bezpieczniej jest zawęzić zakres spraw, do których się tę osobę upoważnia. Przygotowanie tego ważnego dokumentu najlepiej zlecić doświadczonemu prawnikowi. W celu uzyskania dodatkowych informacji w tym temacie zapraszam również do wysłuchania moich podcastów dostępnych na stronie www.PiaseckaLaw.com.

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Agnieszka Piasecka jest polskim adwokatem w Clearwater posiadającym licencję do praktykowania prawa na Florydzie. Urodziła się i wychowała w Polsce. Uzyskała swój pierwszy dyplom prawa z wyróżnieniem na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Na Florydzie uzyskała doktorat prawa z wyróżnieniem Cum Laude na Stetson University College of Law.

Studiowała również prawo międzynarodowe w Holandii na Uniwersytecie Tilburg. Agnieszka Piasecka posiada liczne wyróżnienia nadawane za doskonałe recenzje klientów, w tym coroczną nagrodę Avvo: „Clients Choice Award”. Ma w sumie ponad 200 pozytywnych opinii klientów na niezależnych stronach google oraz avvo.com.

Agnieszka Piasecka mówi biegle po polsku i oferuje bezpłatną pierwszą konsultację prawną.

Adres biura: 13575 58th Str. N., Clearwater, FL 33760, tel. 727-538-4171 lub 813-786-3911. Więcej informacji na powyższy temat można znaleźć na stronie:

www.PiaseckaLaw.com.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

TERAZ

CODZIENNIE

BIAŁY ORZEŁ ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Michał Probierz został nowym trenerem reprezentacji Polski w piłce nożnej

PZPN stawia na Polaka

Michał Probierz otrzymał od Cezarego Kuleszy, szefa PZPN-u, namaszczenie na trenera reprezentacji Polski. Zadanie ma niełatwe – odbudować morale kadry i awansować z nią na przyszłoroczne Euro.

– Dwadzieścia lat pracowałem na to, aby zostać selekcjonerem. Apeluję, by dać mi możliwość spokojnej pracy, byśmy wszyscy dążyli do jednego celu: awansu – mówił nowy trener reprezentacji, który 24 września skończył 51 lat.

Były coach m.in. Jagiellonii Białystok (jej szefem był wówczas Kulesza), ostatnio trener kadry młodzieżowej, w walce o posadę pokonał Marka Papszuna, który doprowadził do mistrzostwa Polski Raków Częstochowa. Probierz na stanowisku zastąpił Fernando Santosa, który w eliminacjach do Euro zaliczył z naszą drużyną bolesne porażki z Mołdawią, Albanią i wytrzymał na stanowisku 232 dni.

W grupie eliminacyjnej do Euro, z Czechami, Albanią, Mołdawią i Wyspami Owczymi, Polacy zdobyli tylko 6 punktów w 5 meczach i zajmują 3 miejsce w stawce. Bezpośredni awans na niemiecki czempionat jest mało realny. Biało-Czerwonych czekają raczej baraże. W październiku przed nimi mecze z Wyspami Owczymi (12.10) i Mołdawią (15.10).

Probierz pracował m.in. w Widzewie Łódź, Jagiellonii Białystok, Wiśle Kraków i Cracovii. Jako trener zaliczył w ekstraklasie 468 meczów. Z Jagiellonią i Cracovią zdobył Puchary i Superpuchary Polski. Z „Jagą” uzyskał też wice-mistrzostwo kraju. Jako piłkarz Ruchu Chorzów i Górnika Zabrze rozegrał ponad 200 meczów ekstraklasie.

 TOMASZ RYZNER

Michał Probierz ma zadanie „posprzątać” po Fernando Santosie i awansować na Euro

Polki ograły USA, Włochy i zdobyły olimpijski awans

Siatkarki jadą do Paryża!

 pzps.pl

Polskie siatkarki nie posiadały się z radości po awansie na igrzyska olimpijskie

Po 16 latach reprezentacja Polski w siatkówce kobiet znów zagra na igrzyskach olimpijskich. Drużyna trenera Stefano Lavariniego wywalczyła bilety do Paryża w turnieju kwalifikacyjnym w Łodzi.

Porażka 2:3 z Tajlandią pomieszała szyki naszej drużynie, ale nie zachwiała wiarą w ostateczny sukces. Polki musiały wygrać i robiły to; ograły Niemki 3:2 (20:25, 27:25, 25:21, 22:25, 15:12), Stany Zjednoczone 3:1 (27:25, 16:25, 25:23, 25:16) i na koniec, w meczu o wszystko, Włoszki 3:1 (15:25, 26:24, 25:23, 25:21). Awans z naszymi zawodniczkami fetowało w Atlas Arenie 11 tysięcy kibiców.

Awans, także z bilansem 6:1, zdobyły Amerykanki, a Italia szansy na grę w stolicy Francji musi upatrywać w wysokim miejscu w rankingu FIVB. Kolejne miejsca w turnieju zajęły: Tajlandia, Niemcy, Słowenia, Kolumbia, Korea Południowa,

Dla Polski IO w Paryżu będą czwartymi w historii. Wcześniej Biało-Czerwone zagrały w Tokio 1964 roku, Meksyku 1968 roku, gdzie zdobywały brązowe medale, oraz w Pekinie w 2008 roku (miejsca 9-12).

 TOM

Zwycięzca Ligi Mistrzów zagra w Warszawie

Gwiazdy na PGE Narodowym

Za niespełna rok na stadionie PGE Narodowym w Warszawie odbędzie się spotkanie o piłkarski Superpuchar Europy. Zmierzy się w nim triumfator Ligi Mistrzów ze zwycięzcą Ligi Europy.

– To dowód wielkiego zaufania ze strony UEFA. Jesteśmy dla społeczności piłkarskiej w Europie wiarygodnym i sprawdzonym

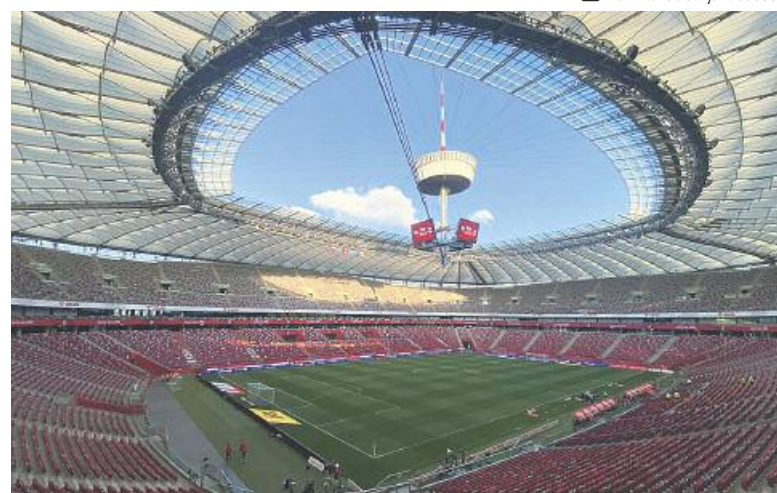
partnerem – powiedział Cezary Kulesza, prezes PZPN-u. – Na ten mecz będzie patrzył cały świat. To wielki sukces polskiej federacji – dodał prezes PZN.

Będzie to trzeci raz, gdy na polskim stadionie zostanie rozegrany mecz o europejskie trofeum w piłce klubowej. Dotąd nad Wisłą odbyły się dwa finały Ligi Europy. W 2015 roku na PGE Narodowym Sevilla FC wygrała z

Dnipro Dniepropietrowskiem 3:2, a w 2021 roku na Polsat Plus Arenie w Gdańsku Villarreal CF pokonał Manchester United po serii rzutów karnych 11:10 (1:1 po 120 minutach).

Warto dodać, że w sezonie 2024/2025 finał Ligi Konferencji Europy odbędzie się na stadionie Tarczyński Arena we Wrocławiu.

 TOM

 PGE Narodowy/facebook

PGE Narodowy w Warszawie należy do najnowocześniejszych stadionów Europy

„W drodze do Kazachstanu” (1)

 Archiwum autora

Rodzinie Dyjaczyńskich przypadło miejsce na górnych deskach, umocowanych wzdłuż wagonu. Prycze na dole zajmowali Grappowie – rodzina niemiecka. Cisi, milczący, dbający o porządek. Prawie niewidoczni. Czasami wydawało się, że na dole nikogo nie ma. Wgramoliwszy się na górę, Ewa odgradzała się od sąsiadów podwieszonymi od nóg do wezgłowia ściereczkami. Powstawało coś w rodzaju psiej budy, różniącej się od prawdziwej nieco większymi rozmiarami. Ale właśnie ta możliwość odseparowania się od innych, choćby na krótki oddech, cieszyła i uspokajała Ewę. Kładła przy sobie pięcioletnią Wiktoria, trzyletnią Józję i roczną Rozalkę, a jeżeli syn, dziewięcioletni Mikołaj, nie dyżurował z ojcem przy krowie – to i jego. Teraz, przygryzając kawałek chusty, Ewa odwróciła się do ściany – cichutko i gorzko zapłakała. Zresztą tutaj, w wagonie, wielu lato żyło i użalało się na zły los. Opatkiwali swoje domy, swoją ziemię, ojcowiznę, opuszczoną pewnie już na zawsze. Płakali nie wstydząc się też. Chwile słabości nikogo nie wystawiały na pośmiewisko, nikt z nich nie szydził. A Ewa po tym, jak się już do woli napłakała, w rytm jednostajnego i równomiernego stukotu kół pociągu, gnającego w nieznaną coraz dalej i dalej, znowu wróciła myślami do minionych lat.

Wspomnieniami sięgnęła do dnia ślubu. Wpłynęła na to ciągną nieobecność jej męża, Józefa. On, jak i reszta mężczyzn, najczęściej przebywał w brudnym i roztrzęsionym wagonie dla bydła. Dzień i noc pilnował Krasuli, jedynej krowy karmicielki, którą pozwolono im zabrać z własnej zagrody do dalekiego i nieznanego kraju – do Kazachstanu. Poza tym wagon bydłocy różnił się od wagonów, w których stłoczeni byli ludzie jedynie tym, że nie było w nim przycz do spania. Gdyby z krową coś się stało...

– Panie Boże, uchwaj – nabożnie i z łękami przeżegnała się Ewa, odganiając nachodzącą w nieodpowiedniej chwili dręczące nocne myśli, które jak najszybciej skierowała na coś jasnego i przyjaźnie oswojonego – na minionie życie na wolności. Tamto życie na wolności nie było, być może, aż takie znów wspaniałe i bogate, jakby się tego pragnęło. Minęło dopiero parę lat, jak w państwie sowieckim skończyła się straszliwa wojna domowa. Jednak na weselu Ewy bawiono się aż trzy dni. Stół zastawiony był małymi i dużymi butelkami samogonu z buraków i żyta. Na talerzach piętrzyły się kielbasy, nęciły sałatki, galaretki, ciasta.

– Józek, nie przejmuj się! Nie ma się czego krępować, że wchodzisz do mojego domu bez ojcowizny – mówił śpiewną kresową polszczyzną, nieco już podchmielony ojciec panny młodej Franciszek Jasiński, poprawiając wspaniałe, rudawe wąsy. – Widziałem te piece, które stawiał ukraińskim gospodarzom. Każdy widzi, że masz niezły fach w ręku. Jesteś dobrym zdunem. Żyjesz w naszych stronach niedługo, a już coś zrobisz dla ludzi. Chodź, niech cię jeszcze raz uściskam... – Ten piec, coś postawił w moim domu, grzeje wspaniale. Nie martw się, masz swój udział w tym weselu. Mieszkaj u mnie, ile tylko zechcesz, a w przyszłości i tobie kupimy, albo wybudujemy dom, jak się patrzy. A potem pojedziemy razem tam do twoich w Polsce. Mówisz, z Łodzi jesteście? No więc do tej twojej Łodzi pojedziemy, w odwiedzinach do swojaków...

Anatol z siostrą Wiką i bratem Wiktorem na podwórku we wsi w Kazachstanie

Franciszek skończył, wychylił kolejny kielich, znów wytarł wąsy i krzyknął do muzykantów: – Hej, muzykanci! Mazura dla pana młodego! Mazur był w tych stronach tańcem najbardziej lubianym i gości, w ślad za parą młodą, ruszyli w tan na środek izby, chociaż niektórzy podochoćeni alkoholem chętniej by wywijali krakowiaka. Na czele wszystkich par, pod rękę z panną młodą, tańczył pan młody, starając się nie przydeptać jej długiej ślubnej sukni. Mężczyzna dwudziestosześcioletni. Przy stojny, ciemnowłosy. Panna młoda była nieco tylko młodsza. Teraz obserwując jej twarz, figurę, nikt nie dałby jej więcej niż dwadzieścia lat. Może to pod wpływem tego szczęśliwego dnia nagle odmłodziła? Nawet młodsze druhnny patrzyły na nią z nieukrywaną zazdrością. Narzeczony poruszał się z wysoko podniesioną głową – zawsze ją tak trzymał – i patrzył piwnymi, zamysłonymi oczami gdzieś w dal. Może w tej chwili był myślami w swojej Łodzi przy niemłodych już rodzicach, żyjących wśród licznych rodzeństwa. A może, po prostu, zadumał się o swoim nowym domu i zdobytych szczęściu? Później młodzi siedzieli na saniach, które ciągnęła para dziańskich koni przez zaśniętą leśną drogę. Pan młody wysoki, przystojny, z wąskimi, trochę garbatym nosem i panna młoda, niewysokiego wzrostu, ale zgrabna i ładna. Narzeczony jedną ręką

mocno przyciskał pannę młodą, a drugą podkręcając do góry wąża, szeptał po polsku:

– Żebyś wiedziała, jak cię kocham Ewusiu! Jak pana Boga...

Pobożna narzeczona czuła się zakłopotana i nieco przestraszona takim porównaniem, a jednocześnie, ciesząc się, odpowiadała, być może nie tak czystą polszczyzną, lecz z całego serca:

– I ja cię tak kocham, Józefie!

Tą wspaniałą parą byli moi dziadkowie. Rozpoczął się 1925 rok. Za półtora roku urodził się im pierworodny.

– Jak nazwiemy syna, Józefie? – pytała szczęśliwa matka przyciskając dziecko do piersi.

– Co się tu zastanawiać? – wzruszył ramionami mniej rozgorączkowany i bardziej rzeczowy mąż. – Spójrz do kalendarza. Jakiego dzisiaj mamy świętego, takim nazwiemy go imieniem.

– Chciałabym na cześć Mikołaja – letniego, żeby nasz syn też był miły Bogu... A czy władza sowiecka pozwoli nam ochrzcić syna w kościele? – zaniepokoiła się Ewa. – Teraz ludzie różnie gadają.

– Pozwoli, nie pozwoli, to wyłącznie nasza osobista sprawa – uspokoił ją mąż. – Polacy mają przecież tutaj autonomię. Są więc jakby u siebie ze swoją wolnością. Masz prawo uczyć dzieci polskiego, masz prawo chodzić do kościoła.

Ewa słuchała męża z dumą i nieukrywanym poważaniem. Na wszystkim się znał. Skończył w Polsce ledwie trzy klasy, a swobodnie czytał książki i to nie tylko po polsku, ale i po rosyjsku. Sama Ewa skończyła tylko dwie klasy. Ale babie starczy i tyle. Nowo narodzonego ochrztili w kościele. Zawieźli go do najbliższego miasta Pulino. A potem małego Mikołaja zarejestrowano w urzędzie gminnym. W tamtych latach odnoszono się jeszcze względnie poprawnie do Polaków zamieszkujących Autonomiczny Obwód Polski,

ustanowiony dekretem władzy radzieckiej na Ukrainie, nazywano jeszcze inaczej Marchlewską. Nawet w okresie rozpoczynającej się niebawem kolektywizacji nie zaciągano ich siłą do kolchozów. A w każdym razie nie tak bezwzględnie, jak we wschodnich obszarach Ukrainy. W okręgu autonomicznym dawano czas do namysłu. Pozwalano rozejrzeć się, w końcu i tak wszyscy mieli się przekonać, jak to wspaniale mieszkać i pracować w kolektywie.

Pociąg niespodziewanie zwołał, przerwał bieg jej myśli. Po kilku gwałtownych szarpnięciach zatrzymał się. Cisza, która nastąpiła po nieustannym stukocie kół i skrzypieniu wagonów była szczególnie przejmująca. Za oknami noc. Przez maleńki otwór okienny widać księżyc. Można dostrzec parę niewielkich zabudowań – jakaś stacja.

– Nabierać wody! – rozległa się komenda.

Teraz mężczyźni mogą napić i nakarmić bydło. Kobiety wydoić krowy. Zamieszanie. Ludzie pobiegli wzdłuż wagonów. Ktoś nawet zastukał butami po dachu. Chwilami wydawało się Ewie, że w takiej chwili można zbiec z transportu. Ale dokąd z dziećmi? Poza tym w drugim wagonie Krasula. A w końcowych wagonach pługi i brony, łopaty, widły, grabie...

Anatol Diaczyński
Redaktor strony Edward Bolec

Anatol Diaczyński urodził się 19 listopada 1951 roku we wsi Zielony Gaj, w północnym Kazachstanie, w rodzinie polskich zesłańców. Pracował w kolchozie, potem przeprowadził się do miasta Kokszetau. Podejmował tam różne prace, a jednocześnie studiował. Jest absolwentem Literackiego Instytutu im. A. M. Gorkiego w Moskwie. Pod koniec lat 80., a na początku 90., był w swoim kokszetauskim obwodzie znanym działaczem polonijnym.

Od 1995 roku Anatol Diaczyński mieszka w Polsce, w Stalowej Woli, jest członkiem ZLP. Jest także autorem 10 książek oraz był drukowany w wydaniach zbiorowych.

Książki Diaczyńskiego były drukowane w językach: polskim, rosyjskim i ukraińskim. Za swoją twórczość autor otrzymał wiele różnych nagród i wyróżnień. Między innymi jest laureatem nagrody „Złote Pióro” ZLP, oddział w Rzeszowie, za 2000 rok.

Publikowany tekst jest fragmentem jego ostatniej powieści pt. „O tych zapomnianych powiedzcie choć słowo”, wydanej przez Wydawnictwo Poligraf w 2019 r.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
 University
 of Massachusetts
 Amherst

 rar@umass.edu

AUTUMNAL POETRY

I've started writing this column on the last day of summer, so my mind has turned toward autumn and its depiction in Polish poetry. I was inspired by a poem written by Andrzej Waligorski (1926–92), "Autumn is coming, and there's nothing we can do about it." (*Jesień idzie, nie ma na to rady!*) Here is that poem in the original and in my not especially poetic translation.

An elderly man, walking in the woods,
 Noticed a faded and pale leaf
 And thought – autumn is coming again
 And there's nothing we can do about it.

And toddled along the path to his cottage,
 And stopping in front of the cottage, declared
 To his equally elderly wife:
 – Autumn is coming, and there's
 nothing we can do about it.

And the old woman got seriously worried,
 Waved both her hands:
 You have to start wearing your pullover.
 Autumn is coming, and there's nothing
 we can do about it!

It may already get cold tomorrow,
 Or the day after tomorrow, or perhaps next week.
 We'll have to take the fur coat out of the chest.
 Nothing to do about it. Autumn. Autumn is coming.

And there was August. Lovely weather.
 Everything persisted in gold and green.
 Except for old folks probably nobody
 Thought about the autumn that was coming.

Well, they had lived the longest.
 They had their old folks' principles
 And knew that sooner or later
 Autumn will come. There's nothing
 you can do about it.

* * *

Raz starszek, spacerując w lesie,
 Ujrzał listek przywiedły i blady
 I pomyślał: – Znowu idzie jesień,
 Jesień idzie, nie ma na to rady.

I podreptał do chaty po dróżce,
 I oznajmił, stanąwszy przed chatą,
 Swojej żonie, tak samo starszce:
 Jesień idzie, nie ma rady na to!

A starszka zmartwiła się szczerze
 Zamachnęła rękami obiema:

– Musisz zacząć chodzić w pulowerze.
 Jesień idzie, rady na to nie ma!

Może zrobić się chłodno już jutro
 Lub pojutrze, a może za tydzień
 Trzeba będzie wyjąć z kufra futro,
 Nie ma rady. Jesień. Jesień idzie!

A był sierpień. Pogoda prześliczna.
 Wszystko w złocie trwało i w zieleni,
 Prócz starszków nikt chyba nie myślał
 O mającej nastąpić jesieni.

Ale cóż, oni żyli najdłużej.
 Mieli swoje starszkwowe zasady
 I wiedzieli, że prędzej czy później
 Jesień przyjdzie. Nie ma na to rady.

Waligorski was not the only Polish poet to write about autumn. Among the others were such well-known figures as Julian Tuwim, Leopold Staff, Konstanty Ildefons Gałczyński, Wincenty Pol, Maria Konopnicka and Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, all of whom I cited in a column from September 2009. Less well-known was the Silesian poet Konstanty Cwierk, who was born in 1895 and died in 1944 in the Mauthausen concentration camp. Among his poems is one called "Golden Autumn" (*Złota jesień*) and another called simply *Jesień*:

A heavy fog is swirling over the ground,
 The poplar leaves are turning red,
 Time is deepening the wrinkles on my forehead
 It seems that autumn is coming.

The clouds hang their gloomy manes,
 The springtime frenzy of exultation has passed.
 I found a gray lock of hair on my head.
 There's nothing I can do... autumn is coming.

But spring will come again to the lea,
 It will not abandon the forests and fields.
 Only gray hair will remain
 And what there was will not return.

* * *

Nad ziemią dym się ciężki kłębi,
 Liść na topoli się czerwieni,
 Zmarszczkę na czole czas pogłębia,
 Więc się ma widać ku jesieni.

Chmur się zwieszają smętne grzywy,
 Minął wiosenny szal uniesień,
 W czupryniem znalazł kosmyk siwy...
 Nic nie pomoże... idzie jesień.

Lecz wiosna przyjdzie znów na niwę,
 Na zawsze lasów, pól nie rzuci.
 Tylko zostaną włosy siwe
 I to, co było już nie wróci.

Autumn is a favorite topic for celebration in poetry and songs for children, and many examples can be found on-line, often performed by children. One that I particularly like has words and music by Maria Terlikowska (1920–90), a prolific author of poetry for children. It's called "Autumn is coming, bearing the fruits of the harvest. Colorful autumn." (*Idzie jesień, plony niesie. Jesień kolorowa.*) It can be found at https://www.youtube.com/watch?v=m3X_xds8E_nk. The poet enumerates the fruits of autumn: apples (*jabłka*), pears (*gruszki*), grapes (*winogrona*), mushrooms (*grzyby*), rowan berries (*jarzębina*), viburnum (*kalina*), carrots (*marchew*), beets (*buraki*), potatoes (*ziemniaki*), nuts (*orzechy*), acorns (*żołądzie*) and chesnuts (*kasztany*).

In another poem about autumn, she is more specific about the kind of pears that the season brings: *gruszki bery*. The name *grusz(k)a bera* comes from *beurre*, the French word for butter, suggesting that the flesh of the fruit melts in the mouth like butter. In German this pear is known as *Butterbirn*, *Birn* being the generic term for "pear." Among the names used in America for the many varieties of pears is "Beurre d'Anjou," the name for a variety that dates from the seventeenth century in France.

Terlikowska was born in Prużanka, which is now in Belarus, but was then in Polish Polesie. The melody of *Idzie jesień* seems to reflect that background; it sounds more East Slavic than Polish. In fact, it is reminiscent of the 1940 pop tune "Yes, My Darling Daughter," for which Brooklyn-born composer Jack Lawrence, the son of Ukrainian-Jewish immigrants, borrowed the melody of the Ukrainian folk song «Ой не ходи, Грицю».

Terlikowska published some 200 works for children (mostly poetry) in the press, more than 30 illustrated books for small children and prose works for older children. In her books she popularized geometry, meteorology, geography and typography, and she published two books described as "a cookbook for the youngest children (*książka kucharska dla najmłodszych*). One was called "Cooking Full of Miracles" (*Kuchnia pełna cudów*, 1977) and the other "Cooking with a Surprise" (*Kuchnia z niespodzianką*). She also wrote plays for children for radio and television. Her works appeared in Polonia publications in London, Toronto, Buenos Aires and Jersey City. It's a shame that *Biały Orzeł* didn't exist during her lifetime.

Kosmiczne atrakcje w Lublinie

 directionearth.space

Podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki miasto stało się centrum kosmicznych inspiracji

Na wieść o wystawie czy festiwalu nauki wielu reaguje obojętnie, nie garnąc się do takich dziedzin. Jednak zdarzają się prezentacje, które przyciągają prawie wszystkich. Duże zainteresowanie wzbudziło kosmiczne wydarzenie – bo tak je potocznie określano – organizowane całkiem niedawno w Lublinie.

Od 17 do 23 września br. podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki miasto stało się centrum kosmicznych inspiracji, za sprawą Direction Earth/Space, inicjatywy Europejskiej Agencji Kosmicznej realizowanej we współpracy z Europejską Stolicą Młodzieży – Lublin 2023. Przez tydzień była szansa spojrzenia na planetę z innej perspektywy. Pojawiła się też okazja do spotkania z gościem specjalnym z Europejskiej Agencji Kosmicznej – dr Sławoszem Uznańskim, polskim astronautą przygotowującym się obecnie do lotu na Międzynarodową Stację Kosmiczną.

Fascynujące zjawiska poznawano na różne sposoby, nie tylko poprzez opowiadanie czy obraz, również w ramach interaktywnych warsztatów i wielu nowoczesnych technik. Wrażenie robiły multimedialne wieczorne projekcje (video-mapping) na fasadzie Centrum Spotkania Kultur. Tego typu prezentacje wzbudzają zachwyt dzieci i dorosłych.

Jeden z punktów wydarzenia skupił głównie przedsiębiorców, był bowiem poświęcony biznesowemu potencjałowi wykorzystania danych z satelitarnych obserwacji Ziemi. Wydarzenie przygotowano z myślą o przedsiębiorcach rozważających rozwój w... sektorze kosmicznym. Jak się okazuje, możliwości takie wyraźnie wzrosły, gdyż Polska zwiększyła swoją składkę do ESA, gwarantując blisko 300 mln EUR. Polskie firmy i instytuty R&D skorzystają z tych funduszy w ciągu najbliższych lat.

 HALINA KOSSAK

Torty ze schabu?

Gdy końcem września w internecie pojawiło się zdjęcie Lecha Wałęsy z tortem, prawie każdy oglądający je był rozbawiony. Świecek tkwiły bowiem w ogromnym kotlecie schabowym. Nie każdy tort musi być słodki i pokazują to też inne, liczne przykłady.

Mięsną imitacją tortu zrobiono dla Wałęsy kilka dni przed jego osiemdziesiątką – były prezydent urodziny obchodzi 29 września. Nietypowym tortem został obdarowany w Łądku-Zdroju. Legendarny lider Solidarności przebywał w jednym z tamtejszych ośrodków i chętnie pochwalił się na Facebooku tym, co dostał. Na półmisku ułożono megakotlet, w który zostały wbite dwie świecek: osiem i zero.

Choć tort powszechnie kojarzy się z czymś słodkim, ma coraz więcej słonych i pikantnych od-

mian. Panuje moda na wegańskie torty bez cukru i bez jajek, na naleśnikowe torty, kanapkowe itd. Mogą one być wykonywane według projektu klienta. Przykładowe składniki: szpinak i wszelkie inne warzywa, a w wersji niewegańskiej – mięso, a nawet ryby. Te nietypowe kulinarne dzieła mają różne odpowiedniki lukru czy czekoladowej polewy. W przypadku schabowego tortu dla Lecha Wałęsy oczywista była chrupiąca, tłusta panierka.

Pojawiają się głosy sprzeciwu co do nazywania takich przysmaków tortami, bo niewiele mają one wspólnego z cukierniczym dziełem. Nie ma jednak zakazu używania określeń typu słony czy mięsny tort. Kulinaryny świat ewoluuje i trzeba się z tym pogodzić, a odrobina oryginalności nikomu nie zaszkodzi, jeśli kaloryczna przyjemność pozostaje w granicach rozsądku.

 H.K.

 Freepik

Choć tort powszechnie kojarzy się z czymś słodkim, ma coraz więcej słonych i pikantnych odmian

WYSYŁAMY DO POLSKI:

▪ KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
▪ ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Echa byłego związku

 facebook.com/piotradamczykofficial

 facebook.com/WeronikaRosatiOfficial

Dawna aktorska para przypomina o sobie, powracając do zdarzenia sprzed 10 lat – wypadku samochodowego. Chodzi o Weronikę Rosati i Piotra Adamczyka. Aktorka zaapelowała do aktora, by nie podejmował „jakichkolwiek szkodliwych działań”.

Będąc parą, Weronika Rosati i Piotr Adamczyk w 2013 r. mieli wypadek. Dekadę po tamtym zdarzeniu Rosati zwraca się do Adamczyka z apelem: 10 lat temu, my wiemy, jaka była i jest prawda. Proszę Cię o niewykonywanie zawodowych lub innych szkodliwych działań przeciwko mnie. Nie chcę wyciągać spraw i dowodów, chcę żyć bez przeszkód i fałszywych mitów na mój temat i na temat tego wypadku i otaczających go wydarzeń. Na to zasługuję i tego od Ciebie oczekuję”.

Ponadto media donoszą, że Rosati relacjonuje problemy zdrowotne, z którymi wciąż mierzy się po wypadku, zwracając uwagę na „okaleczenie na całe życie”. Podkreśla, że „opłaty medyczne od lat płaci z własnej kieszeni”.

Adamczyk oznajmia, że wszystkie sugestie byłej partnerki są nieprawdziwe i odsyła zainteresowanych do stanowiska reprezentującego go praw-

Weronika Rosati i Piotr Adamczyk, będąc parą, w 2013 r. mieli wypadek

niką. Mecenas Paweł Granecki już wcześniej przesłał dla prasy informację, w której podał: „Nieprawdą jest, iż Pan Piotr Adamczyk odmówił podpisania „oświadczenia sprawcy wypadku”, albowiem nigdy nikt nie zwrócił się do niego z prośbą o takowe oświadczenie. Sugestia, iż Pan Piotr Adamczyk pozos-

tawił Panią Weronikę Rosati bez pomocy finansowej, nie poczuwając się do obowiązku pokrycia kosztów leczenia, jest nieprawdziwa, albowiem pokrył on koszty wszystkich operacji, leczenia oraz rehabilitacji zarówno tych wykonywanych za granicą, jak i w Polsce”.

HALINA KOSSAK

Od „Big Brothera” do Senatu

Los pisze różne scenariusze. Czasem kariera rozpoczęta od rozrywki prowadzi ku polityce. Tak jest w przypadku Manuli Michalak. Była gwiazda programu „Big Brother” chce dostać się do Senatu.

Manuela Michalak uczestniczyła w pierwszej polskiej edycji programu, w którym widzowie śledzili zachowania grupy śmiazków zamkniętych w domu Wielkiego Brata. Obdarzona niezwykle charakterystycznym śmiechem blondynka po zajęciu w drugiego miejsca zaczęła otrzymywać kolejne propozycje występów przed kamerą. Zagrała w dwóch filmach Jerzego Gruzycy: „Gulczas, a jak myślisz...” z 2001 r. oraz „Yyyreek!!! Kosmiczna nominacja” z 2002 r. Potem przez kilka lat współprowadziła lubiany przez widzów „Maraton uśmiechu”. 26 grudnia 2002 r. Manuela wyszła za Tomasza Jabłońskiego.

Manuela Michalak, była gwiazda programu „Big Brother”, chce dostać się do Senatu

Obecnie 49-letnia gwiazda działa w Radzie Gospodarczej miasta Lubonia oraz w Instytucie Kaliskim. Na nowo zrobiło się o niej głośno, bo chce wkroczyć w świat wielkiej polityki. Będzie starać się dostać do Senatu. W wyborach postanowiła startować jako kandydatka Bezpartyjnych Samorządowców z okręgu ostrowskiego. W jednej z udzielanych wypowiedzi oznajmiła: „Przede wszystkim chcę końca wojny między Polakami, bo dzielimy się zamiast jednoczyć. Mocno leży mi też na sercu sprawa małych i średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza rzemieślników. Widzę, jak małe punkty usługowe znikają w błyskawicznym tempie. Postulaty Bezpartyjnych Samorządowców, które mogą pomóc w tej sytuacji, to m.in. zerowy PIT dla wszystkich obywateli. Jestem też za bezpłatną komunikacją regionalną. Kolejny ważny dla mnie postulat to darmowe posiłki dla uczniów”.

H.K.

Siedemdziesiątka Jurka Owsiaaka

Jerzy Owsiaak 6 października obchodzi 70. urodziny

6 października br. założycieli Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy obchodzi 70. urodziny. Wiek nie powoduje u tak przedsiębiorczego człowieka bierności. Owsiaak wciąż młody duchem z pełną energią kontynuuje swoje dzieło.

Dobroczyzna akcja powtarzana co roku w styczniu nie jest jedynym osiągnięciem pana Jurka. Ma on dużo innych sukcesów i pasji. Zanim w 1993 r. rozpoczęła się z jego inicjatywy słynna ogólnopolska zbiórka, dziennikarz radiowy i telewizyjny podejmował też inne znaczące akcje. Został pomysłodawcą i organizatorem słynnego Przystanku Woodstock.

Nie każdy wie, że zainteresowania Jerzego Owsiaaka w młodości skupiały się wokół sztuki. Po przeprowadzce z rodzinnego Gdańska do stolicy chciał dostać się na warszawską Akademię Sztuk Pięknych. Przymierzał się również do psychologii. Ostatecznie, dzięki znajomości z Wojciechem Waglewskim, poznał środowisko muzyków, co otworzyło mu drogę do pracy w radiu, potem w telewizji.

Założyciel WOŚP otrzymał wiele nagród i odznaczeń. Jednocześnie wzbudzał wiele kontrowersji. Dotąd nie wszystkim podoba się działalność Owsiaaka. Założyciel WOŚP był krytykowany przez niektóre media i środowiska prawicowe. Niektórym osobom nie podoba się również promowane przez Owsiaaka hasło „rób ta co chceta”.

W 2009 r. pojawiła książka „Róbta co chceta, czyli z sercem jak na dłoni”. która jest autobiografią Owsiaaka i opowieścią o historii WOŚP. Pan Jerzy ma żonę Lidię oraz dwie dorosłe już córki. Wystąpił w kilku filmach dokumentalnych, np. „Sie macie ludzie” (2004), „Beats of Freedom – Zew wolności” (2009), „Drogi” (2012), a sam odpowiadał za reżyserię filmu „Przystanek Woodstock – Najgłośniejszy Film Polski” (2003).

H.K.

Pijawki a zdrowie: naturalne korzyści z hirudoterapii

Kiedy pytam ludzi: „gdzie boli?”, w odpowiedzi pokazują np. całe kolano i pół nogi. Ale ja nalegam: proszę pokazać, gdzie dokładnie boli. Wtedy najczęściej pokazują boki kolana. Mają zdiagnozowane: artretyzm, reumatyzm, genetyczne problemy, kolano do wymiany itp. Kiedy więc widzę, że to nie środek kolana boli, to powstaje pytanie, gdzie jest przyczyna bólu? Do tego często swędzą stopy, występuje uczucie drętwienia, bólu promieniującego, bóle pięty i dużego palucha stopy. Co to wszystko ma wspólnego z bólem kolan?

Gdy boli i coś dolega...

W większości przypadków wyżej opisane symptomy są objawami przeziębionego lub podrażnionego nerwu kulszowego i opuchniętych dysków w dolnym kręgosłupie. Warto wiedzieć, że nerw kulszowy jest największym nerwem w organizmie ludzkim, który zaczyna się między trzecim i piątym kręgiem lędźwiowym i biegnie w dół nóg. Ale oprócz tego nerwu jest paręset innych nerwów. Jeśli wystąpi ucisk na nerw, to część ciała lub narząd z nim połączony przestaje funkcjonować prawidłowo. Może się to objawiać bólem, drętwieniem, swędzeniem lub niewydolnością któregoś z narządów – czyli po prostu mówiąc – chorobą, czasami bardzo poważną. Już Hipokrates, ojciec medycyny, zalecał szukać przyczyn dolegliwości w kręgosłupie i nerwach. Kręgosłup, ochraniający nerwy, jest niezwykle ważny dla prawidłowego funkcjonowania całego organizmu, a nawet mikrourazy czy drobne opuchnięcia poszczególnych kręgów mogą powodować najróżniejsze dolegliwości.

Na ratunek: pijawki

Przy wszystkich tych problemach (i wielu innych) na ratunek przychodzą najstarsze leki świata – pijawki. Wszystkie kraje świata używają pijawek. W USA po drugiej wojnie światowej zioła i pijawki zostały zepchnięte do roli niemal czarnoksiężstwa i szarlatanstwa. Ale mimo tego pijawki są w powszechnym użyciu w szpitalach, gabinetach hirudoterapii i u lekarzy o pewnych specjalnościach. W NYC Beth Israel Hospital stawia się pijawki na artretyzm kolan. Aktorki używają ich, by poprawić urodę, sportowcy – by wygoić kontuzje, pijawki używane są przy replantacjach

urwanych rąk lub nóg w wypadkach, przy przeszczepach skóry u ofiar poparzeń, w medycynie kosmetycznej i kardiologii przy operacjach na otwartym sercu. Nawet armia Izraela używa pijawek do codziennych problemów zdrowotnych swoich żołnierzy.

A co leczą pijawki? NIC. Pijawka wpuszcza do ciała człowieka swoją „ślinę”, a tam jest kilkadziesiąt bardzo silnych naturalnych chemikaliów, które na drodze ogromnie skomplikowanych chemicznych reakcji uzdrawiają ciało. Zatem pijawkę możemy używać na prawie wszystko (z kilkoma wyjątkami), bo mechanizm działania polega na likwidowaniu stanów zapalnych, oczyszczaniu organizmu, regeneracji organów, wybijaniu patogenów, przywracaniu dobrego obiegu krwi i limfy. To właściwie wszystko. Tak potraktowane ciało prędko wróci do zdrowia. Można to porównać do leczenia skutków drzazgi wbitej w rękę! Jeśli drzazgę zostawimy, będziemy musieli brać antybiotyki i środki przeciwbólowe do końca życia. Jeśli natomiast usuniemy ją – czyli zlikwidujemy przyczynę zapalenia – nasze ciało natychmiast się zagoi. Tak więc, gdy użyjemy pijawek do oczyszczenia i detoksykacji ciała, natychmiast zaczniemy wracać do zdrowia. Ciało nasze jest zaprojektowane, by być zdrowym i dąży do tego cały czas. To my mu w tym przeszkadzamy naszą dietą i do tego wierzymy, że musimy chorować. Nie, my nie musimy być chorzy i nie jest to docelowe przeznaczenie naszego ciała. Również wiek nie jest przyczyną chorób. Przyczyną chorób często są toksyczne zabrudzenia organizmu powstałe ze złej diety, chemii gospodarczej i przemysłowej, używania plastiku w kontakcie z ciałem, patogeny i niedożywienie minerałowo-witaminowe. Prawdziwy powrót do zdrowia polega na oczyszczeniu organizmu z toksyn, obcej chemii, patogenów. Wtedy to jak z tą drzazgą wyciągniętą z dłoni – nasze ciało zacznie wracać do zdrowia. Pijawki przez tysiąclecia były jednym z najszybciej i najbardziej kompleksowo działających sposobów leczenia – do dziś nic się nie zmieniło.

Z życia wzięte

Oto kilka historii.

Pani Katarzyna, lat 57 – bóle w sercu, męczenie, pocenie się itp. Miała – jak to

określił lekarz rodzinny – stan przedzawałowy. Zaczęła terapię pijawkami. Po pewnym czasie jej głos stał się mocny, dostała rumieńców, przestała łąpać powietrze. W domu, by udowodnić jak poprawił się jej stan zdrowia, skakała na skakance przez kilka minut bez bólu w pierśsiach.

Pan Krzysztof, lat 62 – zatłkane zatoki, do tego kurz, pyłki kwiatów i perfumy bliskich bardzo utrudniały mu życie – słowem – alergik z zatkanymi zatokami. Po pierwszej wizycie zadzwonił w południe następnego dnia i podziękował za pierwszą całą przespaną noc od długiego czasu. Potem po kilku sesjach powiedział, że zaczął prosić żonę, by znowu zaczęła używać perfum, które kiedyś tak lubił.

Pani Dorota, lat 38 – migreny, do których doszły zaburzenia równowagi. Torby zjedzonych pigułek, loty samolotem z torbką papierową przy ustach, mowy nie było, by była pasażerem w szybkim aucie, a o pływaniu statkiem czy motorówką nawet bała się myśleć. Terapia trwała kilka miesięcy, ale dziś p. Dorota pływa, lata samolotem i bywa pasażerem auta. Po migrenach śladu nie ma. Przy okazji – skutki uboczne „leków” na migrenę też minęły dzięki oczyszczonej wątrobie.

Pan Grzesiek, lat 43 – zadzwonił, bo od jakiegoś czasu nie mógł podnieść rąk powyżej obojczyka, nie mógł nic dźwignąć. Podniesienie trzyletniego syna było dla niego wyczynem pełnym bólu. Pijawki wzięły się do pracy. Na ostatnią sesję przyszedł z ładnym blondynkiem trzymając go na ramionach, podtrzymując go rękami wyciągniętymi – oczywiście – w górę.

Pan Mirek, lat 64 – przyszedł z bolącym kolaniem, które lekarze chcieli wymienić. Po rozmowie okazało się, że powodem bólu z boku kolana (a nie w kolanie) jest nerw kulszowy. Po pierwszej wizycie p. Mirek był zdumiony, że ból kolana przeniósł się do łydki (kolano do wymiany?). Po paru kolejnych sesjach p. Mirek znowu mógł uprawiać ulubiony sport – tenis.

Pani Janina, lat ok. 57 – wysoki cholesterol i ciśnienie. Jest to bodaj najczęstsza dolegliwość wywołana naszą dietą. Najlepszą metodą jest kompleksowe oczyszczenie organizmu. Po skończonej terapii p. Janina poszła na badanie krwi. Lekarz

Hirudoterapeuta Andrzej Pluciński pijawki wykorzystuje w codziennej praktyce

© Janusz M. Szlecha

nie mogą wyjść z podziwu, jak to zrobiła – ciśnienie w normie (bez tabletek), cholesterol w normie, stan przedcukrzycowy się cofnął. Kiedy p. Janina oświadczyła dumnie, że użyła pijawek, doktor wydał wargi i stwierdził, że to takie średnio-wieczne metody. Tak, ale lepsze od tabletek do końca marnego życia, dokończyła p. Janina.

Przykłady można mnożyć w nieskończoność. Pijawki używamy na miejsca „gdzie boli”, czyli lokalnie lub do kompleksowego oczyszczenia całego organizmu, gdzie stawiamy je na wszystkie organy po kolei, od wątroby poczynając, i mocno przyglądamy się kręgosłupowi, gdzie często choroba ma swój początek. Drugim równie doskonałym protokołem kompleksowego uzdrowienia całego organizmu jest postawienie pijawek na całym kręgosłupie od czaszki do kości ogonowej. W ten sposób oczyszczamy i regenerujemy całe ciało. Jest to najlepsza inwestycja w swoje zdrowie. Pijawki są zawsze gotowe, zawsze prawdziwe, zawsze uczciwe, zawsze pomagają. Naturalny sposób sprawdzony przez tysiące lat. Dziś w dobie przepisów FDA pijawki używa się tylko jeden raz. Pijawki pochodzą z certyfikowanych hodowli. Gabinet terapii pijawkami – hirudoterapii znajduje się w Sarasocie na Florydzie. Po więcej informacji i by zamówić wizytę proszę dzwonić pod numer: **646460 4212**. Moja strona internetowa: **www.silesian-holisticcenter.com**.

✉ **ANDRZEJ PLUCIŃSKI**

Ten artykuł powstał w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady medycznej. Treści artykułów promocyjnych nie odzwierciedlają stanowiska redakcji

OKIEM PUBLICYSTY

Dr Paweł Markiewicz

Historyk i dyrektor wykonawczy biura Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w Waszyngtonie D.C.

Kształtowanie przeszłości w niebezpieczny instrument polityczny

17 listopada 1989 r. na obecnym placu Bankowym w Warszawie zdemontowano pomnik Feliksa Dzierżyńskiego – namaszczonego lidera przewidzianej przez Lenina Polskiej Republiki Radzieckiej i twórcy bolszewickiego aparatu inwigilacji i terroru – szef CZEKA i GPU, tj. organów sowieckich służb specjalnych później przemianowanych na NKWD, KGB, a obecnie rosyjskie FSB. Pomnik „czerwonego kata” i sam „krwawy” Feliks uosabiali system politycznej i policyjnej represji w okresie Polski Ludowej. Obalenie go symbolizowało ostateczny upadek komunizmu nad Wisłą.

Rosyjski prezydent Władimir Putin – były funkcjonariusz sowieckich służb specjalnych – wraca jednak do symboli sowieckiej przeszłości. Kształtowanie historii w polityczny instrument ma służyć konsolidacji społeczeństwa rosyjskiego m.in. wokół ideologii mocarstwowej, dla której kluczową zasadą jest wyznaczenie strefy wpływu w Europie. Jest też ważnym filarem dla imperialnej tożsamości narodowej, której Putin kontynuuje formowanie.

11 września br. odsłonięto nowy pomnik Dzierżyńskiego, wykonany z brązu, przed siedzibą rosyjskiej Służby Wywiadu Zagranicznego. Można rzec, że „czerwony kat” wrócił do Moskwy – w 1958 r. powstał niemal identyczny pomnik jak ten, który stał przed centralną siedzibą KGB na Łubiance do 1991 r. Natomiast nowe rosyjskie podręczniki historii dla klasy 10 i 11 mają przedstawiać sowieckiego przywódcę Józefa Stalina w nieco bardziej pozytywnym świetle, tzn. jako lidera, który odbudował dziedzictwo Imperium Rosyjskiego, zabezpieczając je szerokim pasem krajów satelickich. W jego centralnym miejscu była Polska.

Putin nie tylko interesuje się historią, ma wręcz obsesję na jej punkcie. Powołanie się na osoby z sowieckiej przeszłości oraz ich historyczna rewizja służy do usprawiedliwienia racjami przeszłości zbrodni systemu komunistycznego popełnionych na wszystkich, których reżim uważał za wrogów – Rosjanach, nierosyjskich poddanych i na krajach sąsiednich.

W ten sposób Putin kreuje mechanizm agresywnej polityki ugruntowany w idei obrony Rosji, co samo w sobie nakręca spiralę napięcia wobec sąsiadów, m.in. państw, które wybiły się na niezależność i wybrały drogę zachodniego modelu rozwoju – dawnych krajów obozu sowieckiego i republik ZSRR. Stwarza to ogromne niebezpieczeństwo dla krajów Europy środkowo-wschodniej, które modernizują swoje zdolności do obrony i odstraszenia.

Polska dąży do roli projektowania swojej siły w regionie celem zagwarantowania bezpieczeństwa i stabilności Europy. Jest to ogromne wyzwanie do realizacji. Od dojścia do władzy w 2000 r. Putin zapowiedział swoje wyzwanie do zemsty historycznej – zatrzymać zachodni rozwój krajów Europy środkowo-wschodniej i potwierdzić prawo Rosji do rządzenia nimi dawnymi metodami zakorzenionymi w polityce przeszłości, która na nowo słał m.in. Stalina i Dzierżyńskiego, pakt Ribbentrop-Mołotow i jałtański system rewizji historii.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA DUCHOWA STOLICA POLONII

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródle Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

13 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 **MÓWIĘ PO POLSKU**

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

SL 3123922

SŁONECZNA FLORYDA KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.

Direct: 754-235-0378

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ **DOMY** → **BIZNESY**
→ **MIESZKANIA** → **HOTELE**
→ **GALERIE**

Przewodnik polonijny

Agenci nieruchomości

Bak, Agnieszka

Charles Rutenberg Realty
1545 S Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 813-299-7854
✉ realtoragnesbak@gmail.com

Bulanda, Agata

Preferred Shore Real Estate
630 S. Orange Ave., Ste 102, Sarasota, FL
☎ 941-323-6519
✉ Agatabulanda@msn.com
✉ Agatabulanda.preferredshore.com

Danos, Magdalena

Iron Valley Real Estate Orlando Team Transatlantic
225 S Eola Dr Orlando, FL
☎ 407-760-9286
✉ magdalenadanos@gmail.com
✉ www.ironvalleyorlando.com

Feldman-Cordiero, Danuta

Realty Exchange, LLC
300 Palm Coast Pkwy NE, Palm Coast, FL
☎ 443-280-2008
✉ Palmcoastnewhome@gmail.com

Jankowski Izabella

REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group
260 1st Ave S Ste #200 St. Petersburg, FL
☎ 630-617-5673
✉ izabella.h.jankowski@gmail.com
✉ izabella.daltonwade.com

Paskowski Magdalena, PA

Homefront Realty
1245 S Pinellas Ave,
Tarpon Springs FL 34689
☎ 727-364-7212
✉ magda4realty@gmail.com

Pisarczyk, Agnieszka

Better Homes and Gardens Real Estate
12000 N Dale Mabry Hwy., Ste 112, Tampa, FL
☎ 813-416-8210
✉ Apisarczyk1@gmail.com

Porowska, Anna Maria

Remax Advance Realty
☎ 786-354-4710
✉ Porowska.Florida@gmail.com
✉ Globalrealestateworld.com

Rudawski, Grace

Berkshire Hathaway Home Services
2483 Hickman Cir, Clearwater, FL
☎ 727-249-4490
✉ Grace@RealtorGrace.com
✉ YouAskGrace.com

Sychowski, Krzysztof

Keller Williams Classic Group
3355 Clark Rd., Suite 103, Sarasota, FL
☎ 941-468-1120

Tryndus, Roman

United Realty Group
1200 S. Pine Island Rd., Ste 600, Plantation, FL
☎ 754-235-0378
✉ Houseroman@yahoo.com
✉ Myhouseflorida.net

Wasowski, Jolanta

Charles Rutenberg Realty
1545 S. Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 727-798-9099
✉ jolanta07@icloud.com

Organizacje

Amerykański Instytut Kultury Polskiej

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-864-2349
✉ Info@ampolinstitute.org
✉ Ampolinstitute.com

Chopin Foundation of the United States

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-868-0624
✉ Info@chopin.org
✉ Chopin.org

Polskie Centrum Jana Pawła II

1521 North Saturn Ave., Clearwater, FL
☎ 727-298-8609
✉ Polcenterbiuro@gmail.com
✉ Polishcenterfl.org

Polonia, Inc.

4350 16th Street N, St. Petersburg, FL
☎ 727-522-1942
✉ poloniafl.org

Piekarnie

Grand Bakery & Café

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA
☎ 770-277-3377

Polish Babka

☎ 646-531-6585
✉ kamila@polishbabka.com
✉ Polishbabka.com

Podatki & księgowość

Bialicka, Anna

Sunshine Accounting Inc.
☎ 727-460-5697
✉ annataxservice@gmail.com

Jamroz, Wiesława CPA

2571 N. Toledo Blade Blvd., Suite 1 North Port, FL
☎ 941-979-0294
✉ Wjamrozcpa@yahoo.com
✉ Jamroztaxcpa.com

Pożyczki

Kobylecki, Stefan

Mortgage 1 – Liberty Branch
☎ 248-877-6200
✉ SK@MortgageOne.com
✉ MortgageOne.com

Kozina, Robert

Midamerica Lenders
☎ 773-991-3608
✉ Rob@goodadvisors.us

Maciejewska, Grazyna

PENFED Credit Union
☎ 203-948-6084
✉ Grazyna.Maciejewska@PenFed.org

Scheffler, Gerard

GRU Financial Corp.
☎ 773-909-3346
✉ Schefflergerard@gmail.com

Sokolowski, Monika

Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa
☎ 941-740-3375
✉ Naszaunia.com

Prawnicy

Bolko, Ryszard

1825 NW Corporate Blvd., Suite 110, Boca Raton, FL
☎ 561-609-0199
✉ Richard@bolkolaw.com
✉ Bolkolaw.com

Piasecka, Agnieszka

13575 58th St., N, Clearwater, FL
☎ 727-538-4171
✉ Polishattorneyclearwater.com

Slowik, Matthew P.A.

11555 Heron Bay Blvd., Suite 200, Coral Springs, FL
☎ 954-603-0063
✉ mslowik@slowiklaw.com
✉ Slowiklaw.com

Wieczorkowski, Andrew

2474 Sunset Point Rd., Clearwater, FL
☎ 727-726-1200
✉ awlawyeradvice@gmail.com
✉ Lawyeradvice.com

Wysocka, Jovita

Kravitz Law Group
Brandon, Clearwater, St. Petersburg, Tampa
☎ 888-554-9998
✉ Kravitzlawgroup.com

Restauracje

Cracovia Polish Restaurant

3007 Commercial Way, Spring Hill, FL
☎ 352-515-6177
✉ Cracoviapolishspringhill.com

Sklepy

Euro Deli

1879 W Hillsboro Blvd., Deerfield Beach, FL
☎ 954-425-0200

European Flavors Polish Market

648 Oakfield Dr, Brandon, FL
☎ 773-240-6551

European Goodies

116 N. Main Ave., Clearwater, FL
☎ 727-442-0637

International Food Store

13201 Tamiami Trail, North Port, FL
☎ 941-429-1239

Kiev Deli

4031 Cattleman Rd., Sarasota, FL
☎ 941-377-7427
✉ Kievdelisarasota.com

Krakus Polish Deli

7306 Southgate Blvd., North Lauderdale, FL
☎ 954-722-8006
✉ www.krakusdelifl.com

M&W European Deli

2676 Bayshore Blvd., Suite L, Dunedin, FL
☎ 727-738-0679

Old World Polish Deli

1390 S. Federal Hwy., Pompano Beach, FL
☎ 954-366-1858
✉ Oldworldpolishdeli.com

Pierogi Inn

6611-6615 Superior Ave., Sarasota, FL
☎ 941-929-0101
✉ Polishdelipierogiinn.com

Polish Delicatessen

1322 W N Blvd., Leesburg, FL
☎ 352-365-1747
✉ Polish.deli99@gmail.com
✉ Homemadekielbasa.com

Staropolska Kuchnia

4108 US-19 N Center Plaza, New Port Richey, FL
☎ 727-842-8535

Taste of Europe Inc.

5707 South Dixie Hwy Unit E, West Palm Beach, FL
☎ 561-383-2368

Taste of Poland

13500 N. Tamiami Trail, Unit 6, Naples, FL
☎ 239-631-1917

Traditional European Deli

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285
☎ 941-218-4914
✉ traditionaleurodeli@yahoo.com
✉ Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Transport

Atlantic & Express Shipping Inc.

3601 NW 60 St., Miami, FL
☎ 954-980-8945
✉ Atlanticexpresscorp.com

Ubezpieczenia

Smyl, Magdalena

Healthmarket Insurance
2298 Lakeland Hills Blvd., Lakeland, FL
☎ 863-940-1161
✉ Smylmagdalena@gmail.com

Sobczak, Robert

Ubezpieczenia na zdrowie
Medicare po Polsku
☎ 844-654-5185
✉ robert@medicarepopolsku.com
ObamaCare Hotline
☎ 844-944-7526
✉ robert@obamacarehotline.com

Wasilewski, Oliwier

Health Insurance Center
☎ 773-620-5258
✉ Ubezpieczeniamedicare.com

Wazio, Malgorzata

State Farm Insurance
7801 Starkey Rd., Seminole, FL
☎ 727-397-1495
✉ Maggie.wazio.leo5@statefarm.com

Zakrzewski, Krystyna

AAA Insurance
☎ 941-377-7427
☎ 727-347-5595
✉ kzakrzewski@acg.aaa.com

Zdrowie i uroda

Cutting Edge Hair Design

38854 US Hwy 19N, Tarpon Springs, FL
☎ 727-277-1346
✉ Magda191@gmail.com
✉ Cuttingedgehairsalons.com

Inne

AirMax Refrigeration

2241 Highland Woods Dr., Dunedin, FL
☎ 727-231-9505
✉ Airmaxrefrigeration@gmail.com
✉ Airmaxrefrigeration.com

Contra Risk Consulting

15546 Agua Cir., Port Charlotte, FL
☎ 941-549-2395
✉ Office@contra-riskconsulting.com
✉ Contra-riskconsulting.com

Konsulat Honorowy RP w Miami

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-866-0077
✉ Polishconsulfl@yahoo.com

Pijawki Medyczne

Sarasota, FL
☎ 646-460-4212

ROZLICZENIA PODATKOWE

Świadczymy usługi dla Polonii od 2010 roku!

- Rozliczenia podatków – indywidualne
- Rozliczenia podatków dla firm:
LLC, S-Corp, C-Corp, Partnership
- Zwroty nadpłaconych podatków
- Konsultacje biznesowe
- Zakładanie i rozwiązywanie firm
- ITIN – nowe numery i odnawianie
- Usługi notarialne

Wiesława Jamroz, CPA

2567 N Toledo Blade Blvd. Suite # 3,
North Port, FL 34289
Kom. (917) 868-3815
E-mail: wjamrozcpa@yahoo.com

Licencjonowany CPA na FL i NY

UBEZPIECZAMY

Domy • Auta • Biznesy • Mieszkania • Condominia
Budynki Wielorodzinne • Jachty • Motory
Inwestycje • Samochody Komercyjne
General Liability & Worker's Compensation

Podnadto ubezpieczenia na:
życie, zdrowie w tym Medicare

Allstate
You're in good hands

Pracujemy z największymi firmami
ubezpieczeniowymi aby znaleźć
TOBIE najlepsze oferty!

PRACUJEMY W:
NEW JERSEY – NOWYM JORKU
PENNSYLVANII – FLORYDZIE

Zadzwoń jeszcze dziś!

908-474-1510

Cezary Gawel
Twój niezawodny partner
w świecie ubezpieczeń!

Cezary Gawel Agency & Financial Services, LLC
33 Wood Ave. South, 6th floor, Iselin, NJ 08830

Old World
POLISH DELI

POLSKIE DELIKATESY

POLECAMY:
wędliny, nabiał, pieczywo, polskie
piwa, wypieki, tradycyjne polskie
dania na miejscu i na wynos

1390 S Federal Hwy,
Pompano Beach, FL 33062
Tel. (954) 366-1858
www.oldworldpolishdeli.com

Zapraszamy: pon-sob. 10am - 6pm, niedz. 10am - 4pm

**Grand Bakery
& Cafe**

JEDYNA
POLSKA
PIEKARNIA
W OKOLICY!

Dowóz pieczywa na całą Florydę!

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA 30046
phone: 770 277 3377

Hours: Mon - Wed 8:00 am - 6:00 pm, Thu - Sat 8:00 am - 7:00 pm

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA

KREDYTY HIPOTECZNE NASZEJ UNII NA FLORYDZIE

JUŻ OD
3%
WKŁADU
WŁASNEGO

na zakup lub przefinansowanie domów jedno-
do czterorodzinnych zamieszkałych przez
właściciela lub inwestycyjnych

Monika Sokolowski
Florida Mortgage Loan Consultant
(941) 740-3375

 **POLISH
& SLAVIC**
FEDERAL CREDIT UNION

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)

www.NaszaUnia.com

Minimum wkładu własnego w wysokości 3% dotyczy pożyczek na domy jednorodzinne o oprocentowaniu zmiennym - 5, 7 i 10-letnim. Miesięczna spłata pożyczki o stałym oprocentowaniu 3,375% (APR*) wziętej na okres 180 miesięcy wynosi \$7.09 za każde pożyczone \$1,000. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Do otwarcia konta obowiązują zasady członkostwa. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

Member Savings Deposits Insured up to at least \$500,000
and backed by the Full Faith and Credit of the Member State's Government

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.